

Handläggare
Philip Hall
Telefon: 08-508 263 76
Barbro Edlund
Telefon: 08-508 281 03

Till
Trafiknämnden

Tertialrapport 2 2018 för trafiknämnden

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner tertialrapport 2 för 2018 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.
3. Trafiknämnden godkänner omslutningsförändring om 11,9 mnkr inom driftbudgeten.
4. Trafiknämnden godkänner förslag till budgetjustering om 50,0 mnkr, avseende ökade parkeringsintäkter, främst med anledning av plan för gatuparkering.

Jonas Eliasson
Förvaltningschef

Karin Dhakal
Avdelningschef

Inga-Lill Hultin
Avdelningschef

Trafiknämnden

Box 8311
104 20 STOCKHOLM
08-508 263 76
08-508 272 00
philip.hall@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	5
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	11
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	14
2. Ett klimatsmart Stockholm	16
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	16
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	18
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	34
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	37
2.5 Stockholms miljö är giftfri	38
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	40
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	41
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	41
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	42
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	44
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	45
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	48
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	48
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	50
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	52
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	53
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	54
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	56
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	58
Uppföljning av ekonomi.....	60
Uppföljning av driftbudget.....	60
Investeringar.....	68
Omslutningsförändringar.....	75

Budgetjusteringar	75
Analys av balansräkning	76
Synpunkter och klagomål	76

Bilagor*Bilaga 1 Budgetavräkning T2 2018**Bilaga 2 Investeringar T2 2018**Bilaga 3 Beslutsläge stora projekt T2 2018**Bilaga 4 Planerade cykelfrämjande åtgärder T2 2018**Bilaga 5 Balansräkning T2 2018*

Sammanfattande analys

Ett Stockholm som håller samman

140 000 nya bostäder ska byggas mellan åren 2010 och 2030 och trafikkontoret spelar en central roll i detta arbete eftersom ett väl fungerande transportsystem är en förutsättning för att bostads- och arbetsmarknaden ska fungera i den växande staden. När nya områden är byggda är det dessutom kontoret som ska sköta om dem och för att säkerställa effektiv drift och underhåll i framtiden deltar kontoret i samtliga stora och strategiska exploateringsprojekt från ett tidigt skede. Nära samverkan med framförallt exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret är av största vikt och tillsammans arbetar förvaltningarna bl.a. med att utveckla den gemensamma processbeskrivningen Ledstången.

Kontoret har huvudansvar för stadens allmänna platser och ett bra underhåll av utemiljön bidrar till förbättrad trygghet, framkomlighet och tillgänglighet. I nära samverkan med andra förvaltningar och bolag stärks under året arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågor, bl.a. med fokus på situationell brottsprevention. Konceptet Levande Stockholm fortsätter att utvecklas och under sommaren kunde stockholmarna njuta av ännu fler sommargångator, sommartorg och pop up-parker än tidigare, totalt på ca 20 platser runt om i staden.

Ett klimatsmart Stockholm

När andelen som går, cyklar och åker kollektivt ökar, samtidigt som biltrafiken minskar, minskar trafikens påverkan på både miljö och klimat. Arbetet fortsätter därför med att implementera Framkomlighetsstrategins principer och främja gång-, cykel- och kollektivtrafik, samt godsfordon med hög beläggning, t.ex. genom satsningen på Stockholm som cykelstad med nya och ombyggda cykelbanor, utvecklad vinterväghållning och andra cykelfrämjande åtgärder. Gångvänligheten förbättras i enlighet med gångplanen och arbetet med att öka stombussarnas medelhastighet, regularitet och attraktivitet drivs vidare. En ny handlingsplan för godstrafik har tagits fram, allt fler publika laddplatser uppförs och planen för gatuparkering är nu fullt implementerad.

Kontorets arbete med att minska partikelhalterna i luften har gett mycket bra resultat och fortsätter även 2018. Arbetet för ett grönare Stockholm drivs vidare och för närvarande pågår 25 olika projekt för att utveckla stadens parker och naturområden. Det förändrade klimatet gör arbetet med dagvattenhantering särskilt viktigt och kontoret deltar i flera pilotprojekt.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Under 2018 arbetar kontoret vidare med att förbättra verksamhetsstyrningen och budgethållningen, bl.a. genom att implementera en projekthanteringsstrategi. Samverkan med högskolor och universitet fördjupas och kontoret arbetar för att bli en än mer innovativ och lärande organisation. I syfte att bidra till ökad sysselsättning anställde kontoret under sommaren drygt 400 ungdomar med uppgift att plockstäda och åtgärda brister i stadsmiljön.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Kontorets arbete med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten drivs vidare och alla relevanta tjänsteutlåtanden ska innehålla en jämställdhetsanalys. Stadens offentliga rum ska vara tillgängliga för alla, även för personer med funktionsnedsättning och kontoret fortsätter därför att tillgänglighetsanpassa staden. Vid planering och drift av de offentliga rummen tas hänsyn till mänskliga rättigheter och till barns och ungas perspektiv.

För att kunna fatta allsidigt avvägda beslut och förankra dessa hos invånarna fortsätter arbetet med medborgardialog, bl.a. genom utveckling av Tyck till och samverkan med olika stadsdels- och områdesforum. En viktig fråga är att utveckla det systematiska arbetet med att ta tillvara på inkomna synpunkter och låta dem påverka kontorets prioriteringar. Vidare fortsätter åtgärder att vidtas kopplade till stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsprogram (LUP). Upphandlingsverksamheten förstärks och nya upphandlingsformer provas.

Uppföljning av ekonomi

För driftverksamheten redovisas ökade kostnader om 31,9 mnkr och ökade intäkter om 114,9 mnkr, vilket ger ett nettoöverskott om 83,0 mnkr jämfört med justerad budget. De ökade intäkterna härleds främst från parkerings- och upplåtelseverksamheterna.

För investeringar beräknas totalt minskade nettoutgifter om 430,9 mnkr jämfört med justerad budget. Avvikelsen består av minskade utgifter om 453,1 mnkr och minskade inkomster om 22,2 mnkr. Jämfört med tertialrapport 1 innebär prognosen minskade nettoutgifter om totalt 173,9 mnkr. Nettoavvikelsen, och förändringen jämfört med tertialrapport 1, avser projekt inom utökad plan. Den största posten avser minskade nettoutgifter för upprustning av Sergels torgs tätskikt, som beräknas kunna genomföras till en lägre utgift än genomförandebeslutets budget. Minskade utgifter beräknas även för senarelagda åtgärder inom Grönare Stockholm.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stockholm växer kraftigt och mellan 2010 och 2030 ska 140 000 nya bostäder byggas. Det ställer höga krav på planering av infrastruktur och bebyggelse för att åstadkomma ett väl fungerande trafiksystem och attraktiva offentliga rum i hela staden. Trafikkontoret spelar en viktig roll i detta arbete och genom att bl.a. hålla en hög standard på drift och underhåll, utveckla stadens offentliga rum och aktivt delta i arbetat med att bygga bostäder är kontoret delaktigt i att skapa ett Stockholm som håller samman.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Ett bra underhåll av Stockholms gatunät och stadsmiljö bidrar till förbättrad framkomlighet och tillgänglighet och är en grundförutsättning för att nå målet om levande och trygga stadsdelar. Trafikkontoret har huvudansvar för stadens allmänna platser och i egenskap av väghållare ansvarar kontoret för bl.a. renhållning, klottersanering, gatuinspektion, vinterväghållning, vägmarkeringar och beläggningsunderhåll. Kontoret har också ett övergripande ansvar att leda utvecklingen av det offentliga rummet, t.ex. genom upprustning av små platser och torg, nyplantering av träd och förnyelse av gatumöblering. De sju stadsdelar med störst behov enligt rapporten Skillnadernas Stockholm (Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och

Skarpnäck) prioriteras i detta arbete, för att skapa en än mer sammanhållen stad. Under 2018 ligger ett särskilt fokus på att stärka arbetet med trygghets-, säkerhets- och ordningsfrågor, både på strategisk nivå och för att säkerställa ökad trygghet i stadens utemiljöer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor ♀				71 %		76 %	76 %	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat ♀				61 %		70 %	70 %	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden ♀				61 %		70 %	70 %	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende klotter	98 %			98 %	98 %	98 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden ska påbörja planeringen för en omvandling av Södertäljevägen närmast Liljeholmen och Hanstavägen från trafikled till urban miljö	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret deltar i arbetena med båda trafiklederna. För Södertäljevägen leds arbetet av exploateringskontoret som planerar att ta upp ett utredningsbeslut till hösten. För Hanstavägen leds arbetet av stadsbyggnadskontoret och där pågår diskussioner om hur det fortsatta arbetet bäst ska bedrivas.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafikinämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontorets arbete för ökad trygghet i stadens utemiljöer sker i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna, bl.a. inom ramen för arbetet med LUP, men även med bostadsbolag och polisen. Situationell brottsprevention för trafikkontorets del kan handla om siktröjning, förbättrad belysning och trafik hinder som dämpar farter och förhindrar genomfart.			
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden och i samråd stadsdelsnämnderna etablera ett nytt skyltprogram som markerar platser där särskilt framstående personer för Stockholm har verkat	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret har haft initial kontakt med övriga berörda förvaltningar och kommer att skyndsamt handlägga förslag till nya skyltar då de inkommer till kontoret.			
  Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
trafiknämnden ska under året undersöka stadsutvecklingsprojekt där infrastrukturbarriärer kan omvandlas till urbana miljöer			
Analys Arbetet pågår tillsammans med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Till hösten planeras en workshop om prioritering av urbana stråk.			
 Trafiknämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår, bl.a. inom ramen för LUP. För trafikkontorets del kan det handla om åtgärder såsom siktröjning av vegetation, förbättrad belysning, samt trafik hinder som dämpar hastigheter och förhindrar genomfart.			

Nämndmål:

Stadens offentliga rum är attraktiva och trygga i hela staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Nedskräpningen minskar och staden blir renare.
- Den upplevda tryggheten ökar, särskilt i de sju prioriterade stadsdelarna.
- Fler cykel- och gångbanor får höjd standard vintertid.

Analys

En levande stad

Konceptet Levande Stockholm fortsätter att utvecklas för ett ökat stadsliv med trivsamma vistelsemiljöer i hela staden och under den vackra sommaren 2018 kunde stockholmarna flanera fritt på ännu fler sommargångator, sommartorg och pop up-parker än tidigare, totalt på ca 20 platser runt om i staden. Ett särskilt fokus lades på barns behov av lek och rörelse och på kultur, genom t.ex. föreställningar, skulpturer och installationer. Innovativ möblering, såsom solcellsbankar på Norrtullsgatan där mobiltelefoner kunde laddas och flygande rosa svanar på Gamla Brogatan, bidrog också till att göra stadsrummet välkomnande. Planeringen skedde som vanligt i samverkan med stockholmarna, stadsdelsförvaltningar, fastighetsägare och näringsidkare. Vidare arbetar kontoret med att ta fram en plan för hur Stockholm kan bli en mer attraktiv vinterstad. Kontorets arbete med att förbättra gångvänligheten i staden bidrar också till att skapa en mer levande stad och detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 2.2. Även planeringsprinciperna i ”Strategi för offentliga rum”, som antogs av kommunfullmäktige i juni, kommer att bidra till en mer levande stad.

I det lokala utvecklingsarbetet är sju stadsdelar med särskilda behov prioriterade och kontoret ser löpande över hur arbetet med Levande Stockholm kan knytas samman med de behov som kommer till uttryck i de lokala utvecklingsprogram (LUP) som beskrivs närmare under nämndmål 4.7. För 2018 är Östberga, Hässelby och Skärholmen exempel på platser där aktiviteter inom både Levande Stockholm och LUP förstärkt varandra. I samverkan med exploaterings- och stadsbyggnadskontoren undersöker kontoret också stadsmiljöprojekt där infrastrukturbarriärer kan omvandlas till levande, urbana miljöer och har påbörjat planeringen för en sådan omvandling av delar av Södertäljevägen och Hanstavägen.

Satsning på trygghet och säkerhet

Kontorets arbete med trygghets-, säkerhets- och ordningsfrågor stärks, vilket bl.a. innebär att i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna, t.ex. inom ramen för LUP-arbetet, verka för en tryggare utemiljö med fokus på situationell brottsprevention. För trafikkontorets del kan det handla om åtgärder såsom siktröjning av vegetation, förbättrad belysning, samt trafik hinder som dämpar hastigheter och förhindrar genomfart. Fler betonglejon har placerats ut runt om i staden och på Drottninggatan har en ny lejonmodell satts ut som är ca fyra gånger så tung som ordinarie modell. Även åtgärder såsom höjda kantstenar vid torg kan ha betydelse för att öka tryggheten och för vissa platser runt om i staden planeras pollare eller andra fasta hinder i stadsmiljön. Bland de konkreta åtgärder som genomförts kan Fredsgatan nämnas, som efter önskemål från Regeringskansliet stängdes av för biltrafik fr.o.m. den 16 juli av säkerhetsskäl.

Arbetet sker i nära samverkan med polisen, som är den myndighet som är bäst lämpad att genomföra kartläggningar av risker och hotbilder och arbetet med situationell brottsprevention grundar sig i polisens säkerhets- och riskanalyser. Kontoret deltar löpande i trygghetsvandringar tillsammans med stadsdelsförvaltningar, polis, fastighetsägare och boende och fångar där upp åtgärder som kan genomföras för ökad trygghet runt om i staden. Även inkomna synpunkter via Tyck till utgör en värdefull resurs för att identifiera trygghetsskapande åtgärder. Samverkan med aktörer i de sju prioriterade stadsdelarna är av extra stor vikt. För de åtgärder av större karaktär som inte kunde rymmas inom ordinarie budget har kontoret ansökt om medel ur stadens centrala trygghetsfond.

Åtgärder för ökad trygghet är även viktigt för att säkerställa att kvinnor och män har lika möjligheter att nyttja stadens offentliga rum, vilket kan åstadkommas genom satsningar för ökad trygghet, t.ex. genom utformning av den fysiska miljön, upprätthållande av god belysning samt skötsel och underhåll för säkra och trygga gång- och cykelbanor. Kvinnor och män upplever trygghet i offentliga miljöer olika och studier visar att kvinnor i högre grad begränsar sin rörlighet p.g.a. upplevd otrygghet. Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning 2016 visade t.ex. på stora skillnader i upplevd trygghet mellan kvinnor och män, där kvinnor betydligt oftare än män uppgav att de känner sig otrygga: 31 procent av kvinnorna uppgav att de känner sig ganska eller mycket otrygga eller att de på grund av otrygghet låter bli att gå ut, vilket ska jämföras med 9 procent av männen. I stadens årliga medborgarundersökning uppmäts också en mindre skillnad gällande nöjdhet med belysning, där en högre andel av männen är nöjda med belysningen i sin stadsdel, 70 procent, jämfört mot 64 procent av kvinnorna. Mot bakgrund av skillnaderna mellan kvinnors och mäns upplevelse av trygghet och belysning i det offentliga rummet, är de trygghetsskapande åtgärder som kontoret genomför positiva ur ett jämställdhetsperspektiv, men utgör också exempel på åtgärder som gynnar alla grupper i samhället.

Satsningen på trygghet och säkerhet innebär också att utveckla kontorets arbete med strategiska säkerhetsfrågor och kontoret har uppdaterat sin krisledningsplan och kriskommunikationsplan. De interna rutinerna har dessutom utvecklats genom inrättandet av en grundberedskapsgrupp som komplement till kontorets krisledningsgrupp. Syftet är att ha en god krisberedskap genom en tydlig kontaktyta gentemot andra parter och effektiv intern samordning. Arbetet bedrivs med utgångspunkt i stadens trygghets- och säkerhetsprogram.

Förbättrad framkomlighet och standard på stadens gator

En stor del av kontorets verksamhet handlar om att förvalta och utveckla stadens anläggningar i enlighet med ett antal beslutade reinvesteringsprogram. Det handlar t.ex. om reinvesteringar för att främja cykeltrafiken för 2015-2018 och att genomföra reinvesteringsprogrammet för 2017-2021 för stadens trafiksignaler. För belysning finns ett program för perioden 2011-2020 som innefattar utbyte av den äldsta och mest bristfälliga utrustningen och för konstbyggnader, t.ex. broar, viadukter och tunnlar, finns ett program som gäller under perioden 2014-2022 och som syftar till att säkerställa den tekniska livslängden på stadens konstruktioner. Det finns även ett reinvesteringsprogram för stadens gatuytor med tillhörande anordningar, t.ex. träd, papperskorgar och skyltar för åren 2012-2018. Ökade förslitningar har dock uppstått på gator och vägar, t.ex. till följd av den snörika vintern och den höga exploateringsstakten, vilket innebär att vissa objekt i reinvesteringsprogrammet för gator, eller i vissa fall objekt som inte alls finns med i programmet, har behövt prioriteras på bekostnad av andra planerade åtgärder.

Kontoret ansvarar för snöröjning av ca 3 900 gator och ca 211 mil gång- och cykelbanor. För att förbättra vinterväghållningen för stadens gångtrafikanter och få en mer jämställd snöröjning uppdateras vinterväghållningskontrakten så att gångbanor i större utsträckning prioriteras genom kortare färdigställandetider för snöröjning och halkbekämpning. Andra faktorer som anpassas i nya kontrakt är vilka gator och vilka tider som ska prioriteras, samt krav på entreprenörers rapportering av utfört arbete och möjlighet att utfärda viten. Under vintern 2017/2018 hade kontorets entreprenörer möjlighet att använda sopsaltningssmetoden vid busshållplatser, vilket bl.a. har gjorts i delar av Kungsholmen, Liljeholmen och Hässelby-Vällingby, och staden fortsätter att verka för att detta ska utökas. Dessutom har försök med att utveckla snöröjningsmetoderna på vältrafikerade gångstråk genomförts på Sveavägen, Norr Mälarstrand och Sankt Eriksgatan. Lärdomarna från dessa försök utvärderas, i vissa fall tillsammans med Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI), och tas om hand inför fortsatta utvecklingsinsatser kommande vintrar. Framkomligheten för kollektiv- och nyttotrafik prioriteras också. Dessutom fortsätter kontoret att bedriva ett utvecklingsarbete för att möjliggöra GPS-spårning av entreprenörers snöröjning, med målsättningen att datan ska göras tillgänglig för stockholmarna.

En ren stad

Kontoret arbetar kontinuerligt för att minska nedskräpningen och i år höjer kontoret ambitionen ytterligare för renhållningen och satsar särskilda medel på extra renhållningsinsatser runt om i staden. Stadens städgaranti innebär att anmälningar om nedskräpning och fyllda skräpkorgar ska åtgärdas inom 24 timmar från det att anmälan mottagits av anlitad entreprenör. För stora delar av staden uppfylls denna garanti med bred marginal eftersom många avtal innefattar daglig tömning och eftersom daglig plockstädning genomförs av Stockholmsvärdar i ett flertal ytterstadsområden. Vidare har klimatmedel erhållits för att placera ut fler solcellskomprimerande papperskorgar, som både rymmer mer skräp, kräver färre transporter och automatiskt skickar signal till entreprenören när de behöver tömmas. Under sommaren har arbetet med skräpmätningar intensifierats och resultatet kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet för en ren stad. Kontoret arbetar även med klottersanering, bl.a. genom att sanera klotter på stadens anläggningar inom 24 timmar och genomföra områdessaneringar i samband med olika evenemang.

I arbetet för en renare, tryggare och mer attraktiv stad inbegrips också satsningar som görs i samverkansprojekt med privata och offentliga aktörer i olika fokusområden, vilket även beskrivs under nämndmål 3.2. För cityområdet bedriver kontoret samarbete med City i

Samverkan, vilket bl.a. inkluderar arbetsledning av Stockholmsvärdarna som plockstädar och signalerar närvaro. För att säkerställa en hög standard på driften av stadens offentliga rum har kontoret implementerat rutiner för mer enhetliga kontroller av entreprenörers arbete. Vidare gör kontoret kontinuerliga omprioriteringar för en mer jämlik och behovsanpassad drift. För att bättre kunna bedöma de exakta driftbehoven som följer av den växande staden, fortsätter arbetet med att ta fram driftsnyckeltal, vilket även beskrivs under nämndmål 1.4 och 3.5.

Polisen ansvarar för att ge tillstånd för markupplåtelser och staden remitteras av polisen och har vetorätt. Det är dock bara polisen som har verktyg för att följa upp och säkra att givna tillstånd och villkor följs. I dagsläget pågår en dialog mellan polisen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) kring ändringar i ordningslagen, som skulle ge större ansvar och därmed andra möjligheter för kommunerna att följa upp tillstånden. Kontoret bevakar denna dialog och planerar parallellt för en utredning av de möjliga effekterna av en kommande lagändring. Vidare har kontoret tillskrivit Polisregion Stockholm och förklarat nuvarande situation och vilka negativa effekter den får på tillgängligheten, säkerheten och den allmänna upplevelsen av staden.

Utveckling av City

Kommunfullmäktige har beslutat om Vision för City och trafikkontoret har tagit fram ett förslag till trafik- och gatumiljöplan för området som skickades på remiss under 2017. Syftet med planen är att visa hur gator och platser kan förändras för att bättre bidra till visionens mål om bl.a. ett mer framkomligt och grönnare City, och ska fungera som planeringsunderlag i kommande projekt. Principer för samfinansiering har tagits fram och där så är möjligt söks detta från fastighetsägare och det är trafikkontoret som ansvarar för upprättandet av avtal i förekommande fall.

Under 2018 slutförs arbetet med tätskiktsrenoveringen vid Sergels torg, vilket också innefattar ett färdigställande av Klarabergsgatan som nu blir bilfri och en utbyggnad av Spårväg City till Centralstationen. I samarbete med fastighetsägare har en större omdaning av Vasagatan påbörjats med bl.a. nya separerade cykelbanor, bredare gångbanor, fler sittplatser och nya trädplanteringar. I detta arbete ingår en översyn av delar av Tegelbacken. Vidare fortsätter arbetet med att bygga bättre gång- och cykellösningar mellan Gustaf Adolfs torg och Nybroplan. Kontoret fortsätter även att i samverkan med kulturförvaltningen arbeta med utveckling av evenemangsplatsen i Kungsträdgården och ett ärende planeras att presenteras för nämnden under hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta utveckla Levande Stockholm i hela staden, bl.a. med fokus på barns behov av lek och rörelse. Samplanering ska ske med den pågående satsningen på offentliga rum.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Konceptet Levande Stockholm fortsätter att utvecklas och 2018 kunde stockholmarna flanera fritt på ännu fler sommargånggator, sommartorg och pop up-parker än tidigare, totalt på ca 20 platser runt om i staden. Samverkan och samplanering skedde med stadsdelsförvaltningarnas LUP, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och kontorets arbete med Grönare Stockholm.			
 Påbörja en större omdaning av Vasagatan.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med omdaningen inleds under hösten 2018 och ett symboliskt startskott avfyrades under en ceremoni på Vasagatan den 20 augusti.			
 Slutföra arbetet med tätskiktsrenoveringen av Sergels torg, vilket	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
även innefattar färdigställandet av Klarabergsgatan.			
Analys Det tätskiktsrenoverande Sergels torg invigdes den 25 juni. Under tidig höst färdigställs den sista linjemålningen och skyltningen .			
 Ta fram en plan för hur Stockholm kan bli en än mer attraktiv vinterstad.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret arbetar med att ta fram en plan för hur Stockholm kan bli en än mer attraktiv vinterstad, med utgångspunkt i den kandidatuppsats som studenter från Kungliga Tekniska högskolan (KTH) skrev i ämnet under fjolåret.			
 Utredda stadens behov samt möjliga effekter av ändringar i ordningslagen, kopplat till markupplåtelse.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Polisen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) för en dialog kring ändringar i ordningslagen och kontoret bevakar denna, samt planerar en egen utredning av effekterna av en eventuell kommande ändring i lagen. Vidare har kontoret tillskrivit Polisregion Stockholm och förklarat nuvarande situation och vilka negativa effekter den får på tillgängligheten, säkerheten och den allmänna upplevelsen av staden.			
 Utveckla arbetssätt och metoder för att säkerställa en jämställd intervjuhållning med utökad sopsaltning på gångtor, förbättrad standard vid busshållplatser och utvecklade metoder för snöröjning på smala gångbanor utan plats för traditionell maskinröjning.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet har fortsatt och under vintern 2017/2018 hade kontorets entreprenörer möjlighet att använda sopsaltningssmetoden vid busshållplatser. Försök med att utveckla snöröjningsmetoderna på vältrafikerade gångstråk har genomfördes på Sveavägen, Norr Mälarstrand och Sankt Eriksgatan.			
 Utvärdera konceptet Levande Stockholm och ge förslag på vidare arbete.	2018-01-01	2018-06-30	
Analys En utvärdering redovisades för nämnden på junisammanträdet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Stockholms stad växer med närmare 50 personer per dag och när fler människor bor och verkar på en tät yta kan staden utvecklas, bli än mer levande och ge stockholmarna hög livskvalitet. En tät stad innebär även att hållbara transporter möjliggörs, biltrafiken per person i Stockholm är klart lägst i landet. Det ställer dock stora krav på en hög bostadsbyggnadstakt och målen är 80 000 nya bostäder mellan åren 2014 och 2025, samt 140 000 nya bostäder mellan 2010 och 2030. Trafikkontoret spelar en central roll i detta arbete, eftersom ett transportsystem av god kvalitet är en förutsättning för att bostads- och arbetsmarknader ska fungera i den växande staden. Vägledande är Framkomlighetsstrategin, som anger hur staden ska kunna växa med bästa möjliga funktion i trafiksystemet och skapa ett transportsnålt och därmed hållbart samhälle. När nya områden är byggda är det dessutom trafikkontoret som ska sköta om stadsmiljön.

För att säkerställa effektiv drift och underhåll i framtiden deltar kontoret i ett tidigt skede i arbetet med bostadsbyggandet, bl.a. i en rad olika exploateringsprojekt. När nya områden

byggs, eller när befintliga områden skiftar karaktär, genereras möjligheter inom allt från framkomlighet, grönstruktur och dagvattenhantering till frågor rörande social hållbarhet. Att hitta bra lösningar från början är betydligt mer tids- och kostnadseffektivt än att genomföra åtgärder i efterhand. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det av särskild vikt att planera för trygga och inkluderande miljöer, där varken kvinnor eller män hämmas av upplevd otrygghet. För att möjliggöra detta arbete är nära samverkan med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret en nödvändighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska gemensamt utveckla arbetsprocessen vid planering och exploatering av privat mark, exempelvis avseende rollfördelning, kravställande och agerande gentemot markägaren/byggherren, samt finansiering av nedlagd tid. Vad gäller kostnader i detaljplaneprocessen ska utredas vilka av dessa som kan tas ut i plantaxan	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Tillsammans med andra berörda förvaltningar arbetar kontoret med frågan, bl.a. inom ramen för det utvecklingsarbete som sker av den gemensamma processbeskrivningen Ledstängen och som leds av exploateringskontoret.			
  Trafiknämnden ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden färdigställa och implementera ett förvaltningsövergripande kartverktyg med bostadsportföljen som grund	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Exploateringskontorets bostadsportfölj kan idag ses i systemet Gatuarbete Samordnad Projektplanering (GSP) i ett tidigt skede. Arbetet med att tillgängliggöra informationen fortsätter och planeras att bli helt färdigt under hösten.			

Nämndmål:

Stockholm växer med god framkomlighet och attraktiva offentliga rum

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

- Infrastruktur- och driftperspektiven finns med i tidiga skeden i exploateringsprojekt
- Ett närmare samarbete med andra förvaltningar, t.ex. en utvecklad process för stadsbyggande på privat mark
- Kommunaltekniska ytor är säkrade för vintern 2018/2019.

Analys

Ett växande Stockholm

Mängden byggprojekt i staden ökar kontinuerligt och kontoret följer samtliga strategiska utvecklings- och exploateringsprojekt. Kontoret har två roller under processen, dels att vara myndighetsinstans i form av väghållare, dels att vara processdrivande och sakkunnig inom kontorets ansvarsområden. Bland arbetsuppgifterna ingår att delta i program- och detaljplanearbete, besvara program-, detaljplane- och bygglovsremisser, ansvara för trafikutredningar och utifrån dessa föreslå åtgärder, samt försäkra att den växande staden åtföljs av en förbättrad grönstruktur. Kontoret deltar även i arbetet med att finna lämpliga platser för tillfälliga boenden för nyanlända och asylsökande. Samplaneringen med exploateringskontoret förbättras löpande för att säkerställa att infrastruktur- och

driftperspektiven beaktas i ett tidigt skede och samarbetet med exploaterings- och stadsbyggnadskontoren har under det senaste året blivit allt tätare.

Ett kontinuerligt arbete bedrivs med att effektivisera kontorets arbetsprocesser och att anpassa den egna organisationen för att kunna möta de krav och förväntningar som den höga bostadsbyggnadstakten innebär. En gemensam processbeskrivning, Ledstången, har tagits fram över hur samarbetet mellan stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret ska bedrivas i exploateringsprojekten. Detta arbetssätt utvecklas nu för att ytterligare effektivisera och förtydliga processen, samt för att tydliggöra processen vid planering och exploatering av privat mark, t.ex. avseende rollfördelning, kravställande och agerande gentemot byggaktören, samt finansiering av nedlagd tid. Kontoret medverkar som en aktiv part i det av exploateringskontoret ledda utvecklingsarbetet, samt förbättrar även de interna rutinerna kopplade till Ledstången. Vidare arbetar kontoret för att exploateringskontoret på ett tydligt sätt ska dokumentera alla avsteg från teknisk handbok, vilket skulle förenkla trafikkontorets granskningsprocess och möjliggöra en snabbare hantering. Personell förstärkning genomförs också under året för att inte bli en flaskhals i samarbetet med de andra tekniska förvaltningarna och kunna säkerställa ett fortsatt effektivt bostadsbyggande.

En allt tätare stad med fler innerstadslika miljöer i ytterstaden innebär ökade förväntningar på väghållningen och ökade krav på gestaltningen i dessa områden. En viktig fråga för kontoret är att kunna möta dessa förväntningar, eftersom de medför ökade kostnader. Kontoret fortsätter därför att ta fram driftsnyckeltal för att kunna kvantifiera behoven som följer av den växande staden, både med hänsyn till materialval och till större förändringar av områdets övergripande karaktär. Detta arbete sker dels internt på kontoret, dels i samarbete med exploateringskontoret och kommer att fortsätta under hösten för att tydliggöra ambitionsnivån och förväntningarna på nyckeltalen och dess användning.

Nya bostäder byggs ofta nära vägar och spår där farligt gods transporteras. Eftersom bostadsförsörjningen riskerar att påverkas negativt av skyddsavstånd som ensidigt säkerhetskrav kring farliga transporter arbetar kontoret tillsammans med en rad olika aktörer, t.ex. stadsbyggnadskontoret, Trafikverket, länsstyrelsen och landstingets trafik- och regionplaneförvaltning med denna fråga. Det gäller utvärderingsarbete, fortsatta studier och utvecklingsarbete för att upprätthålla säkerheten för transporterna utan att bostadsförsörjningen påverkas negativt.

Kommunaltekniska ytor

Med stadens höga exploateringstakt försvinner allt fler kommunaltekniska ytor för sandfickor, snöupplag, sjötippar, materialupplag och uppställning av fordon. Ett strategiförslag för att säkerställa behovet av dessa ytor har antagits av kommunfullmäktige och kontoret arbetar vidare med frågan i samverkan med bl.a. stadsbyggnads- och exploateringskontoren. Ambitionen är att få större genomslag för principen om att det är ett delat ansvar mellan berörda förvaltningar att finna nya kommunaltekniska ytor när befintliga ytor exploateras, samt att uppnå större stabilitet rörande vilka ytor som kan nyttjas till kommunalteknisk verksamhet. Vanadisberget återtog under hösten 2017 i kontorets regi och utgör en nödvändig kommunalteknisk yta för att kunna säkerställa god standard avseende vinter- och barmarksrenhållning på stadens gator. Kontoret har undersökt bergets kondition och planerar nu dess framtida upprustning. Under hösten planeras också en förutsättningslös genomgång

av de ytor som skulle kunna användas som snöupplagsplatser i västerort.

Större infrastrukturprojekt för att möjliggöra ett växande Stockholm

Ombyggnaden av Slussen fortsätter och arbetet leds av exploateringskontoret. Trafikkontoret deltar i frågor som trafik och tillgänglighet, kommunikation, samt genom att förvalta den befintliga anläggningen medan framtidens Slussen byggs. När bygget är färdigställt tar kontoret över driftansvaret för anläggningen. Kontoret medverkar även i planeringen och genomförandet av andra stora och strategiska infrastrukturprojekt, t.ex. tunnelbaneutbyggnaden där kontoret nu granskar järnvägsplaner och deltar i arbetsmöten, Roslagsbanans ombyggnad, Spårväg City, Mälärbanan, tvärbana till Kista och Förbifart Stockholm. Vidare sker samarbete med stadsledningskontoret gällande förhandlingar om infrastrukturprojekt med Trafikverket och landstingets trafikförvaltning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i det av exploateringskontoret ledda arbetet med att utveckla den gemensamma processbeskrivningen Ledstängen i syfte att säkerställa att drifts- och underhållsperspektiven beaktas i tidiga skeden.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret deltar i det av exploateringskontoret ledda arbetet med att utveckla Ledstängen. På trafikkontoret finns en intern arbetsgrupp med uppgift att utveckla de interna rutinerna kopplade till Ledstängen, men även att identifiera förändringar och förbättringar som behöver göras av själva handboken. Dessa frågor lyfts vidare till den förvaltningsövergripande gruppen och utgör underlag för den fortsatta utvecklingen av Ledstängen.			
 I samarbete med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret säkra tillgången till kommunaltekniska ytor, på både kort och lång sikt.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys För närvarande bedrivs ett aktivt arbete med Vanadisberget för att säkerställa innerstadens behov av kommunaltekniska ytor. Vidare förs kontinuerliga dialoger med exploateringskontoret i enskilda projekt såsom Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden. Under hösten planeras en förutsättningslös genomgång av de ytor som skulle kunna användas som snöupplagsplatser i västerort.			
 I samverkan med andra berörda aktörer delta i studier och utvecklingsarbete för att säkra hur behovet av farliga godstransporter kan kombineras med en hög nivå på bostadsbyggandet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under hösten 2018 kommer kontoret att tillsammans med bl.a. Trafikverket att titta på förutsättningar för kontinuerlig mätning av farligt godspassager vid trängselskattestationerna. Förutsättningar för uppdatering av passagestudien från 2015 på de platser som ligger utanför trängselskattestationerna kommer utredas, samt möjligheter att medverka i en eventuell kommande regional passagestudie.			
 Påbörja förvaltning av Vanadisberget, för att kunna nyttja berget som kommunalteknisk yta.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret har tagit över Vanadisberget och bergets kondition har undersökts. Nu pågår planering inför framtida upprustning och drift.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Närvaron av kultur i det offentliga rummet stärks och stadens utemiljö ska utformas och utvecklas på så sätt att kulturell verksamhet inkluderas och uppmuntras, t.ex. inom ramen för Levande Stockholm. Genom gestaltning av platser kan bl.a. barns och ungas upplevelser och möjligheter att utöva olika typer av aktiviteter och kultur förbättras. Alla evenemang som äger rum på offentlig plats eller genererar större trafikmängder berör trafikkontoret och kontoret spelar en viktig roll i att uppfylla stadens ambitioner om att vara en av Europas ledande evenemangsstäder. Arbetet bedrivs i nära samverkan med kulturförvaltningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kulturnämnden och trafikinämnden ska samverka i syfte att öka och förenkla närvaron av kultur i det offentliga rummet, inte minst i ytterstaden och bland annat inom ramen för Levande Stockholm	2018-01-01	2018-12-31	
Analys I samverkan med kulturförvaltningen har konst och kultur varit ett stort inslag i sommarens arbete med Levande Stockholm, t.ex. genom föreställningar, skulpturer och installationer.			

Nämndmål:

Stadens offentliga rum stödjer och inkluderar kulturell verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fler offentliga platser rymmer möjlighet för kulturell upplevelse och verksamhet.

Analys

Närvaron av kultur i det offentliga rummet ska öka och tillsammans med kulturförvaltningen arbetar kontoret för att förenkla för och stödja kulturell verksamhet i den offentliga miljön. Det kan t.ex. innebära att i samverkan med berörda stadsdelsförvaltningar utsmycka ytterstadens gångtunnlar med konst och att integrera konst i arbetet med Levande Stockholm och det sistnämnda beskrivs närmare under nämndmål 1.3. Som en del av arbetet med Grönare Stockholm har medel avsatts för offentlig konst och ett samarbete med Stockholm konst har inletts.

Inom ramen för programmet Kultur i ögonhöjd ingår kontoret i nätverket Staden i ögonhöjd, med medarbetare från olika förvaltningar med fokus på stadsutvecklingsfrågor. Nätverket arbetar med att belysa barns och ungas behov och stärka deras delaktighet gällande stadsutvecklingsfrågor och detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 4.4.

Det ska vara enkelt för arrangörer att både söka tillstånd för och att genomföra evenemang i Stockholm och kontoret samverkar löpande med kulturförvaltningen. Kontoret sammanställer och presenterar samtliga evenemangsplatser runt om i staden i en evenemangskatalog och arrangörer uppmuntras att sprida evenemang geografiskt för att alla delar av staden ska leva. Stockholms stad har en ny organisation för så kallade ”stora evenemang” och trafikkontoret medverkar i denna genom representation i arbetsgruppen och styrgruppen. Under 2018 pågår även arbetet med att utveckla evenemangsplatsen i Kungsträdgården och ett inriktningsbeslut planeras att presenteras för nämnden innan årets slut.

Kontoret handlägger upplåtelser för olika typer av kulturarrangemang. För att uppmuntra

kulturell verksamhet är allmänna sammankomster, t.ex. framförande av konstnärliga verk, på stadens mark avgiftsbefriade. Detsamma gäller alla evenemang utan marknadsföringssyfte riktade mot barn och ungdomar. Dessa evenemang utgör även exempel på gaturummets mångsidiga möjligheter, något som under konceptet Levande Stockholm beskrivs närmare under nämndmål 1.3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medverka i stadens nya organisation för s.k. "stora evenemang".	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Trafikkontoret är representerat i arbetsgruppen och styrgruppen. Organisationen för stora evenemang har tagit fram en skräddarsydd projektledarutbildning för evenemang, och flera projektledare från kontoret ska gå utbildningen under hösten.			
 Påbörja utvecklingen av evenemangsplatsen i Kungsträdgården.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret arbetar för att ta upp ett inriktningsbeslut om upprustning av evenemangsplatsen i Kungsträdgården i nämnden innan årets slut. Upprustningen ska ske i nära samarbete med kulturförvaltningen som upplåter delar av parken för evenemang.			
 Utveckla formerna för hur tillstånd för filminspelningar ska hanteras i enlighet med stadens filmstrategi.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Efter dialog med filmbranschen arbetar kontoret systematiskt för att förenkla delar av tillståndsprocessen, t.ex. har numera varje filminspelning en tydlig väg in till kontoret, i och med att en medarbetare ansvarar för hela tillståndsprocessen på kontoret. Kontoret deltar även i stadens övergripande arbete med att genomföra filmstrategin. Vidare inväntar kontoret regeringsbeslut om eventuella produktionsincitament för filmindustrin, vilket kan få stor betydelse för mängden filminspelningar i staden.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Trafikkontorets arbete med att implementera Framkomlighetsstrategins principer innebär en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem med ökad tillgänglighet. När andelen som går, cyklar och åker kollektivt ökar, samtidigt som biltrafiken minskar, minskar trafikens påverkan på både miljö och klimat.

Kraftfulla åtgärder vidtas för att nå målet att Stockholm ska ha en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030. Forskning visar att bilrelaterad energianvändning minskar med ökande befolkningstäthet och biltrafiken per person i Stockholm är klart lägst i landet. Genom sitt planmonopol kan staden styra mot en tät och funktionsblandad stad, vilket utgör en nyckelfaktor för möjligheten att skapa ett transportsnålt samhälle med god tillgänglighet baserat på en kombination av kollektivtrafik, gång, cykel och biltrafik.

Vidare bidrar kontoret till en hållbar livsmiljö och ett klimatsmart Stockholm genom att bl.a. minska verksamhetens miljöpåverkan, förstärka stadens grönsstruktur och utveckla arbetet med dagvattenhantering. Stadens miljöprogram, med giltighetstid 2016-2019, är ett viktigt styrdokument.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Ett växande Stockholm innebär en ökning av mängden elförbrukande anordningar, när t.ex. fler trafiksignaler och belysningsstolpar tas i drift. Därför fortsätter trafikkontoret det påbörjade arbetet med att energieffektivisera verksamheten, dels för att en hållbar energianvändning är central för att staden ska nå målet om att år 2040 vara en fossilbränslefri stad och dels för att hålla nere driftskostnaderna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi (GWh)				61 GWh		62 GWh	1785 GWh	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Trafikkontorets energianvändning är hållbar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Energianvändningen i kontorets anläggningar minskar.

Analys

Trots att en växande stad innebär fler tekniska anläggningar har kontorets elförbrukning minskat med ca 35 % under de senaste tio åren och det framgångsrika arbetet med att energieffektivisera verksamheten fortsätter. Belysningen står för tre fjärdedelar av kontorets energianvändning och medel har beviljats för att fortsätta genomföra energieffektiviserande armaturbyten ända fram till år 2020. Nyexploateringar och förtätning av belysning på parkvägar innebär att stadens belysning ständigt byggs ut och vid utbyggnad väljs det mest energieffektiva systemet som motsvarar uppställda krav. Kontoret fortsätter även att utreda och utveckla stadens framtida styrsystem för belysning, t.ex. närvarostyrd belysning, samt deltar aktivt i stadsledningskontorets verksamhetsprojekt Smart belysning inom ramen för arbetet för en smart och uppkopplad stad. Projektets effektmål är att spara energi och öka tryggheten.

Utöver arbetet med stadens belysning sker kontinuerliga utvärderingar av andra möjligheter att effektivisera förvaltningens energianvändning, t.ex. för broar, hissar, toaletter och trafiktunnlar. Utbytet av stadens parkeringsautomater till solcellsdrivna, biljettlösa automater slutförs under året och samarbetet med SMHI för att energieffektivisera stadens markvärmeanläggningar fortsätter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra energibesparande armaturbyten för beviljade investeringsmedel för klimatåtgärder.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under 2018 fortsätter armaturbytet med de ca 3 800 armaturer som kvarstår av 2017-2018 års planerade utbyte. Under året			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
planeras även inköp och förberedelser inför ytterligare utbyten under åren 2019 och 2020.			
 Genomföra utbyte av parkeringsautomater till solcellsdrivna, biljettlösa automater.	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Samtliga nya automater är upphandlade och arbetet med att genomföra utbyten pågår enligt plan och beräknas vara färdigt under året.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Stockholmsregionen växer mycket snabbt och staden måste utnyttja det gatuutrymme som finns så effektivt som möjligt. Ett övergripande syfte för stadens fysiska planering och åtgärder i transportsystemet är att öka tillgängligheten. Det kan ske både genom att närheten till olika målpunkter ökar och genom att transportmöjligheter förbättras tack vare snabbare, billigare eller bekvämare resor. I detta ingår också att tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ökar, vilket beskrivs närmare under nämndmål 4.6.

I egenskap av väghållare verkar kontoret för att transportsektorns klimatpåverkan ska minska, vilket ska bidra till att uppnå stadens klimatmål och de nationella klimatmålen till år 2030. Framkomlighetsstrategin beskriver hur vägar och gator behöver planeras och utvecklas för att bidra till en attraktiv stad och ett hållbart transportsystem. Detta ska ske främst genom ökad prioritering av den rörliga trafiken och de färdssätt som kan transportera flest människor och gods på minst yta, d.v.s. gång, cykel, kollektivtrafik och godsfordon med hög beläggning.

För att detta ska gå att genomföra behöver biltrafiken minska, vilket är en utmaning i och med att stadens kraftiga befolkningsökning och goda ekonomiska utveckling utgör starka drivkrafter för ökad biltrafik. Statliga åtgärder som kan ha en direkt påverkan på biltrafikarbetet kommer att krävas, såsom förändrade bränsleskatter och reseavdrag, medfinansiering av satsningar på kollektivtrafik, samt förändrad lagstiftning som möjliggör förtätning i centrala delar av staden. Biltrafiken per person i Stockholm är dock klart lägst i landet och en av de allra viktigaste åtgärderna som staden kan vidta för att minska landets totala biltrafik är därför att fortsätta arbetet för att göra det möjligt för fler att bo i Stockholm, bl.a. genom fortsatt bostadsbyggande.

Motorfordonstrafiken i staden har påverkan på luftkvaliteten och bidrar till ökade halter av kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀). Kontorets arbete med att minska PM₁₀ har gett resultat, främst genom utvecklandet av nya dammbindande tekniker och genom dubbdäcksförbud på tre av stadens gator. Arbetet behöver dock fortsätta och för NO₂ överskrider miljökvalitetsnormerna alltjämt. Genom att implementera Framkomlighetsstrategins principer styr kontoret mot en successiv omställning till ett mer hållbart transportsystem med minskad biltrafik, vilket även kan innebära minskade halter av NO₂. Vidare deltar kontoret i en rad utredningar om hur stadens styrmedel, t.ex. miljözoner, kan användas och utvecklas för att minska biltrafikens påverkan på miljö och klimat.

Framkomlighetsstrategin har konkretiserats i underliggande inriktningsplaner, bl.a. för gång,

cykel, stombussar och leveranstrafik. När andelen som går, cyklar och åker kollektivt ökar, samtidigt som biltrafiken minskar, ökar möjligheten till ett effektivare utnyttjande av gaturummen, och minskar trafikens påverkan på både miljö och klimat. 2018 fortsätter planerna att realiseras genom arbete i konkreta ny- och ombyggnadsprojekt. Dessutom antog kommunfullmäktige i juni ”Strategi för offentliga rum”, som innehåller planeringsprinciper för hur hållbara transportlösningar kan kombineras med attraktiva offentliga rum.

Samarbete och samordning är viktiga principer i en växande stad med många parallellt pågående infrastrukturprojekt. Fortsatt utveckling av arbetet kring huvudtidplanen för trafikstörande arbeten är en central del i detta för att byggarbeten ska kunna styras bättre och därmed minimera trafikstörningar, särskilt när det gäller buss-, gång- och cykeltrafiken. En annan viktig del är utveckling av arbetet med trafikplaneringsplaner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstaden, dagtid						13 %	13 %	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	53,77 %				75 %	85 %	85 %	Halvår 1 2018
Analys Trafikkontorets fordon har tankat mindre miljöbränsle än tidigare år, vilket delvis beror på att drivmedelsupphandlingen påverkat på vilken drivmedelsstation fordonen kan tankas. Längre sträckor för att tanka gas har gjort att förarna valt att åka till en närmare station av både tids- och miljöskäl. Dessutom har ett av fordonen haft problem med gastank och behöver byta denna. Kontoret vidtar nu åtgärder för att öka andelen miljöbränsle i fordonen.								
  Andel ombyggda passager för gång, cykel och moped (GCM) av de mest prioriterade						5 %	Tas fram av nämnden	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Cykelantal				61 130 st		84 150 st	84 150	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden				16 km/h		18 km/h	18 km/h	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden				27 km/h		30 km/h	30 km/h	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Gångflöde på ett urval						1 %	Ska öka	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
gator.							med 1 %, samma nivå för de gator som mäts	
  Hastighetsefterlevnad				75 %		71 %	Tas fram av nämnden	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Passager över trängselskattesnittet, tunga lastbilar				18 191		18 100	18 100	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Upplevd trafiksäkerhet för gående och cyklister						60 %	60 %	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Vägtrafikarbete totalt i staden				1,3 %		-0,2 %	Tas fram av nämnden	2018
Analys I tertiärrapport 1 förväxlades årsmålen för indikatorerna Vägtrafikarbete totalt i staden och Vägtrafikarbete för person. I samband med tertiärrapport 2 ändras nu målen till det som ursprungligen avsågs. Utfallet för 2018 redovisas i verksamhetsberättelsen. Vägtrafikarbetet i Stockholm har ökat under senaste åren, främst p.g.a. en stark inflyttning, bättre ekonomi och relativt oförändrade drivmedelspriser. Dessa faktorer gäller fortfarande, varför kontoret redan nu gör bedömningen att årsmålet inte kommer att nås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska, tillsammans med trafiknämnden, servicenämnden och exploateringsnämnden, fortsätta arbetet med samlastning av stadens egna varuleveranser	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret följer kommunstyrelsens arbete och väntar för närvarande på besked om hur det fortsatta arbetet ska bedrivas.			
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden och trafiknämnden utreda hur växtbeklädda bullerskydd kan användas för att minska buller i anslutning till vägar	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår i samarbete med andra berörda förvaltningar.			
  Stockholm Business Region AB ska tillsammans med AB Stokab, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden, starta ett projekt för att med ny teknologi styra flöden för att undvika trängsel för	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
turistbussar.			
Analys Kontoret har medverkat på ett startmöte tillsammans med Stockholm Business Region AB (SBR) och Stockholms Hamn AB. SBR leder arbetet, som ska fortsätta under hösten.			
 Trafiknämnden ska i Digital Demo Stockholm som projektägare fungera som kravställare till förslag på förbättrad framkomlighet och optimerade trafikflöden i staden genom att styra trafikljusen (Smart Traffic Lights)	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Projektet för smarta trafiksignaler i Digital Demo Stockholm är pausat, eftersom stöd inte beviljades från Vinnova. Liknande frågor hanteras inom ramen för andra projekt, bl. a. Smart trafikstyrning, som leds och finansieras av stadsledningskontoret.			
 Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en konsekvensanalys av elektrifiering av fordonsflotta	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete pågår tillsammans med miljöförvaltningen och under hösten planeras bl.a. en workshop med branschens olika aktörer.			
 Trafiknämnden ska i samverkan med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden se över trafiksäkerhet, framkomlighet och exploateringsmöjligheter vid Brommaplan med utgångspunkt från framkomlighetsstrategin och behovet av bostäder	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En utredning pågår och ett tekniskt PM beräknas vara klart under tidig höst.			
 Trafiknämnden ska implementera Plan för gatuparkering.	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Planen är nu implementerad i samtliga utpekade områden, inklusive införandet av avgift på parkeringsplatser reserverade för MC, vilket genomfördes under sommaren. Projektet planeras att slutredovisas under hösten.			
 Trafiknämnden ska tillsammans med Stockholms Hamn AB och Stockholm Business Region AB studera möjligheten och förutsättningarna för marknadsaktörer att skapa en lösning för att transportera primärt turister sjövägen mellan stadens olika sevärdheter och terminalerna.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet är igång och kontoret har kontinuerliga möten med Stockholms Hamn AB och SBR. Bl.a. tittar arbetsgruppen på vad staden behöver tillhandahålla för att skapa en attraktiv miljö för fartygsbaserad sightseeing. Omvärldsbevakning och kartläggning av dagsläget ingår också i studien, samt skillnad i utsläpp mellan båt och buss.			
 Trafiknämnden ska utvärdera genomförda trafikminskningsinsatser samt identifiera och genomföra nya åtgärder	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret har börjat sammanställa och utvärdera genomförda insatser. Arbetet kommer att drivas vidare under hösten.			

Nämndmål:

Stockholm har hållbara trafiklösningar och god framkomlighet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Utbyggd cykelinfrastruktur gör att fler väljer att cykla
- Förbättrade förutsättningar för gångtrafiken gör att fler väljer att gå
- Medelhastigheten, regulariteten och attraktiviteten för stadens stombussar ökar
- Tillgången på lediga parkeringsplatser ökar

- En ny strategi för effektivare, säkrare och grönare leveranstrafik implementeras
- 500 publika laddplatser uppförs på stadens mark under perioden 2017-2020
- Miljökvalitetsnormerna för PM10 klaras och halterna av NO2 minskar.
- Kontorets insatser bidrar till en begränsning av biltrafiken och fossila utsläpp från vägtrafiken
- Antalet svårt skadade och omkomna i trafikolyckor på stadens vägnät minskar.

Analys

Satsningar på cykel

Under 2018 fortsätter arbetet för att öka andelen och antalet cyklister och göra det enklare och säkrare att cykla i hela staden. Genom investeringar i utbyggnad och förstärkning av viktiga stråk för cykelpendling och genom reinvesteringsprogrammet för cykel skapas och upprätthålls ett väl fungerande cykelvägnät med god framkomlighet och hög trafiksäkerhet. Målsättningen om att investera en miljard kronor i cykelinfrastrukturåtgärder mellan åren 2012 och 2018 har förutsättningar att uppnås, givet att upphandlingar fortlöper enligt plan för aktuella investeringsprojekt med genomförandebeslut, och med visst beaktande av pågående projekts fortsatta utgifter i början av 2019. Kontoret förbereder en summering och sammanställning av genomförda åtgärder inom ramen för cykelmiljarden för slutredovisning till nämnden under första kvartalet 2019.

Arbetsätten för avvägningar och prioriteringar i investeringsplaneringen fortsätter att förbättras, med nya och utvecklade verktyg för att prioritera såväl mellan som inom projekt och att utvärdera genomförda cykelinvesteringar, t.ex. utvecklade kostnads-nyttoanalyser. En ambition är att ytterligare öka effektiviteten i leveransen av åtgärder i cykelinfrastruktur och i detta arbete spelar kontorets projekthanteringsstrategi en viktig roll. Strategin och dess handlingsplan beskrivs närmare under nämndmål 3.5. Dessutom behöver kunskapen om cykeltrafikens förhållanden och utveckling öka, vilket under året bl.a. sker genom utökade mätningar, systematiserad erfarenhetsåterföring och deltagande på konferenser och branschforum. Stockholms stad är bl.a. medlem i Svenska cykelstäder och Cities for Cyclists, vilket ger möjligheter till utbyte av kunskaper och erfarenheter på såväl nationell som internationell nivå.

Den cykelplan som tagits fram sträcker sig till 2030 och kontoret har påbörjat en översyn av planen med syftet att ambitionen ska höjas ytterligare, att planen ska anpassas till förändringar av t.ex. lagstiftning och stadsutveckling, samt att fokusera på utformning av kompletta nätverk av cykelbanor. En annan aspekt som övervägs inom översynen är att förbättra möjligheten vardagscykling, t.ex. i områden med mindre god tillgång till kollektivtrafik. I ett första steg följs delmål, indikatorer och handlingsplaner i den nu gällande cykelplanen upp, och underlag tas fram som möjliggör komplettering och/eller uppdatering av planen. Parallellt med översynen av planen tar kontoret fram förslag på strategisk inriktning för investeringsplaneringen för och prioriteringen av cykelåtgärder fr.o.m. 2019.

Längs utpekade cykelpendlingsstråk hålls en högre standard på vinterväghållningen och ambitionen är bättre framkomlighet på allt fler cykelbanor i hela staden och utvecklade metoder för vinterunderhåll, ett arbete som beskrivs närmare under nämndmål 1.3. Arbeta pågår med att utveckla upphandlingarna för de prioriterade stråken för att ytterligare stärka kvaliteten. 2018 utökas cykeljourens arbetsområde, cykelvägvisningen i staden förbättras, den skärpta övervakningen av felparkerade bilar i cykelfält fortsätter, arbetet med

beläggningsåtgärder drivs vidare och anpassningen av trafikmiljöer för att minska konfliktytorna mellan gående och cyklister fortsätter, t.ex. genom målning. Arbetet med att göra det enklare att parkera cyklar fortsätter också, både genom att under året anlägga ca 3 000 nya cykelparkeringsplatser och genom att ta bort skrotcyklar för att frigöra plats i de befintliga cykelställen.

Ett nytt system för lånecyklar har handlats upp men överklagats och enligt förvaltningsrätten behöver upphandlingen göras om med kortare giltighetstid. Den entreprenör som vann den första upphandlingen har vidare överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten. Kontoret förbereder en ny upphandling i väntan på att kammarrätten tar ställning i frågan. För att garantera lånecyklar även under säsongen 2018 tecknades ett tilläggsavtal med nuvarande entreprenör om drift av lånecyklar fram till den 31 oktober 2018, till oförändrade villkor.

Potentiella förbättringar för stadens cyklister utreds kontinuerligt, särskilt för vältrafikerade stråk såsom Sveavägen och Götgatan. Dessutom fortsätter arbetet med att utreda om det är möjligt att pröva att låta högersvängande cyklister cykla mot rött, liksom med att utreda och prova allgröntfas för cyklister i utvalda korsningar, och dessa initiativ planeras att redovisas för nämnden under hösten. I juni beslutade nämnden om omskytning av 250-300 kvarter för att tillåta dubbelriktad cykeltrafik på enkelriktade gator. Kontoret arbetar vidare med en bedömning av förutsättningarna för att anlägga cykelgator i Stockholm och vilka gator som skulle kunna vara aktuella, samt ser över cykelgrindar i cykelinfrastrukturen som ökar risken för olyckor och om de kan ersättas med andra lösningar utan försämrad trygghet och säkerhet för gående. I arbetet är barn- och jämställdhetsperspektiven särskilt prioriterade, t.ex. genom att cykelvägnätet byggs och driftas på så sätt att alla cyklister, oavsett hastighet och förutsättningar, kan känna sig trygga.

Förbättrad gångvänlighet

Gångvänligheten ska förbättras i enlighet med den av kommunfullmäktige antagna gångplanen och arbetet kräver samordning och samverkan med stadsdelsförvaltningar och andra berörda förvaltningar. En rad åtgärder genomförs under året, t.ex. på Drottninggatan, med ombyggnation av flera korsningar, förlängning av gågatan två kvarter från Tegnérgatan till Kungstensgatan och ny möblering. Bland de andra platser där åtgärder planeras under året kan nämnas sträckan mellan Hornstull och Telefonplan och rekreationsstråket mellan Fagersjö och Farsta strand.

Dessutom utvecklas arbetet med gångmätning, bl.a. inom ramen för EU-projektet GrowSmarter, ett förslag till riktlinjer för planering av gångtrafik har tagits fram och varit ute på remiss, och ett gångvägvisningssystem har testats under sommaren och ska utvärderas under hösten. Vidare har bl.a. övergångsställena på Folkungagatan och Norrlandsgatan breddats. Kontorets arbete med gångplanen sker i symbios med arbetet med Levande Stockholm, som beskrivs närmare under nämndmål 1.3, och arbetet med LUP, som beskrivs under nämndmål 4.7.

Ökad framkomlighet för övriga transportslag

Arbetet fortsätter för att öka medelhastigheten, regulariteten och attraktiviteten för stadens stombussar i enlighet med den nya handlingsplan för stombusstrafiken som har antagits av nämnden för 2017-2021. För stombusslinjerna 178 och 179 pågår genomförande av åtgärder, t.ex. nya sträckor för busskörfält, justering av hållplatslägen och översyn av reglering. För linjerna 172 och 173 har åtgärdsförslag tagits fram i samarbete med landstingets

trafikförvaltning, Trafikverket, Keolis och grannkommunerna Botkyrka och Huddinge. För linje 1 och 4 planeras mindre åtgärder under hösten och större åtgärder under 2019 och för linje 3 och 4 planeras åtgärder för genomförande under 2019 och 2020. Under hösten påbörjas också en utredning om kapacitetsstarka fordon och uppdraget om full prioritet ska utvärderas.

Optimeringen av stadens trafiksignaler och översynen av befintliga samordnade signalsystem fortsätter i syfte att minska väntetiderna för de prioriterade trafikslagen och ett flertal åtgärder genomförs under 2018 och 2019. Som exempel kan nämnas att förändringar i signalsystemen längs med St Eriksgatan och Hornsgatan minskat både väntetiderna för fotgängare och köer. Kontoret har tidigare överlämnat en skrivelse till Näringsdepartementet med önskemål om lagändring för att tillåta kameraövervakning av kollektivtrafikkörfält. Under hösten kommer kontoret åter att tillskriva departementet och poängtera vikten av att få till stånd en sådan lagändring för att ytterligare kunna förbättra stombussarnas framkomlighet i staden. Kontoret medverkar även aktivt i planeringen av utbyggd kollektivtrafik såsom tunnelbana och spårväg, vilket även beskrivs under nämndmål 1.4, samt deltar i det av landstingets trafikförvaltning ledda arbetet med att planera för kollektivtrafik på stadens vatten.

Kontoret fortsätter tillsammans med näringslivet arbetet för effektivare, säkrare och grönare leveranser. En ny handlingsplan för godstrafik har tagits fram och antogs av nämnden i augusti och ska presenteras för kommunfullmäktige under hösten. Som exempel på åtgärder kan nämnas utökade off peak-leveranser (nattleveranser med tysta lastbilar eller leveranser vid andra tider då det kommunala vägnätet är mindre belastat) som kommer att påbörjas innan årets slut och framtagande av en handlingsplan för det fortsatta arbetet med geofencing. Samlastningsprojektet "Älskade stad" har vidgat sitt verksamhetsområde och nya fordon har införskaffats. Stadens arbete fortsätter att inspirera och Malmö stad tittar nu på ett liknande koncept.

Utbyggnaden av publik laddinfrastruktur för eldrivna fordon fortsätter i samverkan med miljöförvaltningen, Stockholm Parkering och näringslivet. Målet är att medverka till att 500 platser uppförs under perioden 2017-2020 och hittills har ca 100 uppförts. Kontoret har i år fått intresseanmälningar för nya laddgator från flera aktörer och arbetar nu tillsammans med dem och i samråd med Ellevio vidare med att titta närmare på de specifika platserna. Vidare har arbetet med laddinfrastrukturen och användandet av befintlig laddinfrastruktur utvärderats och presenterades för nämnden i juni.

Under sommaren slutfördes arbetet med att implementera den av kommunfullmäktige antagna planen för gatuparkering som innebär att parkeringsavgifter och boendeparkering införts i fler delar av staden och att avgiftstiden för parkering förlängts i vissa delar av staden. Effekterna av planen har utvärderats och kommer att presenteras för nämnden under hösten.

Under hösten slutförs arbetet med att byta ut stadens samtliga parkeringsautomater mot solcellsdrivna, biljettlösa automater, vilket även beskrivs under nämndmål 2.1. I ytterstaden placeras färre nya parkeringsautomater ut, därför blir övergången till alternativa betalsystem för parkering, såsom mobilappen "Betala P" och andra mobilappar, viktig. Under våren har en stor reklamkampanj genomförts för Betala P och under juni betalades ca 70 % av parkeringstiden i Stockholm med hjälp av en telefon. Dessutom kan appen numera även användas i Stockholm Parkerings anläggningar.

Planering och samverkan för en mer framkomlig stad

Med ett ökande antal planerade trafikarbeten förutsätter den regionala framkomligheten en

fördjupning av samordningen och samarbetet mellan regionens aktörer för att förebygga och minimera trafikpåverkan i det primära vägnätet. Ett verktyg, den s.k. huvudtidplanen eller TSA (TrafikStörande Arbeten), har utvecklats och tagits i bruk för att identifiera kommande problempunkter, samt underlätta samordning mellan och inom respektive organisation. Utvecklingsarbete är planerat till hösten, både vad gäller systemet och därtill hörande processer, i kontorets nystartade grupp för framkomlighetsfrågor.

Den interna samordningen av trafikpåverkande arbeten ska förbättras genom den samordnade projektplaneringen, som syftar till att koordinera kontorets åtgärder på gatorna för att minska antalet störningstillfällen och ge mesta möjliga nytta för insatta medel. Kontoret arbetar därför för ett allmänt tillämpade av IT-systemet Gatuarbete Samordnad Projektplanering (GSP) och kontorets projekthandbok har uppdaterats med denna del. Ytterligare en del i detta arbete är att i systemet fortsätta koordinera exploateringskontorets och de ledningsdragande bolagens planerade arbeten i staden.

Samarbetet med Trafikverket fortsätter för att med hjälp av TransModeler, ett verktyg för strategisk trafikmodellering, bättre kunna analysera trängsel i större områden. En första version av en modell över regioncentrum är klar och kan börja användas i verksamheten och nu pågår arbete med en länsövergripande modell. Vidare utvecklar kontoret arbetet med att synliggöra förändring och utveckling av olika trafikantslag med stöd av mätningar. Ett särskilt fokusområde för året är att i samverkan med andra berörda förvaltningar och bolag undersöka möjligheterna att minska trängseln för de många turistbussar som transporterar runt besökare i vår vackra stad och detta arbete pågår.

Inom ramen för Trafik Stockholms verksamhet utvecklas trafiken.nu och i april lanserades en mobilapp för att ge stockholmarna god tillgång till aktuell trafikinformation med både planerade och oplanerade störningar. Vidare fortsätter arbetet med att hitta alternativ för framtida samarbetsformer inom trafikinformationsområdet mellan de största trafikaktörerna i regionen.

Gatuarbeten som påverkar den rörliga trafiken kräver en av trafikkontoret godkänd trafikanordningsplan (TA-plan), som beskriver hur framkomligheten för samtliga trafikslag ska säkras. Ofta inkommer ofullständiga ansökningar till kontoret med kort framförhållning, vilket försvårar möjligheterna att arbeta proaktivt. Ett utvecklingsarbete av digital hantering av TA-planer har därför påbörjats och en utbildningsinsats kommer därefter att genomföras. Kontoret har även tillsammans med Göteborgs stad, Lunds kommun och Örebro kommun inom ramen för projektet ILDUS ("Innovativa Lösningar för Drift och Underhåll i Stadsmiljö") tillskrivit Näringsdepartementet gällande lagändring för att möjliggöra en avgiftsmodell för TA-planer som ger incitament till att nyttja minimal yta av stadens mark under minimal tid. ILDUS syftar även till att identifiera, pröva och utvärdera verktyg och metoder för att förbättra arbetet med att samordna trafikstörande arbeten i stadsmiljön. Under våren utökade kontoret granskningen av att TA-planer och schakttillstånd för arbeten på stadens mark följdes och erfarenheterna därifrån kommer att användas i det fortsatta förbättringsarbetet.

Den verksamhet som samordnar ledningar i stadens mark, kallad samlingskartan, övergick från Stockholm Vatten och Avfall AB till trafikkontoret den 1 november 2017. Övergången är ett led i att utveckla verksamheten och ett ärende som beskriver det fortsatta utvecklingsarbetet närmare kommer att presenteras för trafiknämnden under hösten. Målet är

att hitta mer enhetliga och effektiva samverkansformer som samtidigt möjliggör en säker och effektiv användning av ledningsnäten.

När staden växer är det viktigt att framkomlighetsfrågorna beaktas i ett tidigt skede. Kontoret deltar därför i samtliga stora exploateringsprojekt och i mindre exploateringsprojekt som berör platser med stora trafikflöden. Detta arbete beskrivs närmare under nämndmål 1.4.

Minskad klimatpåverkan

En av de stora utmaningarna när Stockholm växer är att möta efterfrågan på ökat resande, samtidigt som klimatpåverkan ska minska. Till år 2020 ska åtgärder för att minska biltrafiken ha vidtagits i staden som sammantaget motsvarar en reduktion av utsläppen med minst 80 000 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter) jämfört med nivån för år 2012. Åtgärder genomförs även för att uppnå stadens klimatomål och de nationella klimatomålen till år 2030 och år 2040 ska Stockholm vara en fossilbränslefri stad. De konkreta projekt som planeras och genomförs 2018 beskrivs löpande under detta nämndmål och som exempel kan nämnas färdigimplementeringen av ny plan för gatuparkering, åtgärder för förbättrad medelhastighet, regularitet och attraktivitet för stadens stombussar, samt utbyggd cykelinfrastruktur och förbättrad drift av befintliga cykelvägar. I detta arbete är Framkomlighetsstrategins principer vägledande.

Under året genomför kontoret en rad utredningar, t.ex. av effekterna av autonoma fordon, en konsekvensanalys av elektrifieringen av fordonsflottan och en utvärdering av genomförda trafikminskningsinsatser. Vidare deltar kontoret i de av stadsledningskontoret ledda utredningarna om hur stadens styrmedel, t.ex. miljözoner, kan användas mer effektivt och en slutrapport ska presenteras under hösten.

Kontoret deltar i flera EU-projekt, bl.a. Civitas Eccentric som syftar till att skynda på utvecklingen att ställa om till förnybara bränslen och alternativa transportsätt. Bland kontorets åtgärder inom projektet märks t.ex. utveckling av principerna för omledning av cykeltrafik vid tillfälliga avstängningar, fysiska åtgärder för ökad framkomlighet för busslinjerna 178 och 179, samt försök med innovativ teknik i samband med parkeringsövervakning och ledig gatuparkering.

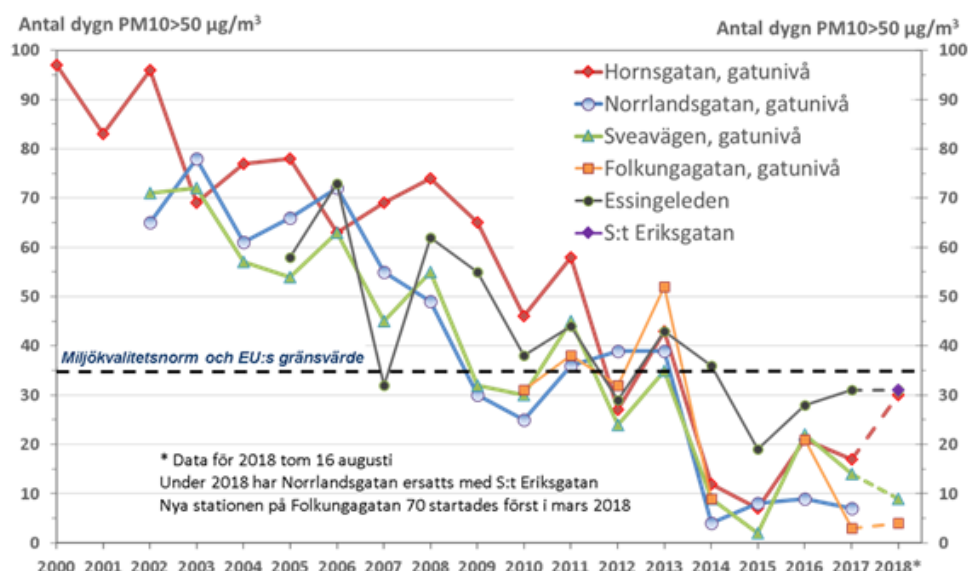
Kommunikationen om hållbart resande och om stadens satsningar på gång-, cykel-, kollektiv- och leveranstrafik sker inom ramen för konceptet "Ser du möjligheterna?". Sociala medier är ett viktigt verktyg för att proaktivt kunna kommunicera med stockholmarna i frågor gällande gång och cykel och den Facebook-sida som lanserats har tagits emot väl. Under våren genomfördes kampanjen "Tack för att du cyklar och går" då kontorets medarbetare diskuterade med stockholmarna om hur möjligheterna att gå och cykla i staden förbättras. Den 16 september arrangeras även evenemanget "I stan utan min bil" då Gamla stan och delar av innerstaden stängs av för biltrafik mellan kl. 9-18. Evenemanget genomförs i samverkan med flera fastighetsägare. Dessutom fortsätter det under 2017 påbörjade arbetet med att genom kampanjer skapa förutsättningar för bättre samspel i trafiken.

Förbättrad luftkvalitet och minskade bullerstörningar

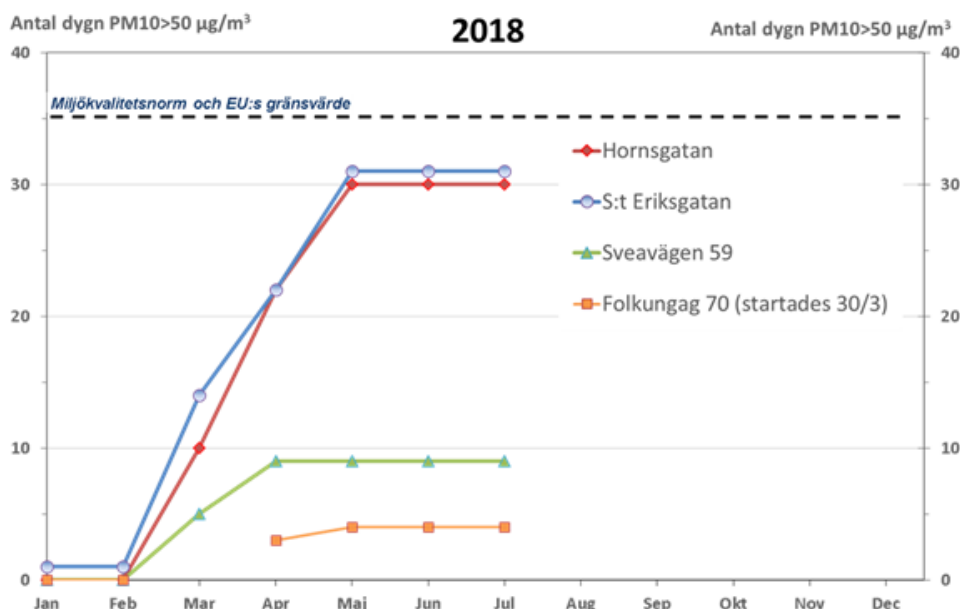
Arbetet för att förbättra luftkvaliteten avseende partiklar (PM₁₀) och kvävedioxid (NO₂) fortsätter. Enligt gällande åtgärdsprogram för luft arbetar kontoret under 2018 med dammbindning av gator och trafikleder i Stockholms stad vid risk för överskridanden av miljökvalitetsnormen för PM₁₀, optimerad halkbekämpning och med informationsinsatser för

ökad efterlevnad av miljözonsregleringen avseende tunga fordon.

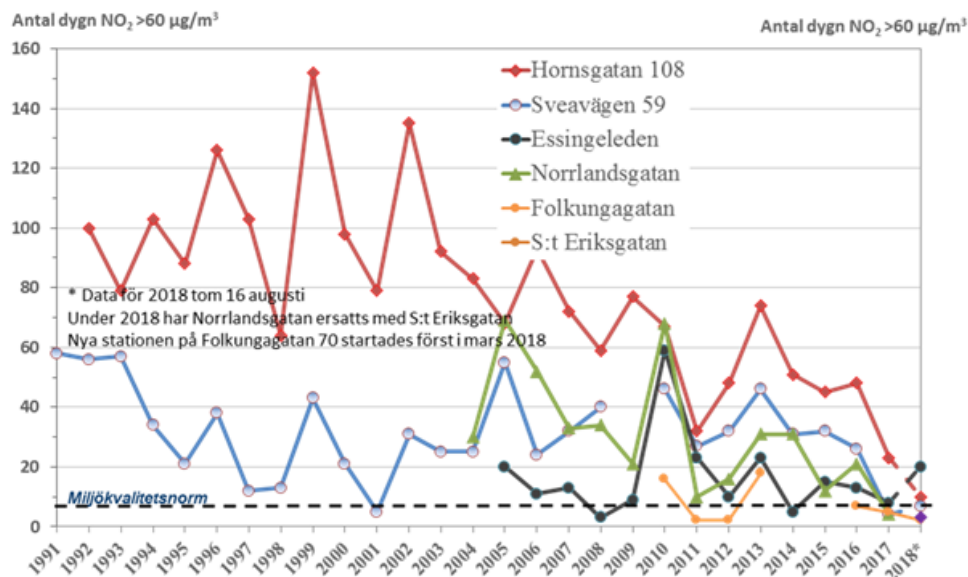
Under vintern påverkade vädret möjligheterna att genomföra åtgärder och därmed även PM10-halterna. Som framgår av diagrammet nedan ligger ändå stadens gator under gränsvärdet för dygnsöverskridanden. Arbetet behöver dock drivas vidare och staden har alltjämt för höga partikelhalter för att klara det långsiktiga nationella miljömålet om frisk luft.

Trend för antalet dygnsmedelhalter av PM10 högre än normvärdet 50 µg/m³, åren 2000-2018. Normvärdet får överskridas maximalt 35 dygn per år för att klaras. Data för 2018 omfattar 1 januari till 16 augusti.

Preliminärt ackumulerat antal dygnsmedelhalter av PM10 högre än normvärdet 50 µg/m³ under perioden 1 januari – 31 juli 2018. Normvärdet får överskridas maximalt 35 dygn per år för att klaras.

Trend för antalet överskridanden av miljökvalitetsnormen för NO₂ åren 1991-2018. Normvärdet om 60 µg/m³ får överskridas maximalt 7 dygn per år för att klaras. Data för 2018 omfattar 1 januari till 16 augusti.

Dubbdäcken utgör den enskilt viktigaste källan till partikelemissioner och dubbdäcksförbud finns på Hornsgatan, Fleminggatan och delar av Kungsgatan. Studier visar att förbuden både minskar andelen lätta fordon med dubbdäck på förbudsgatorna och PM10-emissionerna. Kontoret följer och utvärderar i samverkan med miljöförvaltningen och VTI åtgärder för att ytterligare minska partikelemissionerna och kostnaderna för åtgärderna. Vidare förs en löpande dialog med Trafikverket om att förbättra luftkvaliteten längs de statliga vägarna. Vad gäller NO₂ kommer kontorets arbete för mer hållbara transporter att på sikt innebära minskade halter av kvävedioxid i luften. Under året medverkar kontoret i stadsledningskontorets arbete med att utreda miljözoner för lätta fordon, något som staden enligt regeringsbeslut under året skulle ha möjlighet att införa fr.o.m. 2020 och som skulle kunna påverka framtida NO₂-halter.

Minskad dubbdäcksanvändning leder även till minskade bullerstörningar. Vid stora infrastrukturprojekt är dock buller och vibrationer ofrånkomligt och kontoret arbetar för att på bästa sätt hantera störningar av detta slag, t.ex. genom att försöka hitta metoder och maskiner som minskar bullernivåerna och arbeta med proaktiv kommunikation. Det sistnämnda är viktigt för att både invånare och näringsidkare ska vara förberedda på störningar och förstå varför de äger rum, t.ex. i samband med omläggningen av busstrafik till Folkungagatan för Slussenprojektet och vid tätskiktsrenoveringen vid Sergels torg.

I enlighet med stadens åtgärdsprogram för buller som gäller för perioden 2014-2018 arbetar kontoret med att bullerskydda rekreationsområden för att ge stockholmarna möjlighet till återhämtning i lugn och ro och nu genomförs åtgärder vid Blomsterparken i Årstadal, samtidigt som kommande bulleråtgärder planeras vid Lillsjön och i Hagsätra. Under året tas ett nytt åtgärdsprogram fram som ska gälla fr.o.m. 2019 och växtbekladda bullerskydd utreds närmare. Kontoret arbetar även löpande med att hantera vibrationer, t.ex. genom att testa en annan betäckning på brunnslock och att utvärdera en ny typ av beläggning på asfalt. För närvarande utvärderas test av ny beläggning på Hornsgatan, vilket visar att bullret minskar

men underhållsfrekvensen ökar. Till hösten planeras ett beläggningstest på Ulvsundavägen.

På sikt bedöms arbetet med att implementera Framkomlighetsstrategins principer innebära minskad biltrafik, vilket i sin tur kan innebära minskade buller- och vibrationsstörningar. Arbetet med buller och vibrationer beskrivs även under nämndmål 2.6.

Ökad trafiksäkerhet

Trafiksäkerheten ska öka, inte minst ur ett jämställdhets-, barn- och äldreperspektiv. ”Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2010-2020” beskriver arbetet för att nå de uppsatta målen år 2020 och är en del av Framkomlighetsstrategin. I enlighet med programmet läggs fokus på åtgärder som ger stor trafiksäkerhetseffekt och som staden har rådighet över: hastighetsefterlevnad, säkra huvudgator och ökad kunskap. Kontoret arbetar dels med enskilda trafiksäkerhetsprojekt och dels med att integrera trafiksäkerhetshöjande åtgärder i övriga projekt. Åtgärder kopplade till drift och underhåll är också viktiga delar, framförallt för att minska antalet gående och cyklister som skadas i singelolyckor. Särskild vikt läggs på miljöer med många oskyddade trafikanter och åtgärder genomförs bl.a. vid olycksdrabbade gång- och cykelpassager och vid skolor. Under tidig höst sätter kontoret även upp nya trafiksäkerhetskameror längs Magelungsvägen. Trafiksäkerhetsarbetet med stadens skolor tar sin utgångspunkt i ”Plan för säkra och trygga skolvägar” och syftar till ökad trafiksäkerhet och att fler resor till och från skolorna sker utan bil.

Arbetet med att anpassa hastigheterna till de lokala förutsättningarna och få bättre hastighetsefterlevnad fortgår och ett genomförandebeslut för fysiska åtgärder kopplade till del två av hastighetsplanen antogs av trafikinämnden i augusti med planerad byggstart våren 2019. Arbeta med del tre och fyra pågår också. I anslutning till kommande hastighetsförändringar utreds och genomförs fysiska åtgärder, t.ex. dynamiska farthinder och utifrån utvärderingar av dessa drivs arbetet med hastighetsplanerna vidare.

Jämställdhet i transportsystemet

Skillnaderna mellan hur män och kvinnor reser i Stockholm är relativt små, och trenden är att de flesta skillnaderna minskar över tiden. I dagsläget utgör män 59 % både i biltrafiken och i cykeltrafiken, medan kvinnor utgör 58 % i kollektivtrafiken. Det finns dock betydande variationer inom dessa grupper, t.ex. är ensamstående mammor den grupp som gör allra flest resor med bil. Vid redovisning av skillnader mellan genomsnitt för mäns och kvinnors beteende och värderingar är det viktigt att hålla i minnet att variationen inom respektive grupp är betydligt större än skillnaden mellan genomsnittet. Resvanorna är heller inte statiska, utan förändras över tid, ofta med en tydlig koppling till förändrade värderingar och livsmönster i samhället i övrigt. De skillnader i resvanor som kan observeras mellan män och kvinnor har sällan uppkommit i transportsystemet, utan är snarare ett uttryck för de skillnader mellan könen som finns i det övriga samhället. Jämställdhet i transportsystemet handlar heller inte om att mäns och kvinnors beteende ska vara lika, utan att båda könen ska ha samma möjligheter.

Studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män anpassar sina resval utifrån upplevelser av otrygghet, varför trygghetsskapande åtgärder är positiva ur ett jämställdhetsperspektiv, men utgör också exempel på planering som gynnar alla grupper i samhället. För trafikkontorets räkning, och med koppling till detta nämndmål, är det därför av vikt att planera gång- och cykelvägar på så sätt att den upplevda tryggheten ökar, t.ex. genom att gångtrafikanter och cyklister upplever att de har en god sikt och att de syns från

omkringliggande byggnader. Även trafiksäkerhetsåtgärder bidrar genom att öka både den upplevda och den faktiska tryggheten. Det är även viktigt att baserat på kunskapen om med vilka färdmedel som män och kvinnor reser, säkerställa att framkomligheten och trafiksäkerheten i samband med t.ex. trafikomläggningar inte systematiskt missgynnar något av könen.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel dubbdäcksanvändning på innerstadsgator	35			37	35	38		Tertial 2 2018
	Antal bullerskyddade rekreatiomsområden				1		1		2018
	Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
	Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft				23		7		2018
	Analys Kontoret konstaterar att antalet dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft redan överstiger sju på en av stadens gator under 2018. Det är svårt att hitta effektiva och rimliga åtgärder för att på kort sikt minska halten av kvävedioxid i luft. Allmänt trafikdämpande åtgärder, t.ex. trängselskatt och eventuellt parkeringsavgifter, har vissa effekter. Det viktigaste är dock åtgärder riktade mot fordon, t.ex. utsläppskrav på nya fordon, förbud att köra med gamla fordon och val av bränsle. Kontoret deltar nu i arbetet kring miljözoner, som på sikt bedöms kunna förbättra kvaliteten på stockholmsluften.								
	Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft				31		35		2018
	Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
	Vägrafikarbete per person				2,4 %		-0,5 %		2018
	Analys I tertialrapport 1 förväxlades årsmålen för indikatorerna Vägrafikarbete totalt i staden och Vägrafikarbete för person. I samband med tertialrapport 2 ändras nu målen till det som ursprungligen avsågs. Utfallet för 2018 redovisas i verksamhetsberättelsen. Vägrafikarbetet i Stockholm har ökat under senaste åren, främst p.g.a. en stark inflyttning, bättre ekonomi och relativt oförändrade drivmedelspriser. Dessa faktorer gäller fortfarande, varför kontoret redan nu gör bedömningen att årsmålet inte kommer att nås.								

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Arbeta för ett allmänt tillämpade av och förbättra rutinerna kring IT-systemet Gatuarbete Samordnad Projektplanering (GSP).	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys Under året har material för en kurs i GSP, samt en handbok för GSP-användare, färdigställt och utbildning för nya användare i systemet hålls regelbundet.			
	Delta i stadens arbete med miljözoner för lätta fordon.	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys Arbetet är igång och en projektgrupp med representanter från trafikkontoret och miljöförvaltningen utreder frågan. En slutrapport ska presenteras under hösten.			
	Fortsätta arbetet med att utreda en cykelbro mellan Gamla stan och Tegelbacken.	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Arbetet med att utreda en cykelbro mellan Gamla Stan och Tegelbacken fortsätter.			
 Fortsätta arbetet med att utreda förutsättningarna för bredare övergångsställen på platser med höga gångflöden.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Övergångsställen på bl.a. Folkungagatan och Norrlandsgatan har breddats.			
 Fortsätta arbetet med samspelskampanjen för att skapa förutsättningar för bättre samspel mellan olika trafikantgrupper.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under februari och juni repeterades kampanjen för ökat samspel i trafiken, där stockholmarna tackas för att de visar hjärta i trafiken. Kampanjen vänder sig direkt till de som vistas i trafiken via stadsinfotavlor, bussbaksidor, radioreklam, lokalpress och Facebook.			
 Förbättra kontrollen av att godkända trafikanordningsplaner följs.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under årets första kvartal gjordes en särskild granskning av godkända trafikanordningsplaner av två inspektörer. Erfarenheterna från detta visar att det är viktigt med en utökad närvaro på plats, och att det ger vinster när samma person inspekterar ett och samma område under flera tillfällen.			
 Förbättra trafiksäkerheten vid stadens skolor genom fysiska åtgärder vid ett tiotal skolor och beteendepåverkande åtgärder vid ett femtontal skolor.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet fortlöper enligt plan. För närvarande utreds åtgärder vid sju olika skolor, åtgärder vid fem skolor projekteras och byggnation pågår eller ska starta vid ca tolv skolor. Beteendepåverkande åtgärder utförs kontinuerligt.			
 Genomföra praktiska demonstrationer av åtgärder inom ramen för EU-projektet Civitas Eccentric, som syftar till att skynda på utvecklingen att ställa om till förnybara bränslen och alternativa transportsätt.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Bland de åtgärder som kontoret arbetar med inom ramen för projektet finns utveckling av principerna för omledning av cykeltrafik vid tillfälliga avstängningar, fysiska åtgärder för ökad framkomlighet för busslinjerna 178 och 179, samt försök med innovativ teknik i samband med parkeringsövervakning och ledig gatuparkering.			
 I samarbete med andra kommuner ta fram ett underlag till regeringen gällande lagändring för att möjliggöra påverkansbaserad avgift för trafikanordningsplaner.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Staden deltar i Näringsdepartementets samverkansgrupp "Nästa generations resor och transporter", där kontoret driver projektet ILDUS, Innovativa Lösningar för Drift och Underhåll i Stadsmiljö, tillsammans med Göteborg, Lund och Örebro. Inom ramen för ILDUS har en skrivelse tagits fram och skickats till Näringsdepartementet med förslag om att staten utreder frågan om påverkansbaserad avgift.			
 I samverkan med landstingets trafikförvaltning genomföra åtgärder för att öka stombussarnas medelhastighet, regularitet och attraktivitet. Ett förslag ska tas fram på hur full prioritet kan prövas på lämpliga sträckor för en av innerstadens stombusslinjer.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys För stombusslinjerna 178 och 179 pågår genomförande av åtgärder, t.ex. nya sträckor för busskörfält, justering av hållplatslägen och översyn av reglering. För linjerna 172 och 173 är åtgärdsförslag framtagna i samarbete med landstingets trafikförvaltning, Trafikverket, Keolis och grannkommunerna Botkyrka och Huddinge. För linje 1 och 4 planeras mindre åtgärder att genomföras under hösten och större åtgärder under 2019. För linje 3 och 4 planeras åtgärder för genomförande under 2019 och 2020. Under hösten påbörjas en utredning om kapacitetsstarka fordon och försöket med full prioritet ska utvärderas.			
 Implementera en ny godsplan som ska gälla fr.o.m. 2018.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förslag till ny godsplan för åren 2018-2022 har presenterats för trafiknämnden och därefter skickats på remiss. Därefter			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
reviderades planen och antogs av nämnden i augusti och ska senare under hösten presenteras för kommunfullmäktige.			
 Införa ett nytt system för låncyklar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Upphandlingen av det nya systemet för låncyklar genomfördes 2017, men överklagades och enligt förvaltningsrätten behöver upphandlingen göras om med kortare giltighetstid. Den entreprenör som vann den första upphandlingen har nu överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten. Kontoret förbereder en ny upphandling i väntan på att kammarrätten tar ställning i frågan. För att garantera låncyklar även under säsongen 2018 tecknades ett tilläggsavtal med nuvarande entreprenör om drift av låncyklar fram till 31 oktober 2018, till oförändrade villkor.			
 Inom ramen för arbetet med hastighetsplanerna pröva och utvärdera dynamiska farthinder på utvalda sträckor.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Upphandling sker i år och ombyggnad av platserna under 2019.			
 Inom ramen för Trafik Stockholms verksamhet utveckla trafik.nu med ett särskilt fokus på bättre information om planerade och oplanerade störningar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utvecklingen av trafik.nu har fortsatt och i april lanserades en mobilapp där information om planerade och oplanerade störningar tillgängliggörs för stockholmarna. En ny version av appen släpptes i juli och en ytterligare uppdatering är planerad. Inom ramen för arbetet för förbättrad störningsinformation inom Trafik Stockholm pågår även ett arbete för att utveckla de interna processerna.			
 Medverka i den europeiska trafikantveckan Mobility Week och genomföra evenemanget "I stan utan min bil".	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Den 16 september genomför kontoret evenemanget "I stan utan min bil", då Gamla stan och delar av innerstaden stängs av för biltrafik mellan kl. 9-18.			
 Påbörja en översyn av stadens cykelplan för att öka ambitionen ytterligare och anpassa planen till förändringar av lagstiftningen kring cykling, stadsutveckling och innovationer på området.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att se över cykelplanen har påbörjats med syftet att ambitionen ska höjas ytterligare, att planen ska anpassas till förändringar som skett på området och att fokusera på utformning av kompletta nätverk av cykelbanor. I ett första steg följs delmål, indikatorer och handlingsplaner i den nu gällande cykelplanen upp, och underlag tas fram som möjliggör komplettering och/eller uppdatering av planen. Vidare har målpunkter för cykeltrafik identifierats och som underlag för inventering av pendlingsnätet har alla i cykelplanen utpekade pendlingsstråk filmats.			
 Se över cykelgrindar i cykelinfrastrukturen som ökar risken för olyckor och om de kan ersättas med andra lösningar utan försämrad trygghet och säkerhet för gående.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En inventering av befintliga cykelgrindar och liknande hinder på cykelvägar inom ett avgränsat område har genomförts under sommaren. Analys och beslut om fortsatt arbete kommer att ske under hösten.			
 Slutföra satsningen att investera en mdkr i cykelinfrastrukturåtgärder mellan åren 2012 och 2018.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Målsättningen om att investera en miljard kronor i cykelinfrastrukturåtgärder mellan åren 2012 och 2018 har förutsättningar att uppnås, givet att upphandlingar fortlöper enligt plan för aktuella investeringsprojekt med genomförandebeslut, och med visst beaktande av pågående projekts fortsatta utgifter i början av 2019. Kontoret förbereder en summering och sammanställning av genomförda åtgärder inom ramen för cykelmiljarden för slutredovisning till nämnden under första kvartalet 2019.			
 Studera och redovisa möjliga effekter för trafik, parkering och stadsmiljö av självkörande fordon.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet har påbörjats med planerad nämndredovisning innan årets slut.			
 Ta fram en övergripande trafikmodell för Stockholmsregionen.	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbetet innefattar genomgång och anpassning av modellparametrar utifrån Stockholms trafikförhållanden, samt kodning och kalibrering av ett användbart trafiknätverk för olika typer av strategiska analyser.			
Analys Kontoret medverkar i Trafikverkets utveckling av en modell för regionen. En första version av regioncentrummodellen är klar och kan börja användas i verksamheten och nu pågår arbete med en länsövergripande modell. Samtidigt har en förvaltningsfunktion upphandlats för att säkerställa att modellvarianterna uppdateras och är ständigt aktuella.			
 Ta fram ett nytt åtgärdsprogram för buller som ska gälla fr.o.m. 2019.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Det nya åtgärdsprogrammet färdigställs under hösten med planerad nämndredovisning innan årets slut.			
 Ta fram förslag på strategisk inriktning för investeringsplaneringen för och prioriteringen av cykelåtgärder fr.o.m. 2019.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår parallellt med översynen av cykelplanen, och insatser inom ramen för översynen kommer att bidra till den strategiska inriktningen.			
 Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisa handlingsalternativ för en hållbar teknikomställning som omfattar samtliga fordonskategorier och deras möjlighet till en samordnad laddning.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete pågår tillsammans med miljöförvaltningen och under hösten planeras bl.a. en workshop med branschens olika aktörer.			
 Underlätta för sökande att skicka in kompletta ansökningar om trafikanordningsplaner genom utbildning och digitaliserad ansökningsprocess.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utvecklingen av den digitala hanteringen av trafikanordningsplaner pågår hos utvecklaren och beräknas kunna börja testas under hösten för att sedan implementeras fullt ut i början av 2019. Därefter kommer en satsning på utbildning att genomföras. Från april har kontoret även uppdaterat och utökat den obligatoriska utbildningen för de som ska gräva i gatan i staden.			
 Utveckla arbetet med att använda sociala medier för att kommunicera med stockholmarna i frågor gällande gång och cykel.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med sociala medier fortsätter och kontorets Facebook-sida om gång och cykel har tagits emot väl och utgör ett viktigt verktyg i att proaktivt kommunicera stadens satsningar.			
 Utveckla kontorets rutiner och processer för identifiering av trafikpåverkande arbeten, bl.a. i enlighet med förstudien "Huvudtidplan 2.0". Arbetet förutsätter tydlig definition av ansvar och roller vad gäller trafikpåverkande arbeten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett utvecklingsarbete är planerat till hösten i kontorets nystartade arbetsgrupp för framkomlighetsfrågor. Samarbete med landstingets trafikförvaltning och Trafikverket vad gäller huvudtidplanen sker löpande i den regionala trafikgruppen.			
 Utvärdera de laddgator som i samverkan med näringslivet etablerades 2017.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utvärderingen är klar och presenterades för nämnden på junisammanträdet. Utvärderingsrapporten gjordes i samarbete med miljöförvaltningen och har översatts till engelska för att kunna spridas vidare.			
 Vidareutveckla processerna kring den samlingskarta som samordnar ledningar i stadens mark, mot en effektivare hantering som också leder till minskade störningar i näten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Processerna vidareutvecklas kontinuerligt och arbetet kommer att beskrivas närmare i ett ärende till trafikinämnden under hösten. Bl.a. pågår ett projekt med att se över prismodellen för kartan.			
 Öka kunskapen om cykeltrafikens förhållanden och utveckling samt förbättra utvärderingen av genomförda cykelåtgärder.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utökade mätningar har genomförts under våren och kommer att fortsätta under hösten, bl.a. har användandet av elcykel mätts. Arbetet med en modell för bättre utvärdering av cykelprojekt pågår.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stockholm utmärker sig genom att vara grön och rik på vatten med höga naturvärden vilket starkt bidrar till stadens attraktivitet. Ca 40 % av kommunens yta utgörs av grönområden av olika slag och 17 % av vattenytor. Dessa blå och gröna inslag innebär att stockholmarna ges möjlighet till umgänge och återhämtning i vardagen, spelar en allt större roll i att möta de utmaningar som ett förändrat klimat innebär, och är viktiga för den biologiska mångfalden. Till grund för arbetet med att värna och utveckla stadens mark- och vattenmiljöer ligger Stockholms miljöprogram, riktlinjerna för Grönare Stockholm och kontorets egenkontrollprogram.

Riktlinjerna för ett Grönare Stockholm ger trafikkontoret ett tydligt samordningsansvar och den större satsning som påbörjades under 2017 för att förstärka grönsstrukturen i ytterstaden fortsätter. Kontoret arbetar utifrån den antagna strategin för hantering av dagvatten, d.v.s. regn- och smältvatten, på den mark kontoret ansvarar för. Ett förändrat klimat med stigande medeltemperatur, ökad och mer intensiv nederbörd, förhöjda vattennivåer i sjöar och hav och förändrade flöden i vattendrag kan ge upphov till stora negativa effekter på samhällets funktioner. Kontoret arbetar därför med att anpassa den fysiska miljön för att minska risken för skadliga översvämningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafikinämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret deltar i detta arbete, t.ex. genom att inom ramen för Grönare Stockholm genomföra en omdaning av entrén till Flatens naturreservat.			
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafikinämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna klargöra ansvarsfrågan för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar samt gränsdragningar.	2018-01-01	2018-06-30	
Analys Tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB pågår arbete med att ta fram ett avtalsförslag där ansvarsfrågor och gränsdragningar klargörs.			
  Trafikinämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB ta fram förslag på åtgärder för skyfallsombyggnad av	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kommunägd mark.			
Analys Arbetet pågår i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB och stadsledningskontoret. Förslag på åtgärder beräknas kunna presenteras under året.			

Nämndmål:

Stockholms blå och gröna värden håller hög kvalitet

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- En ny större park börjar anläggas i ytterstaden
- Pilotprojekt för dagvattenhantering genomförs

Analys

Grönare Stockholm

Kontoret ansvarar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna för stadens samtliga parkinvesteringar, för att samordna och utveckla stadsdelsförvaltningarnas stadsmiljöverksamhet samt för förvaltning och utveckling av stadens gemensamma parkdatabas. En viktig princip vid utformning och förvaltning av stadens grönstruktur är att motverka otrygghet. Studier visar att kvinnor i högre grad än män anpassar sitt beteende utifrån upplevelser av otrygghet, varför ett trygghetsperspektiv i stadens grönområden är en förutsättning för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att nyttja områdena. Det är även angeläget att ensliga grönområden inte utgör otrygga barriärer.

Under perioden 2017-2019 investeras 300 mnkr för ett grönare Stockholm och just nu drivs 25 olika projekt runt om i staden. Samtliga investeringar görs inom de sju prioriterade stadsdelarna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck. Trafikkontoret har ett stadsövergripande samordningsansvar och i juni fattade trafikinämnden beslut om den tredje etappen av satsningen. Den enskilt största investeringen utgörs av en ny större park på Vårbergstoppen i Skärholmen och utöver detta genomförs en rad andra gröna projekt, bl.a. sker upprustningar av Solursparken i Vällingby, Bodholmsgången i Skärholmen, Magelungens strandpromenad i Farsta och lekparken Bandängen i Enskede. Vidare har samordningsgruppen valt ut två projekt som kommer att tillämpa och utvärdera en metod för grönytefaktor för allmän platsmark. Arbetet bedrivs i samverkan med berörda stadsdelsförvaltningar och miljöförvaltningen och innefattar medborgardialoger. Ett grönare Stockholm där fler invånare får närmare till grönområden innebär också en förstärkning av lokala centra runt om i staden. Ett kontinuerligt arbete sker med att kommunicera satsningarna på stadens grönstruktur till stockholmarna, t.ex. i samband med Parkernas dag i slutet av augusti.

De sex kommuncentrala parkerna som trafikinämnden har skötselansvar för fortsätter att vårdas och utvecklas för att tillgodose behovet av välskötta gröna lungor i den allt tätare staden. Under 2018 ligger ett särskilt fokus på Järvaområdet, där de rekreativa och ekologiska värdena utvecklas. Kungsträdgården utvecklas också, både genom upprustning av evenemangsplatsen och nya trafikhinder för ökad trygghet. Under året deltar kontoret

dessutom i stadsdelsförvaltningarnas arbete med att tillgängliggöra stadens naturreservat, t.ex. vid Flaten. Det löpande arbetet med att förbättra livsvillkoren för stadens ca 40 000 träd på gator och torg fortsätter också, bl.a. genom beskärning, trädgropsrenoveringar samt ny- och återplantering och under sommaren har extra bevattningsåtgärder för stadens träd satts in med anledning av torkan. Konceptet med att använda så kallad skelettjord som planteringsjord tillämpas nu regelmässigt i kontorets växtbäddar och utvecklas successivt. En handbok har tagits fram om dessa växtbäddar och konsulter och entreprenörer utbildas.

Förbättrad vattenkvalitet och klimatanpassning

Redan idag kan skyfall inträffa och frekvensen förväntas öka med ett förändrat klimat. Anpassningar av den fysiska miljön kommer därför att vara nödvändiga för att minska risken för skadliga översvämningar och stadens dagvattenstrategi understryker behovet av klimatanpassad planering. Kontoret fortsätter därför att tillsammans med andra berörda förvaltningar och bolag genomföra pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering, dels vid Rådmsgatans tunnelbanestation, där risk- och sårbarhetsanalyser genomförs och åtgärdsförslag tas fram för att minska riskerna av översvämningar, dels vid Sättra Idrottsplats i Skärholmen där nya träd planteras, växtbäddar renoveras och fördröjningsmagasin för infiltration av dagvatten sätts ut. Utifrån pilotprojektens genomförande, samt den skyfallskartering som tagits fram, ska rutiner och processer utvecklas för hur staden fortsättningsvis kan arbeta för att hantera stora nederbördsmängder och förslag på åtgärder för skyfallsombyggnad av kommunägd mark tas fram tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB. Vidare deltar kontoret i arbetet med att klargöra ansvarsfrågan och gränsdragningar för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar. Riktlinjerna och åtgärds måttet vid planering och projektering av dagvattenhantering beaktas regelmässigt vid nybyggnad och större ombyggnationer.

Kontoret fortsätter även att leda arbetet och utvecklingen beträffande lokalt omhändertagande av dagvatten i växtbäddar till gatuträd och annan växtlighet genom renovering med den skelettjordsteknik som beskrivs ovan. Denna jord bidrar till förbättrad dagvattenhantering genom att dagvattnet fördröjs eller helt tas upp av träden. Bland övriga, mer kortsiktiga, åtgärder som vidtas i särskilt utsatta riskområden märks bl.a. utökad brunnsrensning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ny- och omplanterade träd där biokolsteknik används						80 %		2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
 Andel reviderade parkplaner som innehåller strategier för utveckling av ekosystemtjänster				100 %		100 %		2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera en ny strategi för Järvafältet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Tillsammans med andra berörda förvaltningar har pågående och framtida projekt inventerats som påverkar Järvafältet när det gäller utvecklingen av rekreation och friluftsliv. Kontoret har också under året utarbetat och implementerat ett nytt driftavtal för Järvafältet. Kommande arbete fokuserar på strategisk utveckling av området och kommer att redovisas för nämnden.			
 Påbörja anläggning av en ny större park på Vårbergstoppen i Skärholmen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett inriktningsbeslut för arbetet med att anlägga en ny större park på Vårbergstoppen antogs av trafiknämnden i juni och bygghandlingar tas nu fram.			
 Redovisa en konkretisering av stadens arbete med grönytekomensation.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att konkretisera stadens arbete med grönytekomensation hanteras av exploateringskontoret och pågår som ett delprojekt initierat av den förvaltningsövergripande strategiska samordningsgruppen för Grönare Stockholm. Konkretiseringen kommer att redovisas som en del av en större redovisning av Grönare Stockholm i samband med verksamhetsberättelsen för 2018.			
 Vidta åtgärder för att öka tillgängligheten till och skapa ökad attraktionskraft för stadens unika vattennära miljöer i genomförandet av riktlinjerna för Grönare Stockholm.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete pågår med rekreationsstråket Farsta strand - Fagersjö som sträcker sig längs med Magelungens strand. Stråket kommer att underlätta tillgängligheten till de unika vattenmiljöerna. Ett annat exempel är den nya entrén till Flatens naturreservat som också kommer att öka tillgängligheten och informera om de unika miljöerna som finns inom reservatet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Avfall som inte hanteras på rätt sätt ger en negativ påverkan på miljön och nedskräpning minskar stadens attraktivitet. Genom att placera ut moduler för källsortering i stadens parker verkar kontoret för att göra det enklare att hantera avfall i den offentliga miljön och bidrar därigenom till att en större andel av stadens avfall tas om hand på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska ta fram en strategi för att genom innovationer och en god stadsmiljö öka återvinningen och minska nedskräpningen, särskilt fokus ska läggas på plast.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB arbetar kontoret med att ta fram en strategi som beräknas vara färdig under året. Strategin ska sedan integreras med befintligt program för avfallshantering i offentliga rum.			

Nämndmål:

Det är enkelt att återvinna avfall i stadens offentliga rum

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- 30 moduler för källsortering har placerats ut runt om i staden.

Analys

Tillsammans med berörda förvaltningar och bolag har kontoret tagit fram och implementerat ett program för avfallshantering i offentliga rum med syftet att minska nedskräpningen genom att göra det enklare att återvinna avfall. Under flera år har försök med olika typer av källsorteringssystem genomförts i stadens parker för att se vilket system som får bäst resultat och även i år har källsorteringsmoduler placerats ut på platser nära vattnet, såsom badplatser och parker. Vidare tar kontoret tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB fram en strategi för att öka återvinningen och minska nedskräpningen, med särskilt fokus på återvinning av plast, för att integrera denna strategi med befintligt program för avfallshantering i offentliga rum. Dessutom har ett tjugotal moduler särskilt avsedda för plast ställts ut intill ordinarie skräpkorgar för att öka möjligheterna att sortera plast i det offentliga rummet.

Utöver arbetet med att göra det enklare att återvinna avfall i offentliga rum bedriver kontoret även ett omfattande arbete för att skapa en renare stad, vilket beskrivs under nämndmål 1.3.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal moduler för källsortering som placerats ut på offentlig plats						30		2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:
2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Kontoret arbetar för att de offentliga rum som trafiknämnden ansvarar för ska vara giftfria, bl.a. genom att verka för hållbara och icke-skadliga val i samband med infrastrukturprojekt och övriga entreprenader. Dessutom genomförs regelbundna kontroller för att säkerställa att kontorets entreprenörer uppfyller ställda miljökrav.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av				0 %		80 %	80%	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system								
Analys BVB är i dagsläget inriktad på fastighetsbyggnadsprojekt och behöver kompletteras med fler bedömda produkter inom anläggningssektorn för att bredare kunna tillämpas för trafikkontorets verksamhet.								
  Andel prioriterade och relevanta avtal enligt kemikalieplanen utan avvikelser från ställda kemikaliekrav				100 %		100 %	100%	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Stadens offentliga rum är giftfria

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Kontroller av att entreprenörer uppfyller kontorets miljökrav genomförs
- Andelen bygg- och anläggningsentreprenader som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen eller därmed jämförliga system ökar

Analys

I samband med infrastrukturprojekt och andra entreprenader verkar kontoret för att gifter och skadliga kemikalier inte används. Tydliga miljökrav ställs mot entreprenörer och kontrollerna av dessa har utvecklats och genomförs regelbundet. Som exempel kan klottersanerande entreprenörer nämnas som kontinuerligt kontrolleras gällande kemikalieanvändning vid sanering och att skyddsutrustning används som hindrar att rengöringsmedel och rester av sprayfärg hamnar i dagvattenssystemet. Vidare följer kontoret den utveckling som sker vad gäller nya hållbara material och miljövänliga alternativ, t.ex. genom försök med lågtempererad asfalt.

Under 2018 undersöker kontoret hur arbetet med Byggvarubedömningen (BVB) ska bedrivas. BVB är i dagsläget inriktad på fastighetsbyggnadsprojekt, varför kontoret behöver klargöra bästa sätt att ta sig an frågan. För närvarande undersöker kontoret ifall det skulle kunna användas inom verksamhetsområdet belysning. Arbetet med att vid upphandlingar ställa miljömässiga krav beskrivs även under nämndmål 4.8.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla arbetssätt och rutiner för att, i projekteringskedet, systematiskt kunna säkerställa att kontorets bygg- och anläggningsentreprenader uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen eller därmed jämförliga system.	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Byggarbetsbedömningen (BVB) är i dagsläget inriktad på fastighetsbyggnadsprojekt, varför kontoret behöver klargöra bästa sätt att ta sig an frågan. För närvarande undersöks ifall BVB skulle kunna användas inom verksamhetsområdet belysning.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

En sund inomhusmiljö bygger på flera faktorer, varav de flesta, såsom planläggning och byggregler, ligger utanför trafikkontorets verksamhet och rådighet. Kontoret arbetar dock för att vidhålla en sund utomhusmiljö, vilket i förlängningen även påverkar inomhusmiljön. Med många parallellt pågående infrastrukturprojekt i staden är buller och vibrationer ofrånkomligt. Det är därför viktigt att arbeta för att minimera temporära störningar av detta slag, samtidigt som kontinuerliga åtgärder vidtas för att minska det upplevda bullret vid särskilt utsatta områden, t.ex. genom fönsterbyten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bostäder i befintliga flerbostadsfastigheter som erbjudits åtgärder för att klara 30 dBA inomhus						95 %	Tas av nämnden	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Buller- och vibrationsstörningar inomhus från trafiken minimeras

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fönsterbyten genomförs vid särskilt utsatta områden

Analys

Buller- och vibrationsstörningar inomhus från trafiken ska minimeras. För att lyckas med detta behöver störningarna även minska utomhus och kontorets arbete med denna fråga beskrivs under nämndmål 2.2. Stadens åtgärdsprogram för buller som gäller för perioden 2014-2018 beskriver hur det uppkomna bullret ska hanteras och kontoret fortsätter t.ex. arbetet med att subventionera fönsterbyten och bullerskydda rekreatiomsområden. Genom fönsterbyten, eller kompletteringar av befintliga rutor med s.k. tillsatsrutor, sänks bullernivåerna och inomhusmiljön blir sundare. På sikt bedöms arbetet med att implementera Framkomlighetsstrategins principer innebära minskad biltrafik, vilket i sin tur kan minska

bullerstörningarna inomhus.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Den växande staden innebär stora utmaningar för trafikkontoret och ekonomisk hållbarhet är en förutsättning för att trafik- och utemiljön ska fungera både nu och i framtiden. Stadens totala investeringsutrymme är begränsat, då varje genomförd investering leder till kostnader för avskrivningar och internräntor som belastar driftbudgeten, d.v.s. utrymmet för att driva verksamhet i staden. Det begränsade utrymmet för investeringar kräver noggranna avvägningar om vad som är rätt kvalitet i varje enskilt projekt. Under 2018 fortsätter kontoret att förbättra budgethållningen och verksamhetsstyrningen för att vidhålla en välfungerande ekonomisk förvaltning där medlen används på ett effektivt sätt för att maximera nyttan för stockholmarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Stora delar av trafikkontorets verksamhet är kunskapsintensiv och i ständig utveckling. Som verksamt i en av Europas snabbast växande storstadsregioner är det av stor vikt att kontoret ligger i framkant och är drivande i att nå innovativa lösningar på de utmaningar som staden står inför. Varje åtgärd som kontoret genomför är dessutom ett tillfälle att lära sig något genom att utvärdera effekterna. Detta lärande behöver ske på både individuell och organisatorisk nivå; kontorets medarbetare, samt förvaltningen som organisation och som en del av en nationell och internationell bransch, ska löpande bidra till kunskapsuppbyggnaden inom nämndens verksamhetsområde. Som en del av detta upprätthålls en nära samverkan med högskolor och universitet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0				3	3	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Trafikkontoret är en innovativ och lärande organisation

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Fler utvärderingsrapporter tas fram efter att nya åtgärder prövats
- Uppdrag tillhandahålls som kan ligga till grund för uppsatser och examensarbeten

Analys

Under 2018 utvecklas arbetet ytterligare med att utvärdera effekterna av genomförda åtgärder, samt att förbättra systematiken i kontorets omvärldsbevakning. Samtliga organisatoriska enheter på kontoret ska i högre utsträckning ta fram utvärderingsrapporter, t.ex. bestående av före- och efterstudier. Dessa rapporter ska spridas och under året genomförs fler seminarier, fler utvärderingsrapporter översätts till engelska och ett mer tillgängligt rapportarkiv har tagits fram där utvärderingsresultat och lärdomar presenteras.

Ett konstruktivt samarbete med lärosäten och forskningsinstitut är viktigt för att fortsätta vara en lärande organisation och kontoret förmedlar regelbundet frågeställningar och uppdrag som kan ligga till grund för uppsatser och avhandlingar. Kontoret deltar också i det av Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) och VTI ledda programmet Mistra SAMS, ett transdisciplinärt forskningsprojekt om framtidens mobilitets- och tillgänglighetstjänster, samt i referensgrupper och med dataunderlag i flera pågående forskningsprojekt, t.ex. kring bättre trafikmodeller för cykel, självkörande fordon och utveckling av trafiksignaler. Kontoret bedriver också arbete inom EU-projekten Civitas Eccentric för att testa alternativa transporter och GrowSmarter för att utveckla smarta tekniklösningar, vilket är ett sätt att bidra till kunskapsuppbyggnaden inom kontorets verksamhetsområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I högre utsträckning ta fram utvärderingsrapporter i samband med att nya åtgärder genomförs, samt sprida dessa både internt och externt.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete pågår, bl.a. genom framtagande av en modell för utvärderingsrapporter och genom fler interna seminarier för att sprida lärdomar. När utvärderingsrapporter tas fram ska de spridas, t.ex. har utvärderingen av laddgator översatts till engelska för att kunna spridas i internationella sammanhang. Vidare pågår ett arbete inom ramen för projekthanteringsstrategin med att utveckla erfarenhetsåterföringen efter genomförda investeringsprojekt.			
 Öka systematiken i arbetet med omvärldsbevakning och söka samarbete med aktörer för att testa nya lösningar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att öka systematiken vad gäller omvärldsbevakning pågår, t.ex. inom verksamheter såsom halkbekämpning, trafik hinder och skadedjursbekämpning. Kontoret har regelbundna träffar med andra städer för erfarenhetsutbyte och deltar i konferenser och andra branschforum.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Ett välskött och inbjudande offentligt rum tillsammans med god framkomlighet för människor och gods är förutsättningar för ett attraktivt företagsklimat. Ett välfungerande transportsystem ger dessutom positiva effekter på stadens bostads- och arbetsmarknader, då det ger bättre matchningsmöjligheter. För individer innebär det att fler bostäder och arbetsplatser blir nåbara

inom rimlig restid och för företagen ökar på så sätt utbudet av arbetskraft.

I takt med att befolkningen ökar tilltar även behovet av fler leveranser. Att dessa är effektiva, säkra, hållbara, pålitliga och ingår som en naturlig del av stadens transportsystem är en förutsättning för en levande och attraktiv stad. Till detta ska läggas de många investeringar och reinvesteringar i gatu- och trafikmiljön som måste genomföras med minsta möjliga påverkan såväl på framkomligheten som på företagsamheten. För att lyckas med denna utmaning är det nödvändigt att trafikkontoret förstår de villkor under vilka företagen verkar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Företagens nöjdhet med bemötandet						77	77	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet						70	70	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Trafikkontoret är företagsvänligt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Trafikkontoret deltar i näringslivsråd och företagarföreningar

Analys

Trafikkontorets huvudsakliga bidrag till ett attraktivt företagsklimat i Stockholm är att säkerställa en trafik- och gatumiljö av god kvalitet, vilket beskrivs under verksamhetsmålet ovan. Utöver detta sker konkreta insatser för att utveckla samverkan med stadens företag, särskilt i de sju prioriterade stadsdelarna, t.ex. genom att aktivt delta i lokala näringslivsråd och företagarföreningar. Befintlig samverkan med företagsgrupper fortsätter, t.ex. inom ramen för Fokus Skärholmen, samt i arbetet med att minska illegal affischering, illegala upplåtelser, skräpdumpning m.m. som sänker stadens attraktivitet. Samverkan med näringslivet är dessutom en förutsättning för det fortsatta arbetet med bl.a. Levande Stockholm, vilket beskrivs närmare under nämndmål 1.3, utvecklingen av City, vilket beskrivs närmare under nämndmål 1.3, evenemanget "I stan utan min bil", vilket beskrivs närmare under nämndmål 2.2, och med att förbättra leveranstrafiken, vilket beskrivs närmare under nämndmål 2.2. I arbetet med att utveckla de offentliga rummen undersöks kontinuerligt möjligheterna till medfinansiering och som exempel genomförs omdaning av Vasagatan i nära samverkan med fastighetsägare.

De verksamheter på kontoret som arbetar med myndighetsutövning, t.ex. tillståndsgivning för markupplåtelser och trafikanordningsplaner, har daglig kontakt med stadens företagare och

dessas kontakter ska präglas av hög servicenivå samt korrekta och rättvisa bedömningar. Processen för handläggning av tillståndsärenden fortsätter att utvecklas och effektiviseras och en förstudie har därför genomförts och beskrivs närmare under nämndmål 3.5.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i det av Stockholm Business Region AB ledda arbetet med att utveckla stadens näringslivsråd och företagarföreningar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret har under perioden medverkat i ett stort antal samråd och grupper som sammankallas av stadsdelsförvaltningar, fastighetsägare och polisen. De insatser som faller inom kontorets ansvarsområde läggs in i verksamhetssystemet Synpunktsportalen för åtgärd, alternativt i kontorets planering för större insatser och investeringar. Kontoret har dock inte blivit inbjudet till diskussion om utveckling av ovan nämnda forum och samrådsformer.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

I syfte att underlätta för ungdomar och långtidsarbetslösa att komma in på arbetsmarknaden erbjuder kontoret sysselsättning för dessa grupper med uppgift att plockstäda, felanmäla och åtgärda brister i stadsmiljön. Detta innebär att fler personer ges anställning och möjlighet till utökad arbetslivserfarenhet samtidigt som kontakt med möjliga framtida arbetsgivare etableras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	8 st	1 st	7 st	42 st	20 st	100 st	1 000 st	Tertial 2 2018
Analys Under året tillhandahåller kontoret 100 praktikplatser, som arbetsmarknadsförvaltningen har till uppgift att fylla med praktikanter. Av de som genomfört praktik erbjuds en del Stockholmsjobb. Utöver att tillhandahålla 100 platser har kontoret ingen rådighet över hur många aspiranter som i slutändan får Stockholmsjobb. Under årets första månader bytte dessutom den enhet på arbetsmarknadsförvaltningen som anställer Stockholmsvärdar lokal och hade därför inte möjlighet att ta emot några praktikanter alls. Nu är flytten genomförd och praktikanter tas emot, men kontoret bedömer det ändå som osannolikt att årsmålet om att 100 aspiranter får Stockholmsjobb kommer att nås.								
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	24 st	10 st	14 st	80 st	60 st	100 st	500 st	Tertial 2 2018
Analys Under året tillhandahåller kontoret 100 praktikplatser, som arbetsmarknadsförvaltningen har till uppgift att fylla med praktikanter. Utöver att tillhandahålla 100 platser har kontoret ingen rådighet över hur många praktiktillfällen som faktiskt genomförs. Under årets första månader bytte dessutom den enhet på arbetsmarknadsförvaltningen som anställer Stockholmsvärdar lokal och hade därför inte möjlighet att ta emot några praktikanter alls. Nu är flytten genomförd och praktikanter tas emot, men kontoret bedömer det ändå som osannolikt att årsmålet om 100 genomförda praktiktillfällen kommer att nås.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	403			378	403	400 st	9 000 st	Tertial 2 2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	100			100	100	100 st	1 000 st	Tertial 2 2018
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi 	403 st	213 st	190 st	378 st	403	400 st	9 000 st	Tertial 2 2018

Nämndmål:

Trafikkontoret underlättar för ungdomar och långtidsarbetslösa att komma in på arbetsmarknaden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- 100 långtidsarbetslösa anställs som stockholmsvärdar
- 400 sommararbetande ungdomar anställs

Analys

Trafikkontoret erbjuder ungdomar och långtidsarbetslösa sysselsättning med arbetsuppgifterna att plockstäda runt om i staden, felanmäla och åtgärda brister i stadsmiljön. Under sommaren sysselsattes drygt 400 sommararbetande ungdomar och under året erbjuder kontoret 100 platser för stockholmsvärdar. Det är dock arbetsmarknadsförvaltningen som ansvarar för att rekrytera och handleda stockholmsvärdarna. Kontoret tar även in ett begränsat antal sommararbetare för att arbeta med frågor som omvärldsbevakning och olika inventeringsuppdrag. Studerande ungdomar sysselsätts också som timanställda operatörer på Trafik Stockholm under tider med hög belastning i syfte att öka tillgängligheten och kunna ta emot fler samtal. I flera upphandlingar har kontoret inkluderat krav på att entreprenörer ska anställa människor som står långt från arbetsmarknaden.

Kontoret deltar även i arbetsmarknadsåtgärder i samarbete med andra förvaltningar. I Husby genomför kontoret tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning även i år en satsning som ger ungdomar sysselsättning och arbetslivserfarenhet samtidigt som en trygg och välskött stadsmiljö upprätthålls. Arbetsmarknadsförvaltningens Lundaverkstad, en cykelverkstad som trafikkontoret förser med flyttade cyklar, sysselsätter ett antal långtidsarbetslösa med att laga och sälja vidare cyklarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Stockholm växer och de investeringsavvägningar som kontoret behöver göra blir allt mer

komplexa. Kontinuerliga omprövningar och prioriteringar av resursfördelningen görs för att kontoret ska nå målen och nyttja resurserna så effektivt som möjligt, både vad gäller drifts- och investeringsverksamheten. Löpande förbättringar av arbetsprocesser genomförs, t.ex. kopplat till internkontroll men även effektiviseringar med verktyg såsom Lean. Vidare är kontorets projekthanteringsstrategi ett viktigt verktyg för att driva verksamhetsutveckling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	86,6 %			77,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2018
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	86,6 %			77,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2018
  Nämndens prognossäkerhet T2				-14 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Trafikkontorets ekonomi är långsiktigt hållbar och kontorets arbetssätt är effektiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- En prognossäkerhet på +/- 1 % i tertialrapport 2 jämfört med bokslut.
- Arbetsprocesser har effektiviserats och digitaliserats

Analys

Utvecklade arbetssätt

Kontorets processer utvecklas och effektiviseras löpande, med syftet att arbeta innovativt, pröva nya arbetssätt och öka digitaliseringsgraden. En förstudie av kontorets tillståndsverksamhet har genomförts under året för att säkerställa att kontoret klarar den ökande mängd ärenden som den växande staden medför. Utifrån studiens resultat fortsätter arbetet med att utveckla metoder, processer och system. Digitalisering är en viktig strategisk fråga för framtiden och ambitionen är att Stockholm ska vara världens smartaste stad år 2040. Som exempel på arbete som pågår kan nämnas allt ifrån konkreta åtgärder som utökad inköp av smarta skräpkorgar, vilket beskrivs närmare under nämndmål 1.3, samt mer långsiktigt utvecklingsarbete som att inom ramen för projektet Civitas Eccentric tillsammans med KTH se över hur en gata behöver vara utformad för att möjliggöra autonoma bussar. Som en del av EU-projektet GrowSmarter bedrivs även arbete med att utveckla närvarostyrd belysning.

Kontoret kommer att under hösten genomföra ett fördjupat pilotprojekt för att vidareutveckla hanteringen av digital dokumentation och under 2019 uppdatera systemstödet för detta. En särskild utmaning är att hantera digital arkivering av teknisk dokumentation, då det i vissa

bygg- och anläggningsprojekt upprättas omfattande dokumentation med hjälp av IT-system och format som kontoret för närvarande inte kan ta emot eller arkivera digitalt. Trafikkontoret och exploateringskontoret har inlett ett gemensamt utvecklingsarbete för förvaltningarnas samordnade informationshantering och under året genomförs flera pilotprojekt, bl.a. avseende mottagning av objektmodellerna som upprättas i Slussenprojektet.

Förberedelsearbetet inför ombyggnaden av Tekniska nämndhuset pågår och en av kontorets enheter evakueras till nya lokaler i september. Det ombyggda huset kommer att innebära ett begränsat utrymme för arkivlokaler och i november påbörjas flytten av ca 350 000 ritningar och 3 200 hyllmeter handlingar till stadsarkivets nya lokaler i Liljeholmen.

En projekthanteringsstrategi med därtill hörande handlingsplan har tagits fram för kontoret med syftet att göra kontoret till en än mer professionell beställare och effektivisera projektverksamheten för att ge mer samhällsnytta för investerade medel. Bland årets aktiviteter märks uppdatering av och utbildning i kontorets projektstyrningsmetodik Projekthandboken, utveckling av upphandlingsstrategier, samt workshops och utbildningar inom specifika områden som tidsplanering, riskhantering och systematiskt miljöarbete. Under året har samtliga medarbetare introducerats till kontorets arbete med att utveckla projekthanteringen och en fördjupad utbildning till projektledare genomförs under hösten.

Ett växande Stockholm

En växande stad innebär att trafikkontoret får ansvar för fler gator, anläggningar och nya områden. De tekniska lösningar och materialval som görs när dessa byggs påverkar de framtida kostnaderna för drift och underhåll, vilket också kan påverka den effektiva livslängden eftersom dyrt underhåll behöver ställas i relation till det stora behov av underhåll som befintlig infrastruktur är i behov av och till annan verksamhet i staden. Kontoret fortsätter att analysera hur exempelvis materialval påverkar framtida kostnader, samt att utveckla en modell för bedömning av kommande drifts- och underhållskostnader för de nya gator och områden som kontoret tar över ansvaret för. Detta arbete sker i samverkan med exploateringskontoret och beskrivs även under nämndmål 1.4.

EU-policy

Det pågår en ständig utveckling inom EU i frågor som rör kontorets verksamhet och det är därför viktigt att kontoret bedriver ett aktivt påverkansarbete. Med ledning av stadens övergripande EU-policy, samt riktlinjerna för trafikinämndens EU-policyarbete, fortsätter kontoret att bevaka utvecklingen och bedriva ett aktivt påverkansarbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bevaka och aktivt försöka påverka EU-policy inom nämndens verksamhetsområde med stöd av stadens övergripande EU-policy och nämndens riktlinjer för EU-policyarbete.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret har under våren deltagit vid Eurocities mobilitetsforum i Prag på temat "Multimodala städer: gemensam vision, flera strategier", samt medverkat vid stadens internationella nätverksträffar för att bevaka EU-policy inom nämndens verksamhetsområde. I september planerar kontoret att delta vid Eurocities mobilitetsforum i Burgas på temat "Smart mobilitet".			
 Genomföra en förstudie av hur processen för handläggning av tillståndsärenden kan utvecklas för att klara den ökade mängden ärenden som den växande staden medför.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En förstudie har genomförts som beskriver hur processer och IT-stöd för kontorets arbete med handläggning av tillståndsärenden kan utvecklas. Förstudien utgör beslutsunderlag för vidare arbete.			
 Genomföra ett pilotprojekt avseende Slussen om hur trafikkontoret ska ta emot teknisk dokumentation, bl.a. CAD-filer, BIM/3D-modeller och geotekniska format, till respektive förvaltningsfunktion samt arkivet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet fortskrider i nära samverkan med exploateringskontoret.			
 Genomföra nödvändiga anpassningar för att möta kraven i den nya dataskyddsförordningen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbete pågår enligt plan och under våren har personuppgiftsbehandlingar inventerats, riktlinjer och rutiner tagits fram, personuppgiftsbiträdesavtal tecknats med leverantörer och ett dataskyddsbud utsetts. Kontorets medarbetare har under våren utbildats och informerats om dataskyddsförordningen. Behov av anpassningar i kontorets system har identifierats och ett arbete pågår med att genomföra åtgärder. Arbetet med dataskyddsförordningens införande kommer att fortsätta under hela 2018.			
 I samarbete med exploateringskontoret ta fram driftsnöckeltal att tillämpa i planeringsprocessen för att möjliggöra långsiktigt hållbara driftsekonomiska bedömningar samt öka förutsägbarheten i kostnaderna för framtida drift av nya områden.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet har påbörjats i samarbete med exploateringskontoret. Diskussionen kommer att återupptas under hösten för att tydliggöra ambitionsnivån och förväntningarna på nöckeltalen och dess användning.			
 Inom ramen för kontorets projekthanteringsstrategi genomföra utbildningar och workshops för att öka chefers och medarbetares beställarkompetens, t.ex. inom ämnen som tidsplanering, riskhantering och systematiskt miljöarbete.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En av utvecklingsaktiviteterna inom kontorets projekthanteringsstrategi fokuserar på att genomföra utbildningar inom riskhantering, där arbete för närvarande pågår med att ta fram utbildningsmaterial. Workshops och ytterligare utvecklingsarbete kommer att inledas under hösten för bl.a. tidsplanering.			
 Utveckla arbetet med kontorets projektstyrningsmetodik i Projekthandboken, dels genom att uppdatera handboken, dels genom att genomföra utbildningar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Projekthandboken uppdateras kontinuerligt under året och utbildningar kommer att genomföras under senare delen av 2018. Vidare bidrar de flesta utvecklingsaktiviteterna inom ramen för projekthanteringsstrategin till att utveckla Projekthandboken.			

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Demokratisk hållbarhet handlar om inflytande, delaktighet, jämställdhet och allas möjligheter att påverka formandet av samhället. Att involvera stockholmarna och skapa former för att göra sin röst hörd är särskilt angeläget mot bakgrund av att staden växer så snabbt. En sådan utveckling riskerar annars att leda till att människor känner sig utanför och utan möjlighet att påverka. Att trafikkontoret involverar invånarna är viktigt, både för att få underlag till allsidigt avvägda beslut och för att förankra besluten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Det finns många kopplingar mellan trafikkontorets verksamhet och de jämställdhetspolitiska målen. Hur verksamheten bedrivs och vilka beslut som fattas påverkar förutsättningarna för hur män och kvinnor lever sina liv. Statistik visar att det finns skillnader mellan könen, exempelvis vad gäller vanor och värderingar. Det är därför viktigt att kontoret arbetar utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa att inte något av könen systematiskt missgynnas av verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %			27,78 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2018

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet genomsyrar kontorets verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Samtliga relevanta tjänsteutlåtanden innehåller en jämställdhetsanalys

Analys

Jämställdhetsintegrering

Arbetet med jämställdhet är integrerat som en naturlig del av kontorets verksamhet och bedrivs systematiskt och planmässigt. Under 2017 höjdes kompetensen ytterligare hos kontorets medarbetare och under våren 2018 genomfördes en kompletterande utbildningsinsats. Kontoret har etablerat rutiner för jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden och samtliga relevanta tjänsteutlåtanden ska innehålla en sådan analys, bl.a. för att synliggöra effekten av nämndens resursfördelning utifrån kön. För att genomföra dessa analyser behöver kunskap inhämtas, strukturer granskas och diskussioner föras nära verksamheten och kontoret ser dessa analyser som motorn i det fortsatta arbetet med jämställdhetsintegrering.

Utöver att alltid ha med jämställdhetsperspektivet i kontorets arbete, genomförs även konkreta insatser, t.ex. fortsätter arbetet med att förbättra vinterväghållningen för stadens gångtrafikanter och få en mer jämställd snöröjning och detta beskrivs närmare under nämndmål 1.3. De lokala utvecklingsprojekt som beskrivs närmare under nämndmål 4.7 beaktar genus- och barnperspektiven med syftet att skapa miljöer som är välkomnande för människor av alla kön och åldrar.

Trafikkontoret mäter och analyserar kontinuerligt statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön och en analys av jämställdhet i transportsystemet återfinns under nämndmål 2.2. Vidare arbetar kontoret med att säkerställa att diskriminering inte förekommer i arbetet med myndighetsutövning, t.ex. vid utfärdande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Under året undersöks passagerartillstånden för att säkerställa att ingen särbehandling sker med hänsyn till könstillhörighet. Under 2017 undersöktes om tid och

utrymme fördelades proportionerligt mellan kvinnor och män på interna möten och utifrån resultaten fortsätter arbetet med att säkerställa ett jämställt internt bemötande under 2018.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontoret ska vara en attraktiv, jämställd och intressant arbetsgivare med goda villkor, systematiskt lärande och bra utvecklingsmöjligheter. För att säkerställa detta bedrivs ett aktivt och strategiskt HR-arbete, som också syftar till att säkra kompetensförsörjning och kunskapsöverföring för att kontorets uppdrag ska kunna fullgöras, både nu och i framtiden. Arbetet baseras på stadens personalpolicy och är en naturlig fortsättning på kontorets tidigare insatser för att skapa gemensam förståelse kring begreppen bemötande, avvägning och leverans.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	79	76	81	75		81	81	2018
  Index Bra arbetsgivare ♀	85			87		84	84	2018
  Sjukfrånvaro ♀	2,7 %	1,3 %	4,1 %	3,4 %	2,7 %	4 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	1,1 %	0,9 %	1,2 %	1 %	1,1 %	1,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018

Nämndmål:

Trafikkontoret är en attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Kontorets sjukfrånvaro minskar
- Kontorets Aktivt Medskapandeindex (AMI) ökar
- Kontorets handlingsplan för det strategiska HR-arbetet implementeras enligt plan.

Analys

Trafikkontoret som arbetsgivare

Med en tydlig koppling till stadens personalpolicy har trafikkontorets strategiska HR-arbete konkretiserats i en strategi som tar sikte på år 2022. En handlingsplan har tagits fram och den första etappen som pågår 2017-2018 handlar om att utveckla samarbetsförmågan och skapa en gemensam plattform för grupputveckling. Under våren har feedbackträning på individnivå genomförts med alla anställda och för chefer pågår fortsatt chefscoachning.

Trafikkontoret ska vara en arbetsplats som speglar samhällets sammansättning av individer och där alla medarbetare trivs och bidrar. Kontoret strävar efter att öka mångfalden och arbetsannonser utformas på så sätt att ingen känner sig exkluderad. Frihet från diskriminering är centralt för kontorets personalpolitik och nolltolerans råder mot kränkande särbehandling och trakasserier. Jämställdhetsprincipen är central och kvinnor och män ska ha samma möjligheter och förutsättningar på arbetsplatsen. Kontoret arbetar för att fördjupa kunskaperna om jämställdhet hos medarbetare och chefer, både vad gäller det interna och externa perspektivet och det sistnämnda beskrivs särskilt under nämndmål 4.1. Det interna perspektivet är nära kopplat till det strategiska HR-arbete som beskrivs ovan, men riktade insatser inom jämställdhet och bemötande genomförs också, t.ex. utbildningsinsatser för att väcka medvetande, samt bemötandeundersökningar för att säkerställa att tid och utrymme fördelas lika mellan kvinnor och män på interna möten.

Kompetensförsörjning

Kontoret arbetar med att säkra kompetensförsörjningen och utveckla kunskapsöverföringen med inriktningen att gå från hög men snäv specialistkompetens mot ökad generalist- och projektledarkompetens. Utbildningar för att öka kompetensen inom projektrelaterat arbete bedrivs inom ramen för kontorets projekthanteringsstrategi och beskrivs närmare under nämndmål 3.5. Den övergripande kompetensförsörjningsplanen kommer att revideras genom att samla in synpunkter och förbättringsförslag via enkät och via workshop riktade till både chefer och medarbetare. Verksamheternas kompetensplaneringsbehov följs även upp i avdelningsledningsgrupper där behov inom respektive verksamhet fångas upp. Det pilotprojekt som påbörjades 2017 med att göra enhetsvisa kompetensanalyser kommer att fortsätta under hösten. Verktöget som används, "Rätt kompetens", bygger på att medarbetare är delaktiga i analysen och utgår ifrån att uppmärksamma de uppgifter och kompetenser som är mest väsentliga samt de som kommer att förändras.

För att marknadsföra trafikkontoret som arbetsgivare deltar kontoret på arbetsmarknadsmässor, tar emot praktikanter och exjobbsarbeten från universitet, deltar i stadens traineeprogram och driver tillsammans med övriga tekniska förvaltningar en LinkedIn-sida med ca 6 600 följare. Tillsammans med andra tekniska förvaltningar drivs också TN Akademin, ett program som riktar sig till specialister, projektledare och nyckelpersoner på kontoret, och fokuserar på personlig utveckling och att skapa goda ambassadörer för verksamheten.

En god arbetsmiljö

Kontorets arbetsmiljö följs upp och utvecklas i samverkan med fackliga organisationer och både chefer och skyddsombud utbildas löpande i arbetsmiljöfrågor. Med utgångspunkt i den undersökning som gjordes 2017 i samarbete med företagshälsovården arbetar kontoret vidare med att utveckla stödet och informationen när det gäller uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett kontinuerligt arbete äger dessutom rum för att sänka både kort- och långtidssjukfrånvaron, bl.a. genom utbildning och information till kontorets chefer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Slutföra den första etappen i handlingsplanen kopplad till kontorets strategiska HR-arbete: "Samarbetsförmåga".	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår enligt plan. Under våren har feedbackträning på individnivå genomförts med alla anställda och för chefer pågår fortsatt chefscoaching.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Principen om alla människors lika värde och rätt är en grundpelare i trafikkontorets arbete. Stadens utemiljö ska inte vara diskriminerande, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. För att säkerställa en hög medvetenhet om dessa frågor är en löpande diskussion om mänskliga rättigheter och vad dessa innebär för kontorets verksamhet en nödvändighet.

Nämndmål:

Alla människors lika rätt är en självklar del av kontorets verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- En plan tas fram för hur regelmässiga granskningar av kontorets myndighetsutövning ska utformas, för att säkerställa likabehandling

Analys

Arbetet med att säkerställa alla människors lika rätt hanteras som en integrerad del av trafikkontorets verksamhet. Som exempel på områden där arbete bedrivs kan nämnas säkerställandet av en rättvis resursfördelning mellan kvinnor och män, vilket beskrivs närmare under nämndmål 4.1, och arbetet med att säkerställa att stadens utemiljö är tillgänglig för alla, inklusive personer med funktionsnedsättning, vilket beskrivs närmare under nämndmål 4.6. En intern informationsinsats har under året genomförts kring myndighetsutövning med fokus på demokrati och likabehandling och under hösten ska en plan tas fram för hur regelmässiga granskningar kan utformas för att säkerställa att diskriminering inte förekommer inom kontorets myndighetsutövning.

När kontoret kommunicerar med stockholmarna används inkluderande bilder som speglar samhällets sammansättning av individer. Kontoret fortsätter att lägga sig vinn om att det offentliga rummet upplevs som inkluderande för alla, något som är en vägledande princip för kontoret vid planering och utförande av såväl drift och underhåll som vid investeringsprojekt. En viktig aspekt i detta är att motverka otrygghet. Studier visar att kvinnor i högre

utsträckning än män anpassar sitt beteende utifrån upplevelser av otrygghet, varför motverkandet av otrygghet i stadens offentliga miljöer är en förutsättning för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att röra sig fritt i staden. Detta sker t.ex. genom fortsatt utveckling av stadens belysning, god planering av gång- och cykelvägar och utformning av grönområden på så vis att alla grupper i samhället kan känna sig trygga att nyttja dem.

Under 2018 utvecklar kontoret arbetet med trygghetsvandringar genom att verka för att såväl ett hbtq-perspektiv, som barn- och jämställdhetsperspektiv används för att säkerställa att de offentliga rummen är trygga för alla och inte uppfattas som diskriminerande. Kontorets främjande och förebyggande arbete beskrivs även under nämndmål 4.1.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en plan för hur regelmässiga granskningar av kontorets myndighetsutövning ska utformas, för att säkerställa likabehandling.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet har påbörjats och under hösten kommer en plan att tas fram.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Barns rättigheter ska värnas och barnperspektivet genomsyra kontorets verksamhet. Barn och unga har rätt att vistas i trygga och kreativa miljöer som är utformade utifrån deras behov och kontoret har tagit fram rutiner för barns delaktighet och inflytande. Det innebär att barns och ungdomars behov kartläggs och prioriteras, t.ex. vid investeringar och ombyggnationer. I arbetet med trafikmiljön runt skolor läggs särskilt stor vikt vid barns och ungdomars delaktighet och perspektiv, både vad gäller skolvägar och fria ytor i närheten av skolorna.

Nämndmål:

Barnens perspektiv genomsyrar kontorets verksamhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Rutiner för barnkonsekvensanalyser, barnchecklistor och arbetet med barns delaktighet och inflytande har implementerats och är kända i organisationen

Analys

Trafikkontoret arbetar för att inhämta synpunkter från alla grupper i samhället, vilket innebär att barns och ungas behov uppmärksammas vad gäller de miljöer där barn vistas, t.ex. vid skolor, bostäder och parker. Genom kontakter med skolor uppmanas barn att lämna synpunkter på sin närmiljö via ”Tyck till” och i enlighet med stadens strategi för barnets rättigheter och inflytande har kontoret tagit fram rutiner för barns delaktighet och inflytande. I

dessas framgår att kontoret ska fortsätta ha ett dialogbaserat arbetssätt och involvera barn och unga i arbetet för att säkerställa att deras perspektiv beaktas vid analyser av platser och föreslagna åtgärder, t.ex. genom gåturer och workshops. Rutiner för barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor har också tagits fram och det fortsatta arbetet med dessa frågor sker delvis inom ramen för den förvaltningsövergripande gruppen "Staden i ögonhöjd".

Utöver att alltid ha med barnperspektivet i kontorets arbete, genomförs även konkreta projekt som riktar sig till barn, t.ex. fortsätter arbetet med att genom fysiska åtgärder minska bullernivåerna vid förskolor. "Plan för säkra och trygga skolvägar" beskrivs i huvudsak under nämndmål 2.2 och i detta arbete är barnens upplevelser i centrum, vilket bl.a. säkerställs genom fysiska möten och webbenkäter för respektive skola. Inom ramen för detta arbete har kontoret även tagit fram filmserien "Cykla mera", som syftar till att inspirera barn att cykla mer och cykla säkert. Barnen har varit en viktig inspirationskälla under framtagandet av filmerna och bidragit med sitt perspektiv. Vidare prioriteras parkeringsövervakning utanför skolor för att trafikfarliga placeringar ska undvikas. Kontoret gör besök på mellanstadieskolor för att informera om elsäkerhet, samt arrangerar tillsammans med idrottsförvaltningen och Sthlm Bike cykelskolor där förskoleklasser får lära sig hur de cyklar trafiksäkert. Kontoret deltar även i en hållbarhetssatsning för unga i Stockholm där workshops om hållbara transporter anordnas där unga får möjlighet att påverka och bidra till ett hållbart Stockholm.

De lokala utvecklingsprojekt som beskrivs närmare under nämndmål 4.7 beaktar både genus- och barnperspektiven med syftet att skapa miljöer som är välkomnande för såväl kvinnor som män, flickor som pojkar. Barnperspektivet är också viktigt i samband med de trygghetsvandringar som kontoret deltar i tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, samt i arbetet med att säkra framkomligheten och trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter i samband med t.ex. vägarbeten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontoret spelar en viktig roll i att säkerställa att stadens utemiljö är tillgänglig för alla. Det faller t.ex. på kontoret att följa upp att villkor för upplåtelser följs, bevaka att platser är tillgängliga under gatuarbeten samt att på ett systematiskt sätt ta bort enkelt avhjälpta hinder. Målet är att alla invånare ska kunna delta på lika villkor och vägledande i arbetet är stadens nya program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning som gäller fr.o.m. 2018.

Nämndmål:

Stockholms utemiljö är tillgänglig för alla

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Stockholms utemiljö tillgänglighetsanpassas
- Insiktsutbildningar genomförs

Analys

Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö och för trafikkontorets del ligger fokus på att åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av plan- och bygglagen samt Boverkets föreskrifter om enkelt avhjälpna hinder. Kontoret fortsätter det systematiska arbetet med att åtgärda befintliga brister i utemiljön och att förebygga nya tillgänglighetsbrister, t.ex. genom nya sittplatser, tillgänglighetsanpassning av övergångsställen och kantstenshöjningar vid busshållplatser. Tillgänglighetsperspektivet är integrerat som en naturlig del av kontorets löpande verksamhet, vilket innebär att utöver rena tillgänglighetsåtgärder, passar kontoret regelmässigt på att tillgänglighetsanpassa stadsmiljön i samband med att andra åtgärder utförs i gaturummet.

Kontoret följer löpande upp att villkoren för givna upplåtelser, t.ex. för uteserveringar, följs och att upplåtna ytor inte begränsar tillgängligheten utomhus. Polisen och SKL för en dialog kring ändringar i ordningslagen, som skulle ge kommunerna bättre verktyg att öka regelefterlevnaden. Kontoret följer dialogen och detta arbete beskrivs även under nämndmål 1.3. Som en del av konceptet Levande Stockholm, som också beskrivs närmare under nämndmål 1.3, finns möjlighet att tillfälligt upplåta parkeringsplatser för uteserveringar, något som även är positivt för tillgängligheten då trottoarerna blir friare.

Stadens snöröjning utvecklas kontinuerligt, vilket beskrivs närmare under nämndmål 1.3. Framkomligheten på stadens gångbanor har prioriterats ytterligare och tillsammans med kontorets vinterväghållningsentreprenörer förs kontinuerliga diskussioner om hur stadsmiljön bör utformas för att säkerställa en effektiv drift med god framkomlighet och hög tillgänglighet. Kontoret verkar även för att de entreprenörer som utför arbeten i gaturummet systematiskt ska arbeta med egenkontroll för att säkerställa efterlevnaden av givna tillstånd för att bibehålla god framkomlighet och tillgänglighet.

Rutinerna för att övervaka och ta bort övergivna cyklar gjordes permanenta 2017 och är nu en del av kontorets löpande verksamhet. Under årets sju första månader har närmare 1 400 cyklar flyttats. För att öka förståelsen för situationen i stadens utemiljö för personer med funktionsnedsättning genomför kontoret årligen insiktsutbildningar dit även kontorets entreprenörer bjuds in. Ett utbildningstillfälle har hittills genomförts under 2018 och fler planeras till hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bevaka att platser är tillgängliga och framkomliga under och efter gatuarbeten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet bedrivs som en del av den löpande verksamheten, bl.a. genom platskontroller inom gatuinspektionsverksamheten och efterkontroller när arbeten är utförda.			
 Fortsätta förebygga att nya tillgänglighetsbrister uppkommer och arbeta vidare med att åtgärda redan befintliga tillgänglighetsbrister enligt kontorets åtgärdsstrategi för enkelt avhjälpna hinder.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret fortsätter att förebygga och åtgärda tillgänglighetsbrister och ett genomförandebeslut för årets åtgärder på 15 mnkr			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
antogs av nämnden i februari. Vidare genomförs löpande åtgärder inom kontorets drifts- och underhållsverksamhet för att förbättra tillgängligheten, t.ex. genom kontrastmarkeringar i trappor.			
 Genomföra insiktsutbildningar för medarbetare och entreprenörer.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En insiktsutbildning för kontorets medarbetare anordnades den 15 maj. Fler insiktsutbildningar planeras till hösten, t.ex. i samband med evenemanget "I stan utan min bil" och för kontorets entreprenörer.			
 Övervaka och ta bort övergivna och felparkerade cyklar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys De rutiner för övergivna och felparkerade cyklar som togs fram förra året är permanentade och är nu en del av den löpande verksamheten. Under perioden januari-juli har närmare 1 400 cyklar flyttats.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontorets verksamhet har en direkt påverkan på stockholmarnas vardag och väcker stort engagemang. Det är därför viktigt att fortsätta utveckla formerna för att säkerställa invånarnas inflytande över sin trafik- och utemiljö, bl.a. inom ramen för arbetet med LUP. Staden har prioriterat sju stadsdelar med störst behov: Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck och denna prioritering är vägledande för kontorets lokala utvecklingsarbete.

Alla medarbetare är viktiga ambassadörer för trafikkontoret och för Stockholms stad. Arbetet med att göra kontoret mer tillgängligt och att i större utsträckning ta tillvara på inkomna synpunkter och idéer drivs vidare. Tyck till är det huvudsakliga verktyget och den naturliga vägen in till kontoret. Servicenivån ska vara hög, oavsett om kontakten med invånare och företag sker via personliga möten, telefon, mobilapp eller på något annat sätt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö				21 %		25 %	25	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Stockholmarna har inflytande över trafik- och utemiljön

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Andelen inkomna synpunkter via appen ”Tyck till” ökar
- Svarstiden för inkomna synpunkter minskar.
- Åtgärder i enlighet med de lokala utvecklingsprogrammen genomförs med tydligt fokus på de sju prioriterade stadsdelarna.

Analys

Lokalt utvecklingsarbete

Kommunfullmäktige har antagit riktlinjer för att stärka det lokalt baserade utvecklingsarbetet i staden och stadsdelsförvaltningarna har tagit fram lokala utvecklingsprogram (LUP). LUP utgör en viktig utgångspunkt för trafikkontorets insatser i form av trygghets- och attraktivitetsskapande projekt i de sju prioriterade stadsdelarna. Studier visar att kvinnor i högre grad än män anpassar sitt beteende utifrån upplevelser av otrygghet. Ur ett jämställdhetsperspektiv är därför trygghetsskapande åtgärder positiva, då de ger kvinnor samma förutsättningar att röra sig i stadens offentliga rum som män, men utgör även exempel på god planering som gynnar alla grupper i samhället.

Nära samverkan är en förutsättning för att lyckas och inom ramen för LUP utvecklas samarbetet med stadsdelsförvaltningarna kontinuerligt genom lyhördhet och tydlighet. Även samarbetet med ytterstadscentrumens företags- och föreningsliv fortsätter att utvecklas genom medverkan i en rad samarbetsforum. En viktig angränsande fråga är att, främst inom ramen för LUP, fortsätta stärka lokala centra runt om i staden och som exempel bedrivs arbete med att stärka centrumen i Östberga, Husby, Tensta, Rinkeby, Hässelby och Skarpnäck. I kontorets arbete med Grönare Stockholm ges de strategiska samband som pekas ut i den nya översiktsplanen särskild vikt vid prioriteringen av projekt för att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner.

Stockholmarna tycker till

Utvecklingen av stadens offentliga platser väcker stort engagemang hos stockholmarna och kontoret behöver vara tillgängligt och lyssna till invånarnas åsikter och upplevelser för att nå allsidigt avvägda beslut om hur staden ska utvecklas. Arbetet med medborgardialog kan ske i samverkan med andra förvaltningar, men även på egen hand, t.ex. i arbetet med säkra skolvägar där barns och ungdomars behov och upplevelser utgör utgångspunkt. Kontoret fortsätter också att delta i stadsdelsförvaltningarnas arbete med att genomföra projekt med medborgarbudget, t.ex. kring Gullingeparken i Tensta. Vidare är t.ex. arbetet med LUP och åtgärder som utförs efter inkomna synpunkter genom Tyck till exempel på hur stockholmarna har inflytande över kontorets verksamhet och prioriteringar.

Trafikkontoret mottar årligen över 100 000 synpunkter och utvecklingen av Tyck till via mobilapp och webb fortsätter löpande. En funktion för återkoppling på felanmälningar har introducerats för att öka servicenivån och med hjälp av en kartfunktion kan stockholmarna följa sina och andras ärenden. Tyck till fortsätter att marknadsföras under året, särskilt i ytterstadsområdena och med fokus på trygghet. Inkomna synpunkter utgör ett värdefullt kunskapsunderlag att nyttja i planeringen av stadens offentliga rum. Det kan både handla om enskilda förbättringsförslag för specifika platser runt om i staden, och om att analysera synpunkterna i aggregerad form för att kartlägga vilka frågor som engagerar stockholmarna och hitta trender. För att realisera den fulla potentialen i detta kunskapsunderlag utvecklas och

systematiseras rutinerna för hur synpunkterna tillvaratas i kommande projekt. Kontoret undersöker också möjligheten att ta fram könsuppdelad statistik för inkomna synpunkter för att kunna analysera huruvida synpunkterna skiljer sig åt mellan könen, något som dock behöver ske med beaktande av den nya dataskyddsförordningen.

Proaktiv kommunikation

Det proaktiva kommunikationsarbetet fortsätter för att säkerställa bra information om kontorets satsningar inför, under och efter att de genomförs. Fler pressaktiviteter genomförs där media bjuds in för att få information om kontorets verksamhet. Sociala medier är också ett viktigt verktyg i detta arbete, då de möjliggör att möta stockholmarna där de befinner sig. Nyligen lanserade kontoret en Facebook-sida om gång och cykel som utgör ett värdefullt verktyg för att proaktivt kommunicera med stockholmarna och bjuda in till dialog.

Enligt stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska alla kunna få information och kommunicera utifrån sina förutsättningar. Rutiner för hur personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av och förstå kontorets information görs därför fortlöpande kända för kontorets medarbetare. Fler informationstexter skrivs i klarspråk och filmer och piktogram används i högre utsträckning för att kunna nå fler stockholmare. Vidare inväntas vägledning från stadsledningskontoret när det gäller hur staden som helhet ska ta sig an uppgiften att säkerställa att alla invånare och besökare kan tillgodogöra sig information på relevanta språk.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i stadsdelsnämndernas arbete med att genomföra projekt med medborgarbudget.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret medverkar med insatser i stadsdelsförvaltningars projekt som finansieras via medborgarbudget.			
 Tydligt prioritera och genomföra åtgärder i enlighet med stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsprogram, med prioritet för de sju prioriterade stadsdelarna.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret medverkar aktivt i arbetet med de sju prioriterade stadsdelarnas lokala utvecklingsprogram och disponerar särskilda investeringsmedel för upprustning av platser som stadsdelsförvaltningarna pekar ut. Under året har kontoret deltagit i ett stort antal samråd och grupper som sammankallas av stadsdelsförvaltningar, fastighetsägare och polis, samt i trygghetsvandringar.			
 Utveckla arbetet med att handlägga synpunkter som inkommer via "Tyck till", samt hitta former för att i ännu högre utsträckning ta tillvara på inkomna synpunkter i kontorets fortsatta verksamhet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontoret bedriver ett utvecklingsarbete för att förbättra och effektivisera handläggningen av inkomna synpunkter och utveckla den fortsatta hanteringen av stockholmarnas idéer och förslag för att ge dem genomslag i verksamheten. En förstudie har tagits fram under året och utgör underlag för fortsatt arbete.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Trafikkontoret upphandlar årligen för drygt två miljarder kronor. Upphandlingsverksamheten

ska utvecklas och bedrivas så att upphandlingarna optimeras, formerna för upphandlingarna utvecklas och erfarenhetsutbytet med marknadens aktörer stärks. Genom att ställa miljömässiga krav vid upphandlingar kan kontoret minska stadens egen miljöpåverkan och ge signaler till marknaden om att styra mot mer hållbar produktion och handel.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	93 %				93 %	90 %	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				83 %		85 %	85%	2018
Analys Utfallet redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Nämndmål:

Upphandlingar genomförs innovativt, hållbart och kvalitetssäkrat

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Upphandlingsarbetet utvecklas
- Riktlinjer har tagits fram för systematisk uppföljning av avtal
- Kontrollplan för uppföljning av entreprenörers arbete har implementerats.

Analys

Kontoret arbetar löpande med att förbättra upphandlingsverksamheten och stadens program för upphandling och inköp samt tillhörande tillämpningsanvisningar utgör bas för arbetet. Under 2018 har verksamheten förstärkts med ytterligare personal och fått en tydligare organisatorisk struktur. Flera projekt ska genomföras som totalentreprenader, där entreprenörer både projekterar och bygger själva, vilket skapar förutsättningar för snabbare projektgenomförande. Kontoret fortsätter också att inom ramen för projekthanteringsstrategin utveckla upphandlingsstrategierna, vilket innefattar åtgärder för att åstadkomma en strukturerad samverkan med leverantörer och entreprenörer. Ett exempel på detta är den gemensamma utvecklingen av metoder och maskiner för snöröjning.

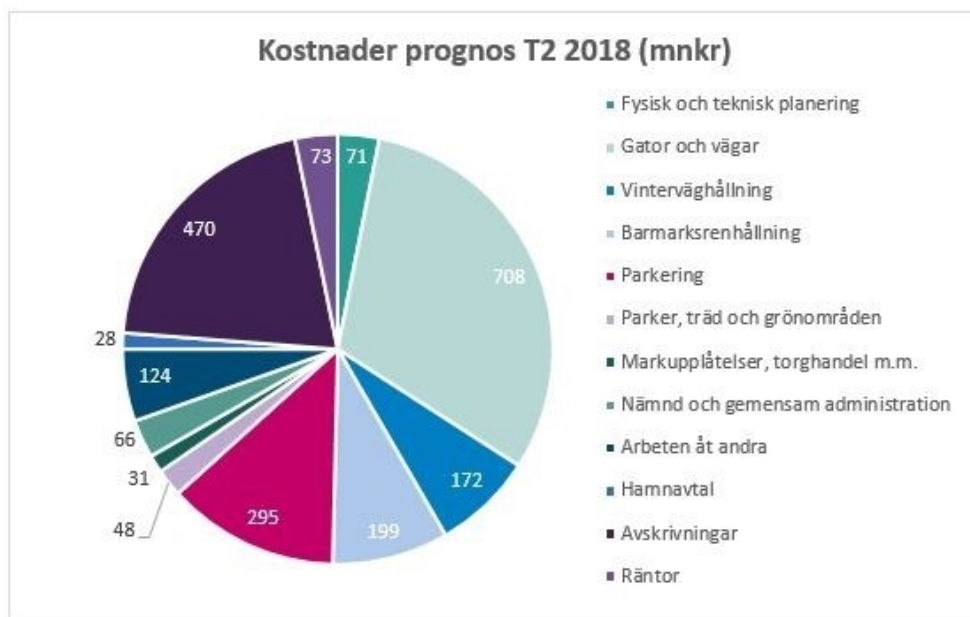
Tillsammans med Trafikverket, Göteborgs stad och Malmö stad har nya gemensamma miljökrav vid upphandling tagits fram som nu tillämpas regelmässigt och som bl.a. innehåller krav på en viss andel fossilfria bränslen. På sikt är ambitionen att fasa ut fossila bränslen i upphandlingar av transporter, entreprenader och arbetsmaskiner. Det är viktigt att löpande kontrollera att upphandlade avtal följs och dessa kontroller sker systematiskt. En mall för uppföljning av entreprenörers driftsinsatser har tagits fram och under året ska riktlinjer för systematisk uppföljning av avtal implementeras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera en väl fungerande gatudatabas som ger underlag för bättre planering och upphandling av drift och underhåll av stadens anläggningar genom att genomföra projektet Gatudata.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett projektdirektiv har tagits fram och arbetet med upphandling pågår. Systemet förväntas kunna tas i drift under 2019.			
 Implementera kontrollplan för uppföljning av entreprenörers driftsinsatser.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En mall för uppföljning av entreprenörers driftsinsatser har tagits fram och en resurs anlitats för att stärka arbetet med kontroller.			
 Implementera riktlinjer för systematisk uppföljning av avtal.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Riktlinjer för systematisk uppföljning av entreprenadavtal har arbetats in i kontorets projekthandbok. Uppföljningen sker genom löpande kontroll av fakturor, byggmöten enligt byggbranschens administrativa föreskrifter och slutbesiktningar av utförda entreprenader.			
 Inom ramen för projekthanteringsstrategin utveckla kontorets upphandlingsstrategier, bl.a. för att uppnå strukturerad samverkan med leverantörer och entreprenörer.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En av projekthanteringsstrategins aktiviteter fokuserar på att säkerställa att upphandlingar utförs i enlighet med kontorets upphandlingsmetodik. För att uppnå detta ska process- och rutinbeskrivningar uppdateras, riktlinjer uppdateras, samt roller och ansvar inom upphandling tydliggöras. Arbetet pågår och det uppdaterade materialet ska sedan inkluderas i kontorets upphandlingshandbok och samordnas med Projekthandboken.			
 Se över kontorets rutiner utifrån stadens nya program för upphandling och inköp i enlighet med stadens tillämpningsanvisning.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet ingår som en del av projekthanteringsstrategins implementering av systematisk avtalsuppföljning.			

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Trafikkontorets prognos visar kostnader om 2 283,7 mnkr (justerad budget: 2 251,8 mnkr) och intäkter om 1 749,3 mnkr (justerad budget: 1 634,4 mnkr), vilket ger ett netto om 534,4 mnkr (justerad budget: 617,4 mnkr). Kontoret redovisar således ett nettoöverskott om 83,0 mnkr. Nedanstående cirkeldiagram visar prognosen fördelad per verksamhet.

Analys per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas prognos per verksamhetsområde jämfört med justerad budget, därefter följer analys av utvecklingen inom respektive område. I bilaga 1 redovisas en mer detaljerad beskrivning över avvikelser jämfört med justerad budget.

Verksamhetsområde Ökade utgifter/minskade inkomster (-)	Justerad budget 2018	Prognos T1 2018	Prognos T2 2018	Beräknad avvikelse
Driftkostnader				
Fysisk och teknisk planering	69,3	71,9	71,1	-1,8
Gator och vägar	684,0	711,7	707,9	-23,9
Varav:				
Gator och trafikanordningar	175,3	204,7	200,6	-25,3
Gång- och cykelbanor	42,0	42,0	42,0	0,0
Broar och viadukter	61,9	61,9	61,0	0,9
Trafiksignaler	34,2	34,3	34,7	-0,5
Belysning	138,8	146,2	145,5	-6,7
Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)	55,5	55,5	56,8	-1,3
Offentliga rum	51,2	50,8	50,9	0,3
Avtal	76,2	64,9	64,9	11,3
Klotter och kampanjer	17,3	19,3	19,3	-2,0
Trafikstyrning	31,7	32,1	32,2	-0,5
Vinterväghållning	189,9	174,9	172,1	17,8
Barmarksrenhållning	188,8	201,1	199,3	-10,5
Parkering	294,1	295,5	295,3	-1,2
Parker, träd och grönområden	34,7	39,8	47,5	-12,8
Markupplåtelse, torghandel m.m.	30,1	30,5	30,5	-0,4
Nämnd och gemensam administration	63,7	63,5	65,5	-1,8
Arbeten åt andra	113,8	113,8	124,0	-10,2
Hamnavtal	27,4	27,4	27,5	-0,1
Summa kostnader drift- och underhåll	1 695,8	1 730,1	1 740,7	-44,9
Avskrivningar	484,0	484,0	470,0	14,0
Räntor	72,0	72,0	73,0	-1,0
Summa kostnader inkl. kapitalkostnader	2 251,8	2 286,1	2 283,7	-31,9

Verksamhetsområde Ökade utgifter/minskade inkomster (-)	Justerad budget 2018	Prognos T1 2018	Prognos T2 2018	Beräknad avvikelse
Intäkter				
Fysisk och teknisk planering	-1,8	-2,2	-1,5	-0,3
Gator och vägar	-131,4	-138,6	-141,7	10,3
Varav:				
Gator och trafikanordningar	-76,7	-81,9	-80,4	3,7
Gång- och cykelbanor	0,0	0,0	-0,5	0,5
Broar och viadukter	0,0	0,0	-0,1	0,1
Trafiksignaler	-3,4	-3,4	-5,9	2,5
Belysning	-5,3	-5,3	-6,7	1,4
Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)	-17,8	-20,0	-20,0	2,2
Offentliga rum	-0,7	-0,7	-0,7	0,0
Avtal	0,0	0,0	0,0	0,0
Klotter och kampanjer	-3,0	-3,0	-3,0	0,0
Trafikstyrning	-24,5	-24,3	-24,4	-0,1
Vinterväghållning	-4,5	-4,5	-4,8	0,3
Barmarksrenhållning	0,0	-0,3	-0,5	0,5
Parkering	-1 182,5	-1 212,5	-1 247,5	65,0
Parker, träd och grönområden	-4,1	-4,1	-4,1	0,0
Markupplåtelse, torghandel m.m.	-182,0	-190,0	-210,0	28,0
Nämnd och gemensam administration	-14,3	-14,2	-15,2	0,9
Arbeten åt andra	-113,8	-113,8	-124,0	10,2
Summa intäkter drift- och underhåll	-1 634,4	-1 680,2	-1 749,3	114,9
Avskrivningar investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter inkl. kapitalkostnader	-1 634,4	-1 680,2	-1 749,3	114,9
Netto	617,4	605,9	534,4	83,0

Fysisk och teknisk planering

För verksamhetsområdet redovisas en prognos för kostnader om 71,1 mnkr och för intäkter om 1,5 mnkr. Medlen används bl.a. till arbete med strategisk trafikplanering, deltagande i projekt som rör utökat bostadsbyggande, hantering av medborgarärenden, upphandling och säkerhetsfrågor. Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade kostnader om 1,8 mnkr och minskade intäkter om 0,3 mnkr. De ökade kostnaderna avser främst arbete med kontorets projekthanteringsstrategi och är omfördelade från andra verksamheter.

Gator och vägar

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 707,9 mnkr och intäkter om 141,7 mnkr. Medlen används bl.a. till underhåll och utveckling av stadens gator, gång- och cykelbanor, broar, tunnlar, belysning och trafiksignaler. Området rymmer dessutom Cykeljourens arbete med att upprätthålla en god framkomlighet på cykelbanor, energikostnader för t.ex. belysning samt långsiktiga driftavtal för Södra och Norra länken, dagvattentaxa etc. Intäkterna består bl.a. av försäkringsersättningar för skadade belysningsanordningar och trafiksignaler, samt avgifter som ledningsdragande bolag betalar.

Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade kostnader med 23,9 mnkr. Detta beror på flera förändringar varav de största beskrivs här. Minskade kostnader för vintern möjliggjorde

omfördelning av 15 mnkr till gatuunderhåll. Årets första kvartal präglades av stora temperatursvängningar vilket ledde till ett stort antal potthål och sprickor i asfalten och den extra kostnaden för att laga dessa bedöms uppgå till 10 mnkr. Ny avtalsstruktur gör att kostnaden för julbelysning avseende både 2017 och 2018 om 7,4 mnkr belastar driftbudgeten istället för investeringsbudgeten. Ny taxa för omhändertagande av dagvatten började gälla först 1 juli istället för 1 januari vilket gett minskade kostnader om 11,5 mnkr.

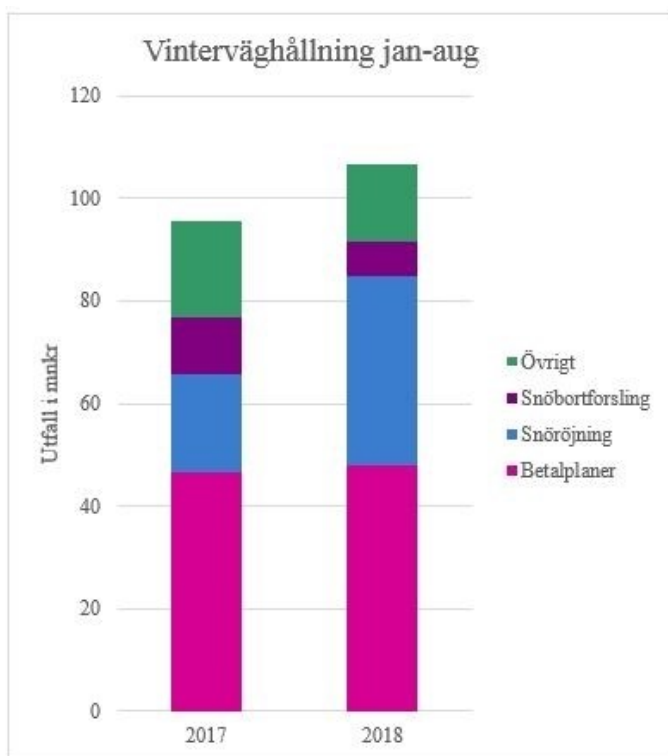
Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade intäkter med 10,3 mnkr, vilket huvudsakligen beror på att ledningsdragande bolag anmält utökade ledningslängder i stadens mark och tunnlar.

Vinterväghållning

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 172,1 mnkr och intäkter om 4,8 mnkr. Kostnaderna för vinterväghållningen varierar kraftigt mellan olika år, vilket kan ses i tabellen nedan, där utfallet för åren 2008-2017 samt prognos för 2018 redovisas.

Mnkr/år	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognos
Netto	130	146	265	238	224	192	136	144	148	147	170

Entreprenadkostnaderna består av både fasta och rörliga delar, vilket framgår i diagrammet nedan. De fasta kostnaderna består till största delen av betalplaner för upphandlade entreprenader och täcker åtgärder för halkbekämpning, som sandning och isborttagning. De rörliga kostnaderna består främst av olika åtgärder för hantering av snöfall, dels snöplogning (snöröjning, kompletteringsröjning och moddning), dels bortforsling av snö med lastbil. Bortforsling av snö är en stor kostnadsdrivare och under perioden januari-mars uppstod det behovet en gång, varför kostnaden blev förhållandevis låg. I diagrammet nedan visas hur kostnaderna för snöröjning och snöbortforsling skiljer sig jämfört med föregående år.

Jämfört med justerad budget prognostiseras minskade kostnader med 17,8 mnkr varav 15,0 mnkr omfördelats i tertialrapport 1 till lagning av vinterskador på stadens gator. Som jämförelse kan nämnas att 2017 kunde 25,3 mnkr omfördelas till gatu- och barmarksrenhållning i tertialrapport 1.

Barmarksrenhållning

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 199,3 mnkr och intäkter om 0,5 mnkr. Medlen används främst till att städa stadens gator, tömma papperskorgar, bekämpa skadedjur och sysselsätta sommarungdomar. Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade kostnader om 10,5 mnkr, främst p.g.a. ett extra behov av renhållning och städning där utsatta EU-medborgare uppehåller sig dag- och nattetid i centrala innerstaden, men även i andra stadsdelar.

Parkering

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 295,3 mnkr och intäkter om 1 247,5 mnkr.

Kostnader för parkering

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 295,3 mnkr, främst för parkeringsövervakning, flyttning av fordon, drift och underhåll av olika betallösningar, hantering av lokala trafikföreskrifter samt IT-stöd. Majoriteten av kostnaderna är reglerade enligt avtal. Kostnaderna uppgår till 185,9 mnkr för perioden januari till augusti vilket är en ökning jämfört med samma period förra året med 26,0 mnkr. De ökade kostnaderna är hänförliga till plan för gatuparkering och utökningen av parkeringsövervakningen i samband med denna. Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade kostnader om 1,2 mnkr främst för utveckling av IT-stöd.

Intäkter för parkering

Parkeringsverksamheten är kontorets klart största intäktskälla och prognostiseras till 1 247,5 mnkr. Av dessa kan 290,0 mnkr härledas till ny plan för gatuparkering. Prognosen försöker ta hänsyn till mänskliga beteenden där val av färdmedel, betalningsvilja och risktagande påverkar intäkterna. Andra faktorer är väderlek och parkeringsentreprenadernas leverans enligt avtal. Intäkterna för verksamheten består av tre delar:

1. parkeringsintäkter som inkluderar besöksparkering, boendeparkering och nyttoparkering
2. felparkeringsintäkter, dvs. intäkter för samtliga parkeringsanmärkningar
3. övriga parkeringsrelaterade intäkter, som t.ex. för flyttning av fordon

Majoriteten (98-99 %) av intäkterna återfinns bland de två förstnämnda kategorierna och följande diagram visar utfallet för dessa under januari till augusti jämfört med föregående år.

Parkeringsintäkter

Intäkterna för parkering uppgår till 531,6 mnkr för januari till augusti. Jämfört med samma period förra året har intäkterna ökat med 112,6 mnkr. År 2017 var ett år med successiva förändringar med anledning av införande av plan för parkering och de ökade intäkterna beror främst på införandet. Intäkterna har ökat för varje månad, vilket gör det svårt att utgå från ett förmodat normaltillstånd att bygga en prognos på för 2018. Tendenser till utplaning har dock börjat synas men detta måste analyseras vidare eftersom sommaren generellt innebär lägre intäkter. Tidplanen för införandet av plan för gatuparkering har justerats efter första kalkylen som utgjorde underlag för budget 2018 vilket är främsta anledningen till att kontoret redovisar en sådan stor positiv avvikelse jämfört med justerad budget. Kommunfullmäktiges plan för budget 2019 är redan anpassad efter vad parkeringsintäkterna uppgår till idag och kalkyleras till framöver. Jämfört med justerad budget prognostiseras parkeringsintäkterna till 796,8 mnkr vilket är en ökning med 50,0 mnkr.

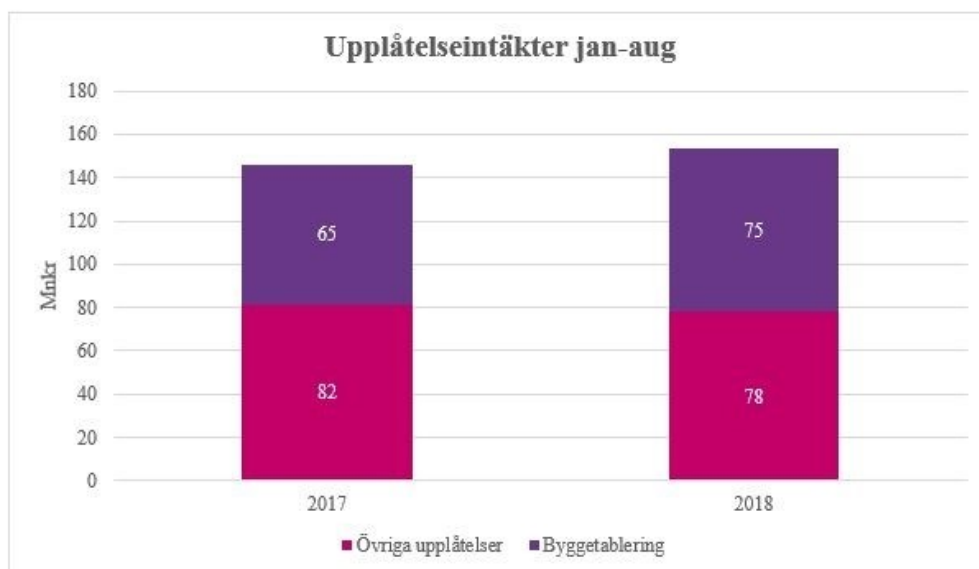
Felparkeringsintäkter

Intäkterna för felparkering uppgår till 277,5 mnkr för perioden januari till augusti, vilket är en ökning med 79,5 mnkr jämfört med samma period 2017. Antalet utfärdade anmärkningar har ökat med 16,9 %, från ca 302 000 anmärkningar år 2017 till ca 353 000 anmärkningar år

2018. Anmärkningar kan utfärdas av flera skäl och beloppet varierar beroende på förseelse. Att inte erlägga avgift genererar ett lägre belopp än att t.ex. parkera på ett trafikfarligt sätt. Införandet av plan för gatuparkering har inneburit ett fokus på övervakning och upplysning i nya reglerade områden. I april 2018 utökades därför antalet övervakningstimmar för att effektivare kunna hantera det utvidgade reglerade området vilket har medfört att en större andel av anmärkningarna utfärdats för att avgift inte har erlagts. Detta har inneburit en lägre snittintäkt per anmärkning, vilket dock vägs upp av att antalet anmärkningar har ökat och att andelen som betalas i dagsläget är uppe i 89 % mot tidigare år då den uppgått till ca 87 %. Dessutom påverkas intäkten av den höjning av samtliga felparkeringsavgifter med 200 kr som efter beslut i kommunfullmäktige började gälla 1 juli 2017. Kontoret lämnar därför en positiv prognos för 2018 om 435 mnkr d.v.s. 15 mnkr mer än justerad budget.

Markupplåtelser, torghandel m.m.

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 30,5 mnkr och intäkter om 210,0 mnkr. När en upplåtelse beviljas tillkommer en avgift enligt gällande upplåtelseavgift, som blir en intäkt för kontoret. För välskötta byggetableringar återbetalar kontoret 50 procent av avgiften, vilket blir en kostnad. Den växande staden innebär fler upplåtelser för byggetableringar och därmed ökade upplåtelseintäkter. Kontoret saknar i dagsläget effektiva verktyg för att prognostisera hur många ansökningar som kommer att inkomma, och verksamheten är konjunkturkänslig. Nedanstående diagram visar utfallet för verksamhetsområdet januari till augusti jämfört med föregående år.

Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade intäkter om 28,0 mnkr och ökade kostnader om 0,4 mnkr. I mars 2018 infördes ny upplåtelseavgift efter beslut av kommunfullmäktige. Kontoret har gjort bedömningen att det inte ska påverka intäkterna i någon större mån men följer utvecklingen under året.

Parker, träd och grönområden

För verksamhetsområdet prognostiseras kostnader om 47,5 mnkr och intäkter om 4,1 mnkr. Medlen används främst till att sköta stadens gatuträd, stadens blomsterprogram och de sex kommuncentrala parkerna. Jämfört med justerad budget prognostiseras ökade kostnader om

12,8 mnkr vilket främst beror på ökad bevakning och beskärning till följd av sommarens torka.

Arbeten åt andra

Kontoret utför, inom sitt expertområde och på beställning, arbeten på uppdrag framför allt av exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningarna för 124 mnkr, vilket är en ökning om 10,2 mnkr jämfört med justerad budget. Detta redovisas som en omslutningsförändring, d.v.s. lika höga kostnader som intäkter.

Avskrivningar och räntor

För avslutade investeringsprojekt redovisar kontoret avskrivningskostnader om 470,0 mnkr och räntekostnader om 73,0 mnkr, vilket är en minskning om 13 mnkr jämfört med justerad budget. Minskningen beror främst på att anläggningsregistret i Agresso var stängt för uppdatering mellan januari och april 2018.

Särskilda satsningar

Laddinfrastruktur: Medlen används bl.a. till skyltning, uppdatering av kartunderlaget för laddplatser och utredning av effekterna av fordonsflottans elektrifiering. Budget och prognos: 1 mnkr

Levande Stockholm: Medlen används bl.a. till genomförandet av Levande Stockholm 2018 på ca. 20 olika platser i staden och av evenemanget I stan utan min bil. Budget och prognos: 15 mnkr

Trädåtgärder: Medlen används till återplantering av träd. Budget och prognos: 5 mnkr

Trygghet, säkerhet och ordningsfrågor: Medlen används till trygghetsskapande åtgärder i de sju prioriterade stadsdelarna, främst tätare intervall av städning i särskilt utsatta områden. Budget: 3 mnkr Prognos: 2 mnkr

Dagvattenhantering: Medlen används till det arbete med dagvattenhantering som bedrivs tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall AB och stadsledningskontoret. Budget: 2 mnkr Prognos: 1,6 mnkr

Förstärkt renhållning: Medlen används till att förstärka renhållningen runt om i staden. Budget och prognos: 10 mnkr

Säker skolväg: Medlen används bl.a. till trafiksäkerhetshöjande åtgärder runt ett antal utvalda skolor, olycksanalyser och beteendepåverkande åtgärder. Budget och prognos: 3 mnkr

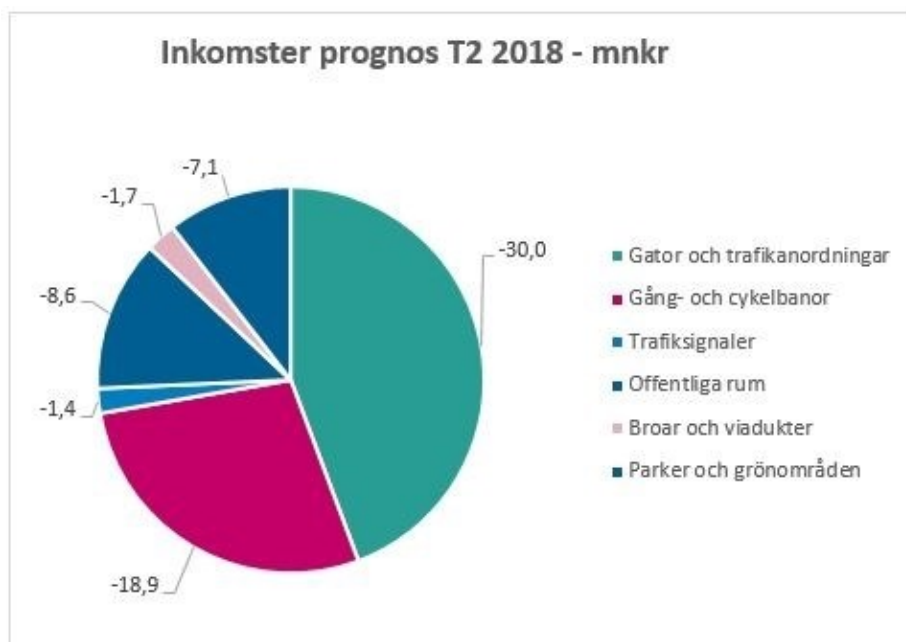
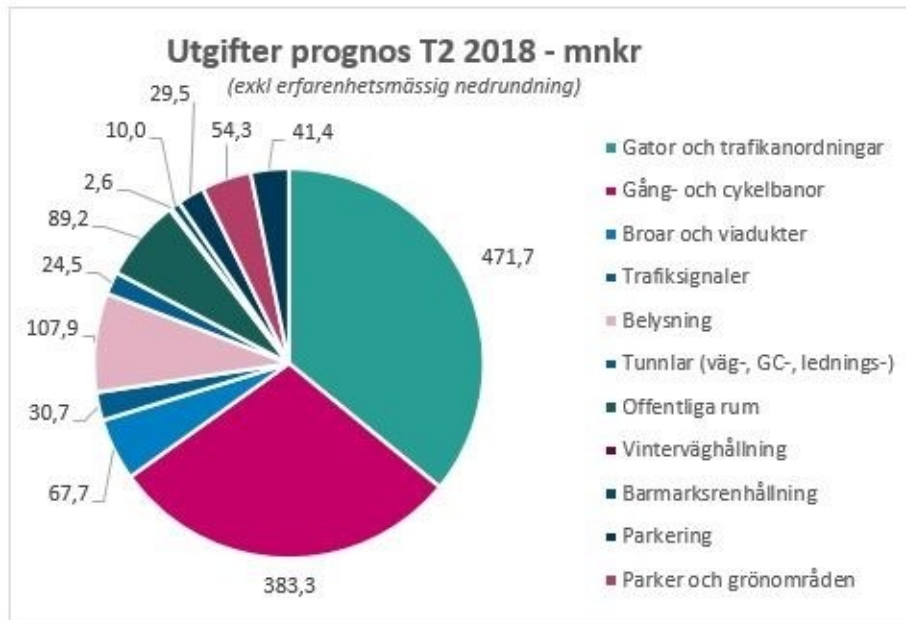
Samspel i trafiken: Medlen används till kommunikationskampanjer för att skapa förutsättningar för bättre samspel i trafiken. Budget och prognos: 1 mnkr

Investeringar

För investeringar beräknas totalt minskade nettoutgifter om 430,9 mnkr jämfört med justerad budget. Avvikelsen består av minskade utgifter om 453,1 mnkr och minskade inkomster om 22,2 mnkr. Jämfört med tertialrapport 1 innebär prognosen minskade nettoutgifter om totalt 173,9 mnkr. Nettoavvikelsen, och förändringen jämfört med tertialrapport 1, avser projekt inom utökad plan. Den största posten avser minskade nettoutgifter för upprustning av Sergels torgs tätskikt, som beräknas kunna genomföras till en lägre utgift än genomförandebeslutets

budget. Minskade utgifter beräknas även för senarelagda åtgärder inom Grönare Stockholm. Inom långsiktig plan beräknas ingen nettoavvikelse totalt.

Diagrammen nedan visar prognosen för utgifter och inkomster per verksamhet.

I tabellen nedan redovisas beräknad prognos totalt för utgifter och inkomster jämfört med justerad budget för 2018 och prognos i tertialrapport 1. Budget och prognos redovisas uppdelad på långsiktig plan och utökad plan.

Investeringar totalt	Bokslut 2017	Justerad budget 2018	Prognos T1	Prognos T2	Beräknad avvikelse
Långsiktig plan					
Utgifter	761,0	908,4	882,9	875,0	33,4
Inkomster	-46,4	-78,4	-52,9	-45,0	-33,4
Netto	714,6	830,0	830,0	830,0	0,0
Utökad plan					
Utgifter	377,2	825,7	587,3	406,0	419,7
Inkomster	-70,4	-11,5	-30,1	-22,7	11,2
Netto	306,8	814,2	557,2	383,3	430,9
Investeringsplan, totalt					
Utgifter	1 138,2	1 734,1	1 470,2	1 281,0	453,1
Inkomster	-116,8	-89,9	-83,0	-67,7	-22,2
Netto	1 021,4	1 644,2	1 387,2	1 213,3	430,9

Inom långsiktig plan har medel kunnat omfördelas från projekt med beräknade minskade utgifter, p.g.a. ändrade tidplaner eller andra orsaker, vilket har möjliggjort finansiering av ökade utgifter inom andra projekt. I prognosen beräknas minskade utgifter bl.a. för Brunkebergstorg, förstärkningsåtgärder vid Pålundsbacken/Söder Mälarstrand, gångtunnel vid Odenplan, åtgärder inom parkeringsplanen samt cykelåtgärder vid bl.a. Torsgatan, Stadsgårdsleden, Örbyleden, Hässelbystråket och Flatenvägen. Minskningarna har bl.a. möjliggjort en ökad satsning på reinvesteringsåtgärder jämfört med justerad budget. För reinvesteringsprogrammen för gatuytor och konstbyggnader har omfattningen kunnat ökas under året, och åtgärder som reinvestering trafikleder, gatuupprustning i samband med ledningsdragning och upprustning av Lokattens trappa har kunnat inrymmas. Totalt för projekt inom långsiktig plan redovisas minskade utgifter och inkomster med 33,4 mnkr. De minskade inkomsterna avser främst cykelåtgärder.

Inom nämndens utökade plan ingår budget för tätskiktet vid Sergels torg, klimatinvesteringar för gång, cykel m.m., en satsning på träd, park på Järvafältet samt Grönare Stockholm. Enligt kommunstyrelsens beslut under året har nämndens budget utökats med klimatmedel om sammanlagt 123,3 mnkr samt 20,4 mnkr avseende trygghetsskapande åtgärder. Totalt för projekt inom utökad plan beräknas en avvikelse om 430,9 mnkr, varav huvuddelen avser minskade utgifter för upprustningen av Sergels torgs tätskikt om 319,7 mnkr. För projekt inom Grönare Stockholm, där genomförande fortsätter under 2019-2020, beräknas minskade utgifter om 87,4 mnkr under 2018.

Prognos per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas beräknad prognos och avvikelse per verksamhetsområde jämfört med justerad budget för 2018 och prognos i tertialrapport 1.

Verksamhetsområde	Justerad	Prognos	Prognos	Beräknad
Ökade utgifter/minskade inkomster (-)	budget 2018	T1 2018	T2 2018	avvikelse
Utgifter				
Gator och vägar	1 537,0	1 370,5	1 175,0	362,0
Varav:				
Gator och trafikordningar	765,5	652,2	471,7	293,8
Gång- och cykelbanor	421,2	405,4	383,3	37,9
Broar och viadukter	32,0	57,1	67,7	-35,7
Trafiksignaler	37,4	36,1	30,7	6,7
Belysning	110,5	105,7	107,9	2,6
Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)	49,3	20,6	24,5	24,8
Offentliga rum	119,1	93,4	89,2	29,9
Trafikstyrning	2,0	0,0	0,0	2,0
Vinterväghållning	0,0	1,0	2,6	-2,6
Barmarksrenhållning	9,6	9,6	10,0	-0,4
Parkering	37,7	33,5	29,5	8,2
Parker och grönområden	138,4	61,7	54,3	84,1
Träd	41,4	41,4	41,4	0,0
Erfarenhetsmässig nedrundning	-30,0	-47,5	-31,8	1,8
Summa utgifter	1 734,1	1 470,2	1 281,0	453,1

Verksamhetsområde	Justerad	Prognos	Prognos	Beräknad
Ökade utgifter/minskade inkomster (-)	budget 2018	T1 2018	T2 2018	avvikelse
Inkomster				
Gator och vägar	-89,9	-68,1	-60,6	-29,3
Varav:				
Gator och trafikordningar	-36,5	-41,9	-30,0	-6,5
Gång- och cykelbanor	-46,4	-17,6	-18,9	-27,5
Broar och viadukter			-1,7	1,7
Trafiksignaler	-2,2	-0,5	-1,4	-0,8
Belysning				0,0
Tunnlar (väg-, GC-, lednings-)				0,0
Offentliga rum	-4,8	-8,1	-8,6	3,8
Trafikstyrning				0,0
Vinterväghållning				0,0
Barmarksrenhållning				0,0
Parkering				0,0
Parker och grönområden		-14,9	-7,1	7,1
Träd				0,0
Erfarenhetsmässig nedrundning				0,0
Summa inkomster	-89,9	-83,0	-67,7	-22,2
Netto	1 644,2	1 387,2	1 213,3	430,9

I *bilaga 2* redovisas en specifikation av prognosen för nämndens investeringar. I *bilaga 3* finns en sammanställning över beslutsläget i större investeringsprojekt och i *bilaga 4* redovisas planerade cykelåtgärder under året.

Nedan redovisas kommentarer till större avvikelser jämfört med justerad budget för 2018 per verksamhet.

Gator och vägar

Gator och trafikanordningar

Inom verksamheten gator och trafikanordningar ingår större projekt som tätskiktsrenoveringen vid Sergels torg, reinvesteringsprogrammet för gatuytor, kollektivtrafikåtgärder, trafiksäkerhetsåtgärder, delar av gångplanen samt övriga gatuprojekt. För verksamheten beräknas minskade nettoutgifter om 287,3 mnkr jämfört med justerad budget. Avvikelsen orsakas främst av minskade utgifter för tätskiktet vid Sergels torg, senarelagda förstärkningsåtgärder vid Pålsundsbacken/Söder Mälarstrand jämfört med ursprunglig planering samt minskade utgifter för trafiksäkerhetsåtgärder i samband med nya hastigheter. Minskningen vägs delvis upp av bl.a. ökade utgifter för reinvestering av trafikleder, gatuupprustning i samband med externa bolags ledningsdragning samt ökad omfattning inom reinvesteringsprogrammet för gatuytor.

Sergels torg

I nämndens budget för 2018 ingår 473,0 mnkr netto för fortsatt upprustning av tätskiktet vid Sergels torg. Den sista av projektets totalt 27 deletapper har slutförts, och entreprenörens arbete avslutades under sommaren. Kostnader för relationshandlingar m.m. kommer att belasta år 2019, och vissa återställningsarbeten kommer att utföras först under år 2020 i och med att samordning ska ske med pågående ombyggnation av fastigheten i hörnet Sveavägen/Hamngatan. Då projektets större arbeten avslutades under sommaren bedömer kontoret att resterande medel för risker och oförutsedda utgifter som har ingått i projektbudgeten inte kommer att behöva tas i anspråk. Totalt beräknas i nuläget minskade nettoutgifter om 319,7 mnkr för projektet under 2018, vilket även innebär att projektet totalt har kunnat genomföras till en lägre kostnad än beräknat i genomförandebeslutet.

Norra Länken

Slutreglering gentemot Trafikverket har skett avseende trafikplatsen, men diskussioner pågår fortfarande om ansvaret för en dagvattenanläggning som har byggts inom projektet. Den beräknade inkomsten om 18,0 mnkr som ingick i prognosen i tertialrapport 1, avseende tidigare planerad försäljning av anläggningen till Stockholm Vatten och Avfall AB, har därför senarelagts till 2019.

Åtgärder enligt gångplanen

För åtgärder enligt gångplanen avsattes 10,0 mnkr inom nämndens utökade investeringsplan 2018. Under året beräknas gångåtgärder för sammanlagt cirka 23,9 mnkr genomföras, och överskjutande utgifter har inrymts inom nämndens långsiktiga investeringsplan. Åtgärderna, som avser gångstråk, rekreationsstråk samt specifika åtgärder, redovisas dels inom verksamheten Gator och trafikanordningar och dels inom Offentliga rum. Av större projekt kan nämnas avslutande åtgärder vid kvarteret Väktaren vid Fridhemsplan, gångstråk på Drottninggatan, gångstråk mellan Hornstull och Telefonplan samt på Norrtullsgatan.

Planerade gångåtgärder längs Norra Hammarbyhamnen har senarelagts till 2019.

Gång- och cykelbanor

Inom verksamheten redovisas projekt som helt eller till övervägande del avser cykelåtgärder, d.v.s. även de delar av cykelprojekten som bedöms vara gatuåtgärder och avräknas vid avstämning mot cykelmiljarden. Här ingår även reinvesteringsåtgärder på cykelbanor som finansieras genom särskilda klimatmedel. För verksamheten beräknas minskade utgifter om 10,4 mnkr jämfört med justerad budget. Minskade utgifter för planerade åtgärder på bl.a. Torsgatan, Stadsgårdsleden, Örbyleden, Hässelbystråket och Flatenvägen vägs delvis upp av ökade utgifter för bl.a. Gamla Huddingevägen och ökade åtgärder för cykelparkering samt övriga cykelåtgärder. Marknadsläget under våren har inneburit att upphandlingar har resulterat i få och/eller höga anbud, vilket har fördröjt genomförandet av flera av de planerade projekten.

Enligt verksamhetsplanen planerades åtgärder inom cykelmiljarden för totalt 324,6 mnkr netto, exklusive åtgärder inom projekten som inte bedöms vara cykelåtgärder. Större projekt som har pågått under året är bl.a. Lidingövägen, Värtavägen, Ulvsundavägen, Flatenvägen, Stadsgårdsleden och Gamla Huddingevägen. Målsättningen att investera en miljard kronor i cykelinfrastrukturåtgärder mellan åren 2012 och 2018 har förutsättningar att uppnås, givet att upphandlingar fortlöper enligt plan för aktuella investeringsprojekt med genomförandebeslut, och med visst beaktande av pågående projekts fortsatta utgifter i början av 2019. Kontoret förbereder en sammanställning av cykelmiljarden för slutredovisning till nämnden under första kvartalet 2019.

Broar och viadukter

Inom verksamheten ingår bl.a. reinvestering av mindre konstbyggnader samt övriga åtgärder på broar och viadukter, bl.a. planering av kommande upprustning av Liljeholmsbron och Norra Danviksbron. Under året har 14,8 mnkr omfördelats till upprustning av Lokattens trappa på Södermalm. I prognosen ingår även avslutande utgifter för byte av broar för Västberga allé, och en ökad omfattning av reinvestering av mindre konstbyggnader har kunnat inrymmas med cirka 10,0 mnkr. För verksamheten beräknas sammanlagt ökade utgifter jämfört med justerad budget om 34,0 mnkr.

Trafiksignaler

Inom verksamheten ingår reinvesteringsprogrammet för trafiksignaler samt övriga trafiksignalsåtgärder. För verksamheten beräknas minskade nettoutgifter om 5,9 mnkr jämfört med justerad budget.

Belysning

Inom verksamheten ingår reinvesteringsprogrammet för belysning, energibesparande armaturbyte där nämnden har erhållit särskilda klimatmedel om sammanlagt 61,0 mnkr 2018, anslag för trygghetsbelysning samt övriga belysningsåtgärder. För verksamheten beräknas minskade utgifter om 2,6 mnkr jämfört med justerad budget. Minskningen avser julbelysning som har överförts till driftbudgeten.

Tunnlar

Inom verksamheten planerades bl.a. nytt trafikledningssystem i Söderledstunneln, gångtunnel under Odengatan vid Odenplan samt del av reinvesteringsprogrammet för mindre

konstbyggnader. För verksamheten beräknas totalt minskade utgifter om 24,8 mnkr. Minskningen orsakas huvudsakligen av senarelagda utgifter för planerad gångtunnel under Odengatan. Planerad byggstart för projektet har skjutits till första halvåret 2020, med planerad försäljning till fastighetsägaren hösten 2021. I prognosen har även ökad omfattning av reinvestering av mindre konstbyggnader kunnat inrymmas med cirka 6,5 mnkr.

Offentliga rum

Inom offentliga rum ingår bl.a. tillgänglighetsåtgärder, upprustning av Brunkebergstorg, åtgärder inom gångplanen samt särskilda satsningar på Levande Stockholm, åtgärder inom stadsdelsförvaltningarnas LUP samt trygghetsskapande åtgärder. För verksamheten beräknas totalt minskade utgifter om 33,7 mnkr jämfört med justerad budget. De minskade nettoutgifterna avser bl.a. Brunkebergstorg, där en större del av åtgärderna än planerat genomfördes under 2017, åtgärder inom Levande Stockholm som kunnat genomföras till en lägre utgift än beräknat samt trygghetsskapande åtgärder. Medel har därutöver bl.a. omdisponerats till grundläggning för toaletter enligt tidigare avtal samt upprustning av prydndsdammar och torg.

Trygghetsskapande åtgärder

I kommunfullmäktiges budget för 2018 gavs samtliga nämnder och styrelser i uppdrag att kartlägga och initiera investeringar i stadens fysiska miljö som bidrar till ökad trygghet. I samband med kommunstyrelsens beslut om tertialrapport 1 beviljades nämnden utökad budget med 20,4 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i Skarpnäck samt inom Järvaområdet. Under 2018 kommer främst planering av projekten att göras, medan åtgärderna huvudsakligen kommer att genomföras under 2019. Prognosen för 2018 uppgår till 4,8 mnkr, vilket innebär en minskad utgift om 15,6 mnkr jämfört med justerad budget.

Trafikstyrning

Minskade utgifter om 2,0 mnkr avser senareläggning av projekt inom Trafik Stockholm.

Vinterväghållning

Ökade utgifter om 2,6 mnkr avser markvärmeanläggningar.

Barmarksrenhållning

Inom verksamheten ingår de klimatmedel om 9,6 mnkr som nämnden har erhållit för skräpkorgar och källsorteringsmoduler. För projektet beräknas ökade utgifter om 0,4 mnkr.

Parkering

Inom verksamheten ingår medel för genomförande av parkeringsplanen samt särskilt beviljade klimatmedel om 17,0 mnkr för fortsatt utbyte till klimatsmarta parkeringsautomater. För verksamheten totalt beräknas minskade utgifter inom parkeringsplanen om 8,2 mnkr. Projektet avslutades under sommaren, och endast mindre åtgärder återstår.

Parker

Parker och grönområden

Inom verksamheten ingår den särskilda satsningen Grönare Stockholm, mindre projekt inom kommuncentrala parker samt planering av upprustning av evenemangsplatsen i Kungsträdgården och Järvaområdet framtida utveckling. I prognosen beräknas minskade

nettoutgifter om totalt 91,2 mnkr jämfört med justerad budget, varav 87,4 mnkr avser senarelagda projekt inom Grönare Stockholm.

Grönare Stockholm

I nämndens budget ingår en satsning på ett grönare Stockholm om sammanlagt 300,0 mnkr under åren 2017-2019, varav 130,0 mnkr ingår i budget 2018. Satsningen innebär att nämnden ska anlägga eller upprusta parker och gröna stråk i ytterstaden i samarbete med berörda stadsdelsnämnder. Inriktningsbeslut för två etapper har tagits i nämnden under 2017, genomförandebeslut har tagits för en del av åtgärderna och fortsatt planering och genomförande pågår. Ytterligare beslut har tagits under våren 2018, bl.a. inriktningsbeslut för en ny stadsdelspark vid Vårbergstoppen i Skärholmen.

Under året pågår projekt i bl.a. Tensta, Vällingby, Högdalen och Farsta. Enligt nuvarande prognos kommer en stor del av planerade projekt inom satsningen att pågå även under åren 2019-2020. Prognosen för 2018 uppgår till 42,6 mnkr netto, vilket är något högre jämfört med prognosen i tertialrapport 1. Prognosen innebär att cirka 100 mnkr av det totala anslaget senareläggs till 2020. I prognosen ingår preliminärt beräknade inkomster 2018 om 7,1 mnkr avseende beviljade statsbidrag.

Träd

Inom verksamheten ingår särskilda medel för trädplantering samt beviljade klimatmedel för ytlig dagvattenhantering och dagvattenfördröjning om sammanlagt 41,4 mnkr. För verksamheten beräknas ingen avvikelse jämfört med justerad budget.

Erfarenhetsmässigt beräknad förskjutning

Erfarenhetsmässigt ändras förutsättningarna inom flera projekt under ett budgetår på ett sätt som medför senareläggning och minskade utgifter innevarande år. För att kunna disponera budgetmedlen inom nämndens långsiktiga investeringsplan så effektivt som möjligt, utan alltför kortsiktig planering, görs initialt en erfarenhetsmässig generell nedrundning i verksamhetsplanen. I verksamhetsplanen för 2018 ingick en generell nedrundning om 30,0 mnkr. P.g.a. vissa kvarvarande osäkerheter ingår en nedrundning om 31,8 mnkr i prognosen i tertialrapport 2.

Omslutningsförändringar

Kontoret föreslår att nämnden begär omslutningsförändring inom driftbudgeten med ökade kostnader och intäkter om sammanlagt 11,9 mnkr. Omslutningsförändringen avser främst ökade kostnader och intäkter för uppdrag och försäljning av verksamhet till Stockholm Vatten och Avfall AB och stadsdelsförvaltningar.

Budgetjusteringar

Kontoret föreslår att nämnden begär budgetjustering inom driftbudgeten på 50 mnkr. Budgetjusteringen avser ökade parkeringsintäkter främst med anledning av att plan för gatuparkering färdigställdes tidigare än enligt den beräkning som låg till grund för budget 2018.

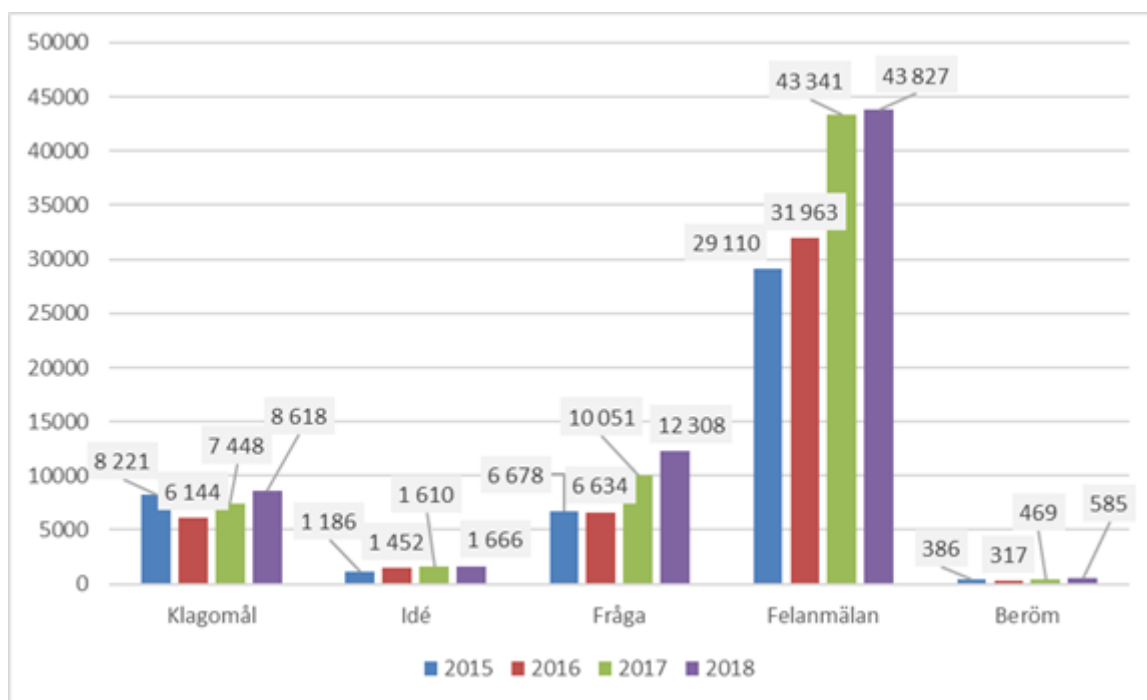
Analys av balansräkning

Se bilaga 5.

Synpunkter och klagomål

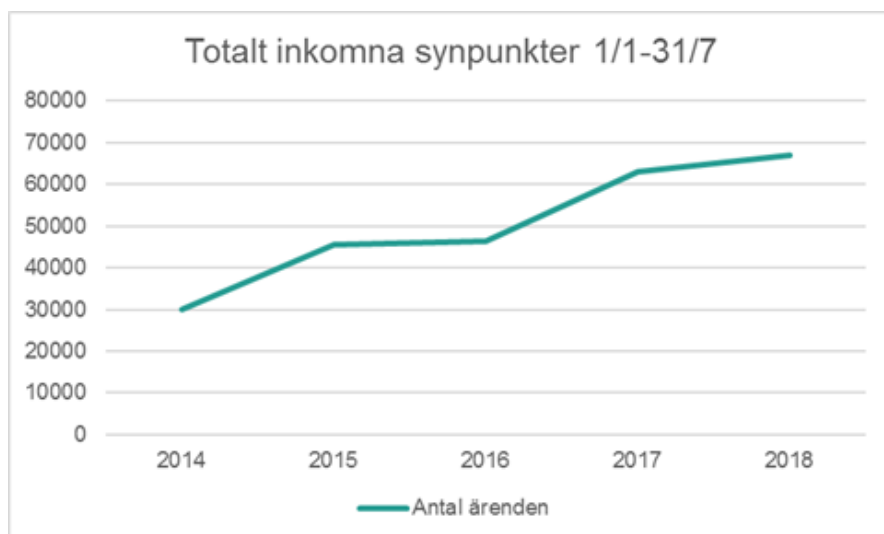
Antalet inkomna synpunkter och klagomål till trafikkontoret har ökat kraftigt sedan ett nytt webbformulär driftsattes 2013 på stockholm.se och en mobilapp togs i drift 2014 där stockholmarna kan felanmäla och lämna synpunkter på stadens trafik- och utemiljö. 2017 inkom 112 221 ärenden, vilket är en ökning med 123 % jämfört med 2014 då 50 385 ärenden inkom.

De flesta synpunkterna inkommer via formuläret och mobilappen Tyck till. Synpunkterna registreras per automatik i verksamhetssystemet Synpunktsportalen, där de sedan besvaras och handläggs. En del synpunkter inkommer till kontorets officiella e-postadress och dessa ärenden registreras manuellt i Synpunktsportalen. Under 2018 har hittills en kampanj om mobilappen genomförts, vilket genererade ett ökat antal nedladdningar. Fördelningen av synpunkterna och klagomålen framgår av diagrammet nedan:

Inkomna synpunkter till trafikkontoret mellan 1 januari och 31 juli.

Det totala antalet synpunkter under årets första sju månader uppgår till 67 004, vilket kan jämföras med 62 919 under samma period 2017. Vad synpunkterna handlar om är kopplat till årstiderna. På vintern inkommer t.ex. många synpunkter om vinterväghållning och på hösten inkommer synpunkter om lövröjning. Synpunkterna leder till utredningar och löpande förbättringar för stadens trafik- och stadsmiljö. De används även i enskilda projekt där synpunkterna tas tillvara både under projektets gång och i dess utvärdering.

Inkomna synpunkter till trafikkontoret mellan 1 januari och 31 juli 2014-2018.